

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

14 օգոստոսի 2025 թվականի N 1151-Ն

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՇԱՐՔ
ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Համաձայն «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքի 33-րդ և 34-րդ հոդվածների և «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի «դ» կետի և 14-րդ հոդվածի՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը որոշում է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի հոկտեմբերի 7-ի «Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 1616-Ն որոշման N 1 հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները՝

1) ամբողջ տեքստում «թաղ.» բառը փոխարինել «վարչական շրջան» բառերով.

2) «1.1. ԱԶԱՓՆՅԱԿ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 2-րդ կետի 2.1.1-ին, 2.1.2-րդ, 2.1.3-րդ ենթակետերը և 16-րդ կետը,

բ. 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«

5.				ՀՈՒՇԱՊԱՏ ՀԱՄԱՋԱՍՊ ԲԱԲԱՋԱՆՅԱՆԻ	1982 թ.	Գրիգոր Հասարթյան փող. 25, զորամասի տարածքում	S	Հ. Բաբաջանյանի հուշարձանը 2003 թ. սեպտեմբերին զորամասի տարածքից տեղա- փոխվել է այլ զորամասի տարածք քանդ.՝ Գ. Եփրոյան ճարտ.՝ Ռ. Մանուկյան
----	--	--	--	-------------------------------------	---------	---	---	--

».

գ. 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ կետով՝

«

17.				ԳԻՏԱՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ (ԱՐՏԵՄ ԱԼԻԽԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ)	1944 թ.	Ալիխանյան եղբայրների և Հալաբյան փողոցների խաչմերուկ, Հրազդանի աջ ափին	S	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան նախագծվել ու կառուցապատվել է որպես ֆիզիկայի ինստիտուտի համալիր և բնակավայր գիտաշխատողների համար. այստեղ են պետ. ցուցակ ընդգրկված վիշապաքարն ու «Արուս» քանդակը
-----	--	--	--	--	---------	---	---	--

».

3) «1.2. ԱՎԱՆ ԹԱՂ.» բաժնում 10-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10.2.7-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		10.2.7.		կոթող	5-7 դդ.	Ավանի տաճարում, քարակույտների մեջ	<	քառակող, քանդակագարդ ստորին հատված

».

4) «1.3. ԱՐԱԲԿԻՐ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 2-րդ կետը, 2.1-ին ենթակետը, 10-րդ կետը, 21.4-րդ և 21.5-րդ ենթակետերը,

բ. 22-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 23-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.				ԽՃԱՆԿԱՐ «ԱՌԱՋԸՆԹԱՅ»	1983 թ.	Կոմիտասի փող., «Զանգակ» հրատարակչության շենքում	<	հեղ.՝ Կ. Աղամյան

».

5) «1.4. ԴԱՎԹԱՇԵՆ ԹԱՂ.» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ և 3-րդ կետերով՝

«

2.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ «Քանաքեռ-7»	միջնադար	Հրազդանի աջ ափին	<	հրվանդանի լանջին Արաբկիր և Դավթաշեն վարչական շրջանների սահմանների ճշտման արդյունքում հուշարձանը «1.3 Արաբկիր» թաղից տեղափոխվում և ընդգրկվում է Դավթաշեն վարչական շրջանի պետական ցուցակում
3.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ «Քանաքեռ-8»	միջնադար	Հրազդանի աջ ափին	<	Քանաքեռ ՀԷԿ-ից 50 մ հս Արաբկիր և Դավթաշեն վարչական շրջանների սահմանների ճշտման արդյունքում հուշարձանը «1.3 Արաբկիր» թաղից տեղափոխվում և ընդգրկվում է Դավթաշեն վարչական շրջանի պետական ցուցակում

».

6) «1.5. ԷՐԵՐՈՒՆԻ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 11-րդ կետը,

բ. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.3-րդ ենթակետով՝

«

	6.3.			պանթեոն - 3	1980-ական թթ.	Կենտրոնական գերեզմանատան հս-ամ հատվածում, Դավիթ Բեկի փողոցի կողմից մուտքի մոտ, Նուբարաշենի 24	<	
--	------	--	--	-------------	---------------	---	---	--

»,

գ. 19-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 20-րդ կետով՝

«

20.				ԲԱՐՁՐԱՔԱՆԴԱԿՆԵՐ «ՍԱՍՈՒՆՑԻ ԴԱՎԻԹ»	1980 թ.	Սևանի փող. 13	S	քանդ՝ Ա. Հովսեփյան Մետրոպոլիտենի «Սասունցի Դավիթ» կայարանի շենքում
-----	--	--	--	-------------------------------------	---------	---------------	---	--

».

7) «1.6. ԿԵՆՏՐՈՆ ԹԱՂ.» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1.6. ԿԵՆՏՐՈՆ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ. ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ	1958 թ., 1970-ական թթ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 24	<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան հիմնադրված՝ 1943 թ.
	1.1.			գլխավոր մասնաշենք	1958 թ.		<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան
		1.1.1.		բարձրաքանդակներ գիտության երախտավորներին	1958 թ.		<	քանդ.՝ Ա. Սարգսյան Գլխավոր մասնաշենքի նիստերի դահլիճում
		1.1.2.		պաննոներ «Հայ գիտության կաճառներ». («Մեսրոպ Մաշտոց». «Մովսես Խորենացի»)	1958 թ.		<	նկարիչ՝ Վ. Խաչատրյան գլխավոր մասնաշենքի 1-ին հարկի նախասրահում
	1.2.			ինստիտուտի շենք. Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտը	1958 թ.		<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան
	1.3.			ինստիտուտի շենք. Մաթեմատիկայի և մեխանիկայի ինստիտուտները	1958 թ.		<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Մանվելյան

2.				ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ ՇԵՆՔ. ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ	1932 թ., 1940 թ., 1956 թ.	Տերյան փող. 74	<	նախկինում՝ գյուղատնտեսակա ն ինստիտուտ, հիմնադրված՝ 1930 թ. ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
	2.1.			հուշադրյուր երկրորդ աշխարհամարտում զոհված Գյուղատնտեսական ինստիտուտի դասախոսներին և ուսանողներին	1985 թ.		S	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան շենքի դիմաց
3.				ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ՝ ՀԱՅԿԱՆՈՒՇ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆԻ	1947 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 8	S	ճարտ.՝ Պ. Մարյան
4.				ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ՝ ԱՂԱՍԻ ԽԱՆՁՅԱՆԻ (ԺՈՂԿՈՄԽՈՐՀԻ)	1920- ական թթ.	Հրազդանի ծորում, «Հրազդան» մարզադաշտից հս-ամ	S	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
5.				ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ՝ ՀԿԿ ԿԵՆՏԿՈՄԻ 1-ԻՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ ԳՐԻԳՈՐ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ	1939 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 47	S	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան վրկո՝ 1985 թ. այժմ՝ ընդունելու- թյունների տուն «Հրազդան-2»
6.				ԱՍՏՂԱԴԻՏԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ	1926 թ.	Աբովյան և Տերյան փող. միջև, ուսանողական պուրակ	S	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
7.				ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ. «ԱՐԱՐԱՏ» ԳԻՆԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒ- ԹՅԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐԸ	1887- 1910 թթ., 1938 թ., 1945- 1963 թթ.	Արգիշտի փող. 9	<	
	7.1.			գործարանի համալիր. Շուստովի (Թաիրյանի) գինու-կոնյակի գործարանը	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		<	
		7.1.1.		գինու մառան	1887 թ.		<	
		7.1.2.		խմորման արտադրամասի մասնաշենք	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		<	
		7.1.3.		կոնյակի մառաններ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		<	
		7.1.4.		պահեստի մասնաշենք	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		<	
		7.1.5.		սպիրտի զտման մասնաշենք	1907 թ.		<	ճարտ.՝ Մ. Ֆոն Դեր Նոննե

		7.1.6.		տակառագործական արհեստանոցի մասնաշենք	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		<	
	7.2.			«Արարատ» գինեգործական արդյունաբերության միավորման մառանների շենք	1937-1961 թթ.		<	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան, Գ. Քոչար կոնստ.՝ Ա. Մարտիրոսյան
		7.2.1.		բարձրաքանդակներ	1961 թ.		<	քանդ.՝ Ա. Հարությունյան էսքիզները՝ Ռ. Իսրայելյանի շենքի ճակատին
	7.3.			հուշարձան՝ Գինու կոմբինատի հիմնադրման 100-ամյակին	1977 թ.		S	ճարտ.՝ Ս. Գուրզադյան համալիրի բակում
8.				ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՇԵՆՔ. «ԱՐԱՐԱՏ» ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՄԻԱՎՈՐՄԱՆ ԿՈՆՅԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱՇԵՆՔԸ (ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՆՅԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆ)	1944 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող. 2	<	ճարտ.՝ Հ. Մարգարյան, Բ. Արզումանյան
	8.1.			բարձրաքանդակներ	1975 թ.		S	քանդ.՝ Ա. Հովսեփյան դահլիճում
	8.2.			խաչքար.	1579 թ.		<	բերված՝ Զուղայից
	8.3.			հուշարձան՝ Մարգար Սեդրակյանի	1975 թ.		S	անդ՝ Ա. Հովսեփյան
9.				ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑ-ԹԱՆԳԱՐԱՆ՝ ՄԻՆԱՍ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԻ	1975 թ.	Նալբանդյան փող. 29	S	
10.				ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑ-ԹԱՆԳԱՐԱՆ՝ ԳԵՎՈՐԳ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ (ԶԻՈՏՏՈ)	1980 թ.	Մաշտոցի փող. 45ա	S	վրկո՝ 1987 թ.
11.				ԲԱՆԿԻ ՇԵՆՔ. ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԱՆԿ	1933 թ.	Նալբանդյան փող. 6	S	բանկը հիմնադրվել է 1922 թ., վրկո՝ 1996-2000 թթ. ճարտ.՝ Ն. Բաև
12.				ԲԱՐՁՐԱՔԱՆԴԱԿ՝ «ԿԺՈՎ ԱՂՋԻԿԸ»	1938 թ.	Աբովյան պուրակ	S	քանդ.՝ Ա. Ուրարտու պուրակի հս կողմում

13.				ԲԱՐՁՐԱՔԱՆԴԱԿ՝ «ՉԱՅԿՈՎՍԿԻ»	1982 թ.	Եզնիկ Կողբացու փող. 36	S	քանդ.՝ Ե. Գոջաբաշյան ճարտ.՝ Զ. Թորոսյան համանուն երաժշտական դպրոցի ճակատին
14.				ԲԵՐԴՇԵՆ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ	մ.թ.ա. 2-1 հզմ, 3-13 դդ.	Հրազդան գետի աջ ափին, «Ծիծեռնա- կաբերդ» զբոսայգու տարածքում	<	Մեծ եղեռնի զոհերի հուշահամալիրից 0,6-0,8 կմ աե
15.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1930 թ.	Աբովյան փող. 19	S	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Հ. Մարգարյան
16.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1927 թ.	Աբովյան փող. 23	S	ճարտ.՝ Հ. Խիզանյան
17.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ «ՀՕԿ»-ի	1928 թ.	Աբովյան փող. 29	S	
	17.1.			տուն-թանգարան Դերենիկ Դեմիրճյանի	1977 թ.		S	քնակելի տան 1-ին հարկում
	17.2.			հուշակոթող՝ Դերենիկ Դեմիրճյանի	1977 թ.		S	ճարտ.՝ Ռ. Ալավերդյան
18.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1950- ական թթ.	Աբովյան փող. 31	S	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
19.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ «ՊՐՈՖԵՍՈՐՆԵՐԻ»	1934 թ.	Աբովյան փող. 32	S	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
	19.1.			հուշակոթող «Հայ մշակույթի երախտավորներ»	1968 թ.		S	ճարտ.՝ Կ. Վարդանյան•
20.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԲՐԱԺՆԻԿՈՎԻ	20 դ. սկզբ	Աբովյան փող. 68	S	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան
21.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԲԱԲԱԵՎՆԵՐԻ	19-20 դդ.	Ագաթանգեղոսի փող. 3	S	ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան
22.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1942 թ.	Ամիրյան փող. 3	S	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան
23.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19-20 դդ.	Գրիգոր Լուսավորչի փող. 7	S	պահպանված է միայն գլխ. ճակատի քարե հատվածը վերակառուցված
24.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ.	Դեղատան փող. 13	S	
25.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՐՏԵՄ ՅԱՐԱԼՅԱՆԻ	19-20 դդ.	Եկմայան 1-ին փող. նրբ. 9	S	պահպանվել է միայն գլխ. ճակատը
26.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	20 դ. սկզբ	Զաքիյան փող. 5 (Խորհուրդների փող. 19)	S	
27.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1935 թ.	Զաքիյան փող. 8	S	ճարտ.՝ Բ. Արազյան

28.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1948 թ.	Զաքիյան փող. 10	S	ճարտ.՝ Բ. Արագյան
29.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	18 դ.	Թաիրովի փող. 31	S	
30.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1950-ական թթ.	Թումանյան փող. 35	S	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան
31.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ (ԱՄԱՌԱՆՈՑ)	20 դ. սկզբ.	Ծովակալ Իսակովի փող. 3	S	
	31.1.		գինու մառան	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ		S	
		31.1.1.	խաչքար Սուքիասի	1586 թ.		<	խաղողագործության գինեգործության և պտղաբուծության գիտահետազոտական ինստիտուտի կոլեկցիոն գինիների մառանում
32.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 2 նրբ. 19	S	
33.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ՍԻՆԹԵՏԻԿ ԿԱՌԻՉՈՒԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ	1934-1938 թթ.	Հանրապետության փող. 62	<	ճարտ.՝ Տ. Երկանյան պատվիրատու՝ սինթետիկ կաուչուկի գործարան
34.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ՎԱՀԱՆ ՊԱՊՈՅԱՆԻ	19 դ. վրջ	Մայիսյան փող. 22	S	
35.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ		Մարշալ Բաղրամյան փող. 2	S	ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան
36.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ		Մարշալ Բաղրամյան փող. 7	S	
37.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1960 թ.	Մարշալ Բաղրամյան փող. 22ա	S	
	37.1.		հուշակոթող Վիկտոր Համբարձումյանին	1996 թ.		S	բնակելի տան առջև
38.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1939 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի փող. 9	S	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Մ. Գրիգորյան
	38.1.		հուշակոթող՝ Հայկ Գյուլիքնիսյանին	1975 թ.		S	շենքի առջև
	38.2.		հուշակոթող՝ Ստեփան Մալխասյանցին	1974 թ.		S	
39.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1929 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի փող. 27	S	
40.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1941 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի փող. 39	S	

	40.1.			տուն-թանգարան Երվանդ Քոչարի	1984 թ.		S	շենքի 1-ին հարկում
41.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ «ԻԼՅԻՉ»	1932 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 42 (Թումանյան փող. 29)	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
42.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ «ԴԵՐԱՍԱՆՆԵՐԻ»	1941 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 48	S	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
43.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1957 թ.	Մոսկովյան փող. 8	S	ճարտ.՝ Տ. Մարության
44.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1957 թ.	Մոսկովյան փող. 31	S	ճարտ.՝ Գ. Թամանյան
45.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1925- 1927 թթ.	Նալբանդյան փող. 21	<	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
	45.1.			հուշակոթող՝ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1979 թ.	Նալբանդյան փող. 21	S	շենքի բակում ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
	45.2.			տուն-թանգարան Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1967 թ.	Նալբանդյան փող. 21	S	շենքի 2-րդ հարկում
46.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1925- 1927 թթ.	Նալբանդյան փող. 23	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
47.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1938 թ.	Նալբանդյան փող. 37	S	ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Ռ. Իսրայելյան
48.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1927 թ.	Նալբանդյան փող. 41/1	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
49.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ Գ. ԲՈԳՈ-ԼՅՈՒԲՍԿՈՒ	20 դ. սկզբ	Նալբանդյան փող. 46	S	
50.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ- ԱՆԱՍՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂՆԵՐԻ	1931 թ.	Նալբանդյան փող. 47	S	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Հ. Մարգարյան
51.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1927 թ.	Նալբանդյան փող. 96	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
	51.1.			հուշակոթող՝ Ակսել Բակունցի	1970 թ.		S	շենքի մոտ ճարտ.՝ Օ. Շոկարև քանդ.՝ Է. Աղայան
52.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ԵՐՀԷԿ-ի («ՇԱԽՄԱՏԱՅԻՆ»)	1932 թ.	Պարոնյան փող. 7	S	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան վրկո.՝ 1970 թ. ճարտ.՝ Հ. Թելումյան
53.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Պարոնյան փող. 3-րդ նրբ 16	S	

54.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Պարոնյան փող. 3-րդ նրբ 18	S	•
55.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1927 թ.	Պուշկինի փող. 25	S	ճարտ.' Ա. Թամանյան
56.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1951 թ.	Սայաթ-Նովա պող. 3-7	S	ճարտ.' Զ. Բախշինյան
57.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1928 թ.	Սայաթ-Նովա պող. 25	S	ճարտ.' Ն. Բաև
58.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1933 թ.	Վարդանանց փող. 7	S	ճարտ.' Ն. Բաև
59.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ «ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ»	1937 թ.	Տերյան փող. 62 (Մոսկովյան փող. 21)	<	ճարտ.' Մ. Գրիգորյան
	59.1.		հուշակոթող՝ Մանուկ Աբեղյանի	1965 թ.		S	ճարտ.' Ռ. Զուլհալյան
	59.2.		հուշակոթող՝ Հակոբ Մանանդյանի	1965 թ.		S	ճարտ.' Ռ. Հասրաթյան
60.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ Ս. ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ	19 դ. վրջ	Տերյան փող. 71	S	1920-ական թթ.' հիվանդանոցի շենք վրկո՝ 1930-ական թթ.
61.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1952 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 27	S	ճարտ.' Հ. Հակոբյան
62.			ԳԵՐԵԶՄԱՆ ՍԻՄՈՆ ԶԱՔԻՅԱՆԻ	1957 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փող. միջև, Մանկական գրոսայգում	S	քանդ.' Ա. Հարությունյան ճարտ.' Ս. Ներսիսյան
63.			ԳԵՐԵԶՄԱՆ՝ ՄԱՅԻՍՅԱՆ ԱՊՍԱՄԲՈՒԹՅԱՆ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻ (ՍՏԵՓԱՆ ԱԼԱՎԵՐԴՅԱՆ, ՍԱՐԳԻՍ ՄՈՒՍԱՅԵԼՅԱՆ, ԲԱԳՐԱՏ ՂԱՐԻԲՋԱՆՅԱՆ)	1921 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Անգլիական այգում	S	ճարտ.' Ռ. Զուլհալյան
64.			ԳԵՐԵԶՄԱՆ ԼԻՊԱՐԻՏ ՄԽԶՅԱՆԻ	1921 թ., 1971 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Անգլիական այգում	S	քանդ.' Հ. Հովհաննիսյան
65.			ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱՇԵՆՔԸ	1928- 1940 թթ.	Տերյան փող. 72	<	ճարտ.' Ալ. Թամանյան

66.			ԳՐՔԻ ՊԱԼԱՏԻ ՇԵՆՔԻ ՏԵՐՅԱՆ ՓՈՂ. ՀԱՏՎԱԾԸ	1940 թ., 1960 թ.	Տերյան փող. 91 Իսահակյան փող. 28 Գ. Քոչարի փող. 4	Հ	ճարտ.՝ Ս. Մազմանյան, Հ. Մարգարյան, Ս. Ներսիսյան 1967-ից այս շենքում է գործում Երևանի դրամատիկական թատրոնը
	66.1.		հուշարձան՝ «Բանվոր և կոլտնտեսական»	1956 թ.	Երևան քաղաքի Գ. Քոչարի 4 շենքի դիմաց՝ Մոսկովյան ճեմուղու տարածք	Տ	քանդ.՝ Ե. Քոչար Գրքի պալատի բակում 2017 թ. տեղափոխվել է Երևան քաղաքի Գ. Քոչարի 4 շենքի դիմաց՝ Մոսկովյան ճեմուղու տարածք
	66.2.		հուշարձան՝ Հակոբ Մեղապարտի	1987 թ.		Տ	շենքի առջև՝ Իսահակյան փող. կողմից քանդ.՝ Խ. Իսկանդարյան, ճարտ.՝ Մ. Ավագյան
67.			ԴԱՄԲԱՐԱՆ	1319 թ.	Աբովյան փող. 3	Հ	քարգործ վարպետ՝ Շահիկ
68.			ԴՊՐՈՑԻ ՇԵՆՔ. ՀՐԱՉՅԱ ԱՃԱՌՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴՊՐՈՑԸ	1937- 1938 թթ.	Կորյունի փող. 2ա	Տ	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
	68.1.		հուշարձան՝ Հրաչյա Աճառյանի	1970 թ.		Տ	դպրոցի առջև քանդ.՝ Ռ. Եկմալյան, Հ. Հովհաննիսյան
69.			ԴՊՐՈՑԻ ՇԵՆՔ. ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴՊՐՈՑԸ	1928 թ. 1932 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 33	Տ	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
	69.1.		հուշարձան՝ Ստեփան Շահումյանի	1957 թ.		Տ	դպրոցի առջև ճարտ.՝ Զ. Թորոսյան քանդ.՝ Ս. Բաղդասարյան
70.			ԴՊՐՈՑԻ ՇԵՆՔ. ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՑԻ ԱՆՎԱՆ ԴՊՐՈՑԸ	1952 թ.	Ամիրյան փող. 9	Տ	ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան
	70.1.		հուշարձան՝ Եղիշե Չարենցի	1957 թ.		Տ	դպրոցի առջև քանդ.՝ Ղ. Չուբարյան

71.			ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԶՈՐԱՎՈՐ Ա. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ	17-19 դդ.	Ղ. Փարպեցու փող. 9բ	<	վրկո՝ 1978-1980 թթ., Ամենայն հայոց կաթողիկոս Վազգեն 1-ինի կողմից
	71.1.		Եկեղեցի Զորավոր սբ. Աստվածածին	1693 թ.		<	
		71.1. 1.	խաչքար՝ Էլիազի	17 դ.		<	աե ճակատին
		71.1. 2.	խաչքար՝ Մովսեսի	17 դ.		<	աե ճակատին
		71.1. 3.	խաչքար՝ Խոջա Փանոսի	1693 թ.		<	աե ճակատին
		71.1. 4.	խաչքար՝ Հովհաննեսի	1693 թ.		<	աե ճակատին
		71.1. 5.	խաչքար՝ Հուրիխանի	1693 թ.		<	աե ճակատին
	71.2.		գավիթ	1693 թ.		<	կից է եկեղեցուն ամ-ից
		71.2. 1.	խաչքար	15 դ.		<	եկեղեցու ամ ճակատին
		71.2. 2.	խաչքար	15 դ.		<	կազմող՝ Հովհաննես եկեղեցու ամ ճակատին
	71.3.		գերեզմանոց	19 դ.		<	եկեղեցու հվ կողմում
	71.4.		դարպաս	17-19 դդ.		<	եկեղեցու հվ-ամ կողմում
	71.5.		մատուռ Անանիա Առաքյալի (զանգակատուն)	1889 թ.		<	եկեղեցու ամ կողմում
72.			ԵԿԵՂԵՑԻ Ս. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ (ԿԱԹՈՂԻԿԵ)	13 դ.	Աբովյան փող. 15	<	<< ԳԱԱ Լեզվի ինստիտուտի բակում
	72.1.		խաչքար	15 դ.		<	հենած եկեղեցու ամ ճակատին
	72.2.		խաչքար՝ Գրիգորի Անանի	17 դ.		<	եկեղեցու բակում
	72.3.		խաչքար՝ Մելիք Աղամալի	1693 թ.		<	եկեղեցու բակում պահպանված է ստորին մասը
	72.4.		խաչքար՝ Նիկողոսի	1694 թ.		<	եկեղեցու բակում
	72.5.		որմնանկար «Աստվածամայրը մանկան հետ»	18-19 դդ.		<	եկեղեցու ամ մուտքի բարավորի ստորին մասում
	72.6.		որմնանկար «Ավետում»	18-19 դդ.		<	եկեղեցու ամ մուտքի բարավորի վերին մասում
	72.7.		խաչքար	9 դ.	Աբովյան փող. 15, Երևանի Կաթողիկե եկեղեցու ներսում, մուտքից ձախ՝ որմնախորշում	<	փոքր եզրերը քիչ կտրված են

	72.8.			խաչքար	11 դ.	Աբովյան փող. 15, Երևանի Կաթողիկե եկեղեցու ներսում, մուտքից ձախ՝ որմնախորշում	<	փոքր քարը դեպի վերև թեթևակի լայնանում է
73.				ԵԿԵՂԵՅԻ ԿՈՆԴԻ Ս. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՄԿՐՏԻԶ	1706-1710 թթ.	Հովհաննես Կոզեռնի փող. 9	<	
	73.1.			խաչքար	18 դ.		<	հվ ճակատին, արձանագիր, եղծված
	73.2.			խաչքար	18 դ.		<	հվ ճակատին, արձանագիր, եղծված
	73.3.			խաչքար	18 դ.		<	հվ ճակատին
	73.4.			խաչքար	18 դ.		<	աե ճակատին, արձանագիր
	73.5.			խաչքար	18 դ.		<	ամ ճակատին, արձանագիր
	73.6.			խաչքար	18 դ.		<	ամ ճակատին, արձանագիր
	73.7.			խաչքար	18 դ.		S	ամ ճակատին
	73.8.			խաչքար	18 դ.		<	ամ մուտքի բարավորին
	73.9.			խաչքար	18 դ.		<	ամ մուտքի բարավորին
	73.10.			խաչքար	18 դ.		<	ամ մուտքի բարավորին
	73.11.			խաչքար	18 դ.		<	հս մուտքից ձախ
	73.12.			խաչքար	18 դ.		<	հս մուտքից ձախ
	73.13.			խաչքար՝ Աղավելի	18 դ.		<	ամ ճակատին
	73.14.			խաչքար՝ Աղեքսանդր Ա Զուղայեցի կաթողիկոսի	18 դ.		<	հվ ճակատին
	73.15.			խաչքար՝ Անդրեասի, Արիստակեսի և Փարու	18 դ.		<	աե ճակատին
	73.16.			խաչքար՝ Գյուրխասի որդի տեր Հակոբի, Ավետի և այլոց	1709 թ.		<	հվ ճակատին
	73.17.			խաչքար՝ Գրիգորի, Մկրտումի, Մալխասի	18 դ.		<	ամ ճակատին
	73.18.			խաչքար՝ Խանումի	18 դ.		<	աե ճակատին
	73.19.			խաչքար՝ Մարգարի և այլոց	18 դ.		<	հվ ճակատին
	73.20.			խաչքար՝ Մարկոսի	18 դ.		<	աե ճակատին
	73.21.			խաչքար՝ Մելիք Նազի և ծնողների	18 դ.		<	ամ ճակատին
	73.22.			խաչքար՝ Հակոբջանի, Նիկողոսի, Լելու	18 դ.		<	աե ճակատին

73.23.			խաչքար՝ Սատաթի, Խանթելու	18 դ.		<	աե ճակատին
73.24.			խաչքար՝ Սպահանցի Խաչատուրի	18 դ.		<	ամ ճակատին
73.25.			խաչքար՝ Սպահանցի Խաչատուրի և ծնողների՝ Ղազարի, Տիխանի	18 դ.		<	ամ ճակատին
73.26.			Դարպաս	1863 թ.		<	
74.			ԵԿԵՂԵՑԻ Ս. ՍԱՐԳԻՍ	1842 թ.,	Իսրայելյան փող. 19	<	վրկռ.՝ 1970 թ. վրկռ. ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան, Ա. Գալիկյան, քանդ.՝ Ա. Հովսեփյան կոնստ.՝ Ռ. Մանուկյան
74.1.			զանգակատուն	1998 թ.		S	ճարտ.՝ Ռ. Զուլիալյան
74.2.			խաչքար	1511 թ.		<	առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, աղբյուրի մոտ բերված՝ Սևանի վանքից
74.3.			խաչքար	16 դ.		<	առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, աղբյուրի մոտ բերված՝ Սևանի վանքից
74.4.			խաչքար	16 դ.		<	առաջնորդարանի շենքի բակի հվ մասում, բերված՝ Սևանի վանքից
74.5.			խաչքար	16 դ.		<	եկեղեցու աե պատի տակ կազմող՝ Հակոբ
74.6.			տապանաքար	16 դ.		<	եկեղեցու բակում բեկորված, բեկորները աղբյուրից հս և հվ
74.7.			տապանաքար	16 դ.		<	եկեղեցու բակում, աղբյուրի մոտ
74.8.			տապանաքար Պարոն Մարգարի	1583 թ.		<	եկեղեցու բակում
74.9.			տապանաքար Զուղայեցի տիրացու Պետրոսի	1624 թ.		<	եկեղեցու բակում, աղբյուրի մոտ
75.			ԶՈՐԱՆՈՑԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԵՐԵՎԱՆԻ ԲԵՐԴԻ	1582 թ. – 20 դ. սկզբ	Հրազդանի ձախ ափին	S	
75.1.			Պարիսպ	16-17 դդ.	Երևանի բերդի տարածքում,	<	պահպանվել է մաս ամ հատվածից

						Հրազդան գետի ձախ ափին		
	75.2.			զորանոցային համալիր (Չորակայան)	19 դ. 2-րդ կես- 20 դ. սկիզբ	Երևանի բերդի տարածքում, Արգիշտի (նախկին Իսակովի) փողոցին հարող հատվածում, Հրազդան գետի ձախափնյա, բարձրադիր տափարակին	S	
		75.2. 1.		շենք ակումբի	19 դ. 2-րդ կես- 20 դ. սկիզբ	զորակայանի կենտրոնական մասում, լողավազանից հվ	S	N 1/24 շենքը միահարկ
		75.2. 2.		շենք բաղնիքի	19 դ. 2-րդ կես- 20 դ. սկիզբ	զորակայանի աե մասում, լողավազանից աե	S	N 1/28 շենքը միահարկ
		75.2. 3.		շենք բուժարանի (բուժ. կետ)	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում	S	N 1/27 շենքը միահարկ
		75.2. 4.		զորակացարան	19 դ. 2- րդ կես	զորակայանի ամ մասում	S	N 1/2 շենքը երկհարկ
		75.2. 5.		զորակացարան	19 դ. 2-րդ կես	զորակայանի հվ-աե մասում	S	N 1/6 շենքը միահարկ, կիսավեր, զորա- կայանի ամենահին շենքն է
		75.2. 6.		զորակացարան	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հվ-աե մասում	S	N 1/7 շենքը միահարկ
		75.2. 7.		շենք	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում	S	N 1/16 շենքը միահարկ
		75.2. 8.		շենք	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում, ճաշարանի շենքից աե	S	N 1/19 շենքը միահարկ
		75.2. 9.		շենք թեյարանի	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում, լողավազանից աե	S	N 1/36 շենքը միահարկ

		75.2. 10.		շենք հիվանդանոցի	19 դ. 2-րդ կես - 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում, լողավազանից աե	S	N 1/1 շենքը երկհարկ
		75.2. 11.		շենք ճաշարանի	19 դ. 2-րդ կես- 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս մասում	S	N 1/18 շենքը միահարկ
		75.2. 12.		շենք շտաբի	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-ամ մասում, ամ պարսպապատի մոտ	S	N 1/3 շենքը միահարկ
		75.2. 13.		շենք պահեստի	19 դ. 2-րդ կես– 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս մասում, ՀԱԿ-ի (KPP, 1/81) դիմաց՝ հվ	S	միահարկ.
		75.2. 14.		շենք պահեստի	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-աե մասում	S	N 1/14 շենքը միահարկ
		75.2. 15.		շենք պահեստի	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս մասում	S	N 1/20 շենքը միահարկ
		75.2. 16.		շենք պահեստի	19 դ. 2-րդ կես - 20 դ. սկիզբ	զորակայանի կենտրոնական մասում, ակումբից հվ	S	N 1/37 շենքը միահարկ
		75.2. 17.		շենք ուսումնական	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի հս-ամ մասում, շտաբի շենքի աե կողմում, կլոր ջրավազանից հվ	S	N 1/25 շենքը միահարկ
		75.2. 18.		պահակատուն	19 դ. 2-րդ կես – 20 դ. սկիզբ	զորակայանի կենտրոնական մասում, լողավազանի հս կողմում	S	N 1/26 շենքը միահարկ
76.				ԹԱՆԳԱՐԱՆ. ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐ- ԾՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ (ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐ- ԾՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆ)	1941 թ.	Աբովյան փող. 64	S	ճարտ.՝ Վ. Արևշատյան 1978 թ.-ից ժող. ստեղծագոր- ծության պետ. թանգարան

77.			ԹԱՏՐՈՆԻ ՇԵՆՔ. ԳԱՐՐԻԵԼ ՍՈՒՆԴՈՒԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԸ	1966 թ.	Գր. Լուսավորչի փող. 6	Հ	ճարտ.՝ Ռ. Ալավերդյան, Ս. Բուրխաջյան, Գ. Մնացականյան կոնստ.՝ Ռ. Բադալյան 1970 թ. ՀԽՍՀ պետ. մրցանակ
	77.1.		բարձրաքանդակներ	1966 թ.		Հ	քանդ.՝ Ա. Հարությունյան թատրոնի շքամուտքին
	77.2.		բարձրաքանդակ «Հուշկապարիկ»	1976 թ.		Հ	քանդ.՝ Ա. Հարությունյան թատրոնի շքամուտքի մոտ
	77.3.		հուշարձան՝ Գաբրիել Սունդուկյանի	1972 թ.		Հ	քանդ.՝ Ա. Հարությունյան թատրոնի շքամուտքի մոտ
	77.4.		պաննո՝ «Հայաստան»	1965 թ.		Հ	նկարիչ՝ Մ. Սարյան, Հ. Սիրավյան թատրոնի ճեմասրահում
78.			ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՇԵՆՔ. ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ- ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ	1928 թ.	Նալբանդյան փող. 128	Հ	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
79.			ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՇԵՆՔ. ՄԱՐՔՍԻՋՄ- ԼԵՆԻՆԻՉՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ	1949 թ.	Մարշալ Բաղդամյան պող. 12	Հ	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան այժմ ՉԺՀ դեսպանատան շենք
80.			ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՇԵՆՔ. ՄԵՍՐՈՊ ՄԱՇՏՈՅԻ ԱՆՎԱՆ ՀԻՆ ՁԵՌԱԳՐԵՐԻ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ (ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆ)	1957 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 53	Հ	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
	80.1.		խճանկար «Ավարայրի ճակատամարտ» («Վարդանանք»)	1960 թ.		Հ	նկ.՝ Վ. Խաչատրյան շենքի ներսում
	80.2.		որմնանկարներ «Հայ մշակույթի պատմություն»	1959 թ.		Հ	նկ.՝ Վ. Խաչատրյան շենքի ներսում
	80.3.		հուշարձան՝ Անանիա Շիրակացու	1963 թ.		Հ	քանդ.՝ Գ. Բադալյան

	80.4.		հուշարձան՝ Գրիգոր Տաթևացու	1967 թ.		<	քանդ.՝ Ա. Գրիգորյան
	80.5.		հուշարձան՝ Թորոս Ռոսլինի	1967 թ.		<	քանդ.՝ Ա. Շահինյան
	80.6.		հուշարձան՝ Մեսրոպ Մաշտոցի	1962 թ.		<	քանդ.՝ Ղ. Չուբարյան
	80.7.		հուշարձան՝ Մխիթար Գոշի	1967 թ.		<	քանդ.՝ Ղ. Չուբարյան
	80.8.		հուշարձան՝ Մովսես Խորենացու	1964 թ.		<	քանդ.՝ Ե. Վարդանյան
	80.9.		հուշարձան՝ Ֆրիկի	1967 թ.		<	քանդ.՝ Ս. Նազարյան
	80.10.		բացօթյա ցուցադրություն	մթա 2-1 հզմ, 14-17 դդ.		<	կազմակերպվել է 1970-ական թթ., շենքի աջակողմյան և ձախակողմյան կամարակապ սրահներում
		80.10. 1.	կոթող «Դուռ»	մթա 7 դ.		<	բերված Կարմիր բլուրից
		80.10. 2.	խաչքար	1924 թ.		<	բեկոր, արձանագիր, ցուցադրության շարքում, բերված Արցախի Մարտակերտի շրջանից
		80.10. 3.	խաչքար՝ Խաչատուրի	1545 թ.		<	կազմող՝ Վարդան
		80.10. 4.	խաչքար՝ Հախնազար աղայի	1596 թ.		<	կազմող՝ Քիրամ
		80.10. 5.	խաչքար՝ Մարիանի	1604 թ.		<	կազմող՝ Քիրամ
		80.10. 6.	տապանաքար	17 դ.		<	բերված Նորատուսի պատմական գերեզմանոցից
		80.10. 7.	վիշապաքար	մթա 2-1 հզմ		<	
81.			ԾՆՆԴԱՏԱՆ ՇԵՆՔ. ՊԱՐԹԵՎ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՄՈՐ ԵՎ ՄԱՆԿԱՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹՅԱՆ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ	1931 թ., 1936-1939 թթ.	Մեսրոպ մաշտոցի պող. 22	S	1-ին հարկը կառուցվել է Կառավարական 1-ին տան համար ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Ն. Բունիաթյան
82.			ԿԱՄՈՒՐՋ «ԵՐԵՎԱՆ-ՍԵՎԱՆ»	1933 թ.	Մյասնիկյան պող.	S	քառաթոփչք

				ԵՐԿԱԹՈՒՂՈՒ				
83.				ԿԱՄՈՒՐՋ «ԿԱՐՄԻՐ» (ՀՐԱԶԴԱՆԻ ՀԻՆ ԿԱՄՈՒՐՋ), (ԽՈՋԱ ՓԼԱՎԻ)	1679 թ.	Հրազդան գետի վրա	Հ	«Արարատ» գինու կոմբինատի համալիրի դիմաց վրկո՝ 1830 թ., 1851 թ.
84.				ԿԱՄՈՒՐՋ «ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ»	1939- 1961 թթ.	Հրազդան գետի վրա	Հ	ճարտ.՝ Ա. Մամիջանյան, Ա. Ասատրյան, Ս. Սաֆարյան, Գր. Աղաբաբյան քանդ.՝ Ս. Սարգսյան կոնստ.՝ Ա. Հովնանյան միացնում է Մեսրոպ Մաշտոց և Ծովակալ Իսակով պողոտաները
85.				ԿԱՄՈՒՐՋ ՆՈՐՔԻ (ԳԵՏԱՌԻ)	1664 թ.	Մյասնիկյան պող.	Հ	ճարտ.՝ Գրիգորի որդի Կիրակոս պատվիրատու՝ նորքեցի Հովհաննես վարդապետ վրնրգ. 1924 թ., 1965-1968 թթ.
86.				ԿԱՅԱՆ ՏՐԱՆՍՖՈՐ- ՄԱՏՈՐԱՅԻՆ	1930 թ.	Հանրապետության և Ստ. Շահումյանի անվ. հրապարակների միջև, Ստ. Շահումյանի անվ. գրոսայգում	Տ	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան գրոսայգու հվ-աե եզրին
87.				ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ. ԵՐԵՎԱՆԻ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԵՐԵՎԱՆԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵ- ՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ	1932- 1964 թթ.	Տերյան փող. 105	Հ	հիմնադրվել է 1930 թ. որպես Երևանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտ
	87.1.			մասնաշենք՝ առաջին	1932 թ., 1935 թ.		Հ	այժմ՝ քիմիական ֆակուլտետի մասնաշենք ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	87.2.			մասնաշենք՝ երկրորդ	1935 թ.		Հ	այժմ՝ Երևանի Ճարտարապետա-

								շինարարական ինստիտուտի շենք ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	87.3.			մասնաշենք՝ երկրորդ (գլխավոր)	1955 թ., 1959 թ., 1964 թ.		<	ճարտ.՝ Ա. Մամիջանյան
	87.4.			հուշադրյուր՝ երկրորդ աշխարհամարտում զոհված պոլիտեխնիկցիներին	1981 թ.		S	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան
88.				ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ, ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԽԻԹԱՐ ՀԵՐԱՑՈՒ ԱՆՎԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԸ	1927- 1955 թթ.	Կորյունի փող. 2	<	նախկինում՝ Երևանի Բժշկական ինստիտուտ ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	88.1.			անատոմիկումի շենք	1927 թ.		<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	88.2.			մասնաշենք՝ գլխավոր	1938 թ., 1950- ական թթ.		<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
	88.3.			հուշարձան՝ երկրորդ աշխարհամարտում զոհված բժշկական ինստիտուտցիներին	1972 թ.		S	քանդ.՝ Ռ. Քյուրքչյան ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
89.				ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՄԱՍՆԱՇԵՆՔԸ	1965 թ. •	Ալեք Մանուկյան փող. 1	<	ճարտ.՝ Է. Տիգրանյան
	89.1.			Ժայռապատկերներ	մ.թ.ա. 5-3 հզմ		<	համալսարանի բակում
	89.3.			խաչքար՝ Արցախում զոհված մտավորականներին և ԵՊՀ ուսանող- ազատամարտիկներին	1996 թ.		S	բանասիրական ֆակուլտետի մասնաշենքի առջև քանդ.՝ Ժ. Սուքիասյան
	89.4.			հուշադրյուր՝ երկրորդ աշխարհամարտում զոհված համալսարանականներին	1979 թ.		S	ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
	89.5.			հուշարձան՝ Մովսես Խորենացու	1996 թ.		S	Համալսարանի բակում քանդ.՝ Ա. Պողոսյան
90.				ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍԱՅԻՆ ՇԵՆՔ. ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԱՆՎԱՆ ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ	1977 թ.	Իսահակյան փող. 1	<	ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան

				ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆԸ				
	90.1.			բարձրաքանդակներ	1977 թ.		<	դահլիճում ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
91.				ՀԱՆՐԱԿԱՅԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ- ԱՆԱՄՆԱԲՈՒԾԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՀԱՆՐԱԿԱՅԱՐԱՆԸ	1930 թ.	Կորյունի փող. 15-19	S	ճարտ.՝ Գ. Քոչար
92.				ՀԻԴՐՈԷԼԵԿՏՐԱԿԱՅ ԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԷԿ-Ը	1926 թ.	Հրազդանի ձախ ափին	<	Ծիծեռնակաբերդի դիմաց ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
93.				ՀԻՎԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ՇԵՆՔԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ	1917- 1960 թթ.	Աբովյան փող. 54-60	<	
	93.1.			ինստիտուտի շենք. Ֆիզիոթերապիայի ինստիտուտը	1930 թ., 1932 թ., 1939 թ.	Աբովյան փող. 54	<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Գ. Թամանյան
	93.2.			հիվանդանոցի շենք. Մանկաբարձության և գինեկոլոգիայի հիվանդանոցը	1929 թ.	Աբովյան փող. 56	<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	93.3.			ակնաբուժարանի շենք	1929 թ.	Աբովյան փող. 58	<	ճարտ.՝ Լ. Մուրադյան
	93.4.			հիվանդանոցի շենք. Քաղաքային հիվանդանոցը	1917-1922 թթ.	Աբովյան փող. 58	<	ճարտ.՝ Պ. Զուրաբյան Հիվանդանոցը հիմնադրվել է 1893 թ.
	93.5.			հիվանդանոցի շենք. Մանկական հիվանդանոցը	1939 թ., 1975 թ.	Աբովյան փող. 60	<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Մ. Գրիգորյան
94.				ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՀԱՄԱԼԻՐ. ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ	1924- 1939 թթ.	Թումանյան, Մեսրոպի Մաշտոց, Տերյան և Սայաթ- Նովա փողոցների տարածքում	<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	94.1.			գերեզման Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1928 թ., 1966 թ.		<	ճարտ.՝ Ռ. Մարտիրոսյան
		94.1. 1.		հուշարձան «Մուսա»	1963 թ.		<	քանդ.՝ Ս. Բաղդասարյան
	94.2.			հանդիսատեսային շենք. Ալեքսանդր Սպենդիարյանի անվան օպերայի և բալետի ազգային ակադեմիական թատրոնը և «Արամ	1940 թ., 1953 թ.	Թումանյան փող. 36	<	1937 թ. Մեծ մրցանակ Փարիզում ճարտ.՝ Ա. Թամանյան վրկո.՝ 1981-1983 թթ.

			Խաչատրյան» մեծ համերգասրահը				վրկռ. ճարտ.՝ Գ. Թամանյան, Յու. Թամանյան
	94.3.		հուշարձան՝ Հովհաննես Թումանյանի	1957 թ.		<	քանդ.՝ Ա. Սարգսյան ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան
	94.4.		հուշարձան՝ Արամ Խաչատրյանի	1999 թ.		<	քանդ.՝ Յու. Պետրոսյան ճարտ.՝ Ռ. Մարտիրոսյան
	94.5.		հուշարձան՝ Ալեքսանդր Սպենդիարյանի	1957 թ.		<	քանդ.՝ Ղ. Չոբարյան, Ա. Սարգսյան ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան
95.			ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՀԱՄԱԼԻՐ. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ	1926-1977 թթ.		<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Ս. Սաֆարյան, Մ. Գրիգորյան, Գ. Թամանյան, Վ. Արևշատյան, Է. Սարապյան, Լ. Վարդանով, Ն. Փարեմուզովա քանդ.՝ Ս. Մերկուրով 1970 թ. ՀՍՍՀ պետ. մրցանակ
	95.1.		հյուրանոց «Արմենիա»	1958 թ.		<	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
	95.2.		մշակույթի տուն. Արական գիմնազիայի (Հայհամերգի փոքր դահլիճ) և թանգարանների շենքը	1916 թ.	Աբովյան փող. 2	<	ճարտ.՝ Վ. Սիմոնսոն վրկռ.՝ 1953 թ., 1961 թ., 1977 թ. վրկռ. ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
		95.2. 1.	վիտրաժ «Հայաստան»	1965 թ.		<	Հայհամերգի փոքր դահլիճի ճեմասրահում նկ.՝ Մ. Սարյան, Հ. Սիրավյան
	95.3.		վարչական շենք. Արհմիությունների տունը և կապի նախարարությունը	1956թ.	Նալբանդյան փող., 28	<	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Սարապյան
	95.4.		վարչական շենք. Կառավարական տունը (ՀՀ Նախարարների խորհրդի շենք)	1929 թ. 1941 թ. 1952 թ.		<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան, Գ. Թամանյան 1942 թ. ՍՍՀՄ պետ. մրցանակ

	95.5.		վարչական շենք. Կառավարական երկրորդ տունը	1955 թ.		<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Ռ. Իսրայելյան, Վ. Արևշատյան
	95.6.		շենք Երևանի մետրոպոլիտենի «Հանրապետության հրապարակ» կայարանի	1981 թ.	Նալբանդյան փող., Հանրապետության հրապարակի հարակից տարածքում	<	ՀԽՍՀ պետ. մրցանակ, 1983 թ.
96.			ԲԱՆԿԻ ՇԵՆՔ. ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ ԵՎ ԳՅՈՒՂԲԱՆԿԻ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆԸ	1927- 1930 թթ.	Դեղատան փող. 2,4,5	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
97.			ԲԱՆԿԻ ՇԵՆՔ. ԹԻՖԼԻՍԻ ԱՌԵՎՏՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ	1910 թ.	Վ.Սարգսյան փող. 2	S	ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան
98.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ՍՏԵՓԱՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ	1910- ական թթ.	Վ. Սարգսյան փող. 4	S	1920 թ.-ից՝ Փոխադարձ վարկի ընկերության շենք
99.			ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԴԱՏԱՐԱՆԸ	1936 թ.	Վ. Սարգսյան փող. 6	<	ճարտ.՝ Ն. Բաև
100.			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ	1931 թ.		<	քանդ.՝ Ս. Մերկուրով ճարտ.՝ Ի. Ժուլտովսկի
101.			ՀՐԱՊԱՐԱԿ՝ ԱՆԴՐԵՅ ՍԱԽԱՐՈՎԻ ԱՆՎԱՆ	1850– 1860թթ., 1924 թ., 1960- ական թթ.	Նալբանդյան. Պուշկինի և Վարդանանց փող. հանգույցում	S	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան
	101.1.		քնակելի տուն	1930 թ.	Պուշկինի փող. 1	S	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար նախկինում՝ Պետապի շենք
	101.2.		հրշեջ կայան. Կամավոր հրշեջ ընկերության շենքը (հրշեջ դեպո)	1930 թ.	Ա. Սախարովի հրապարակ 19	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
	101.3.		հուշարձան՝ Անդրեյ Սախարովի	2000 թ.		S	ճարտ.՝ Լ. Ղալումյան քանդ.՝ Տ. Արզումանյան
	101.4.		վարչական շենք. Արքունական պալատը և	1901 թ.	Նալբանդյան փ. 48	<	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան որպես պալատ

			Նահանգական գանձատունը				գործել է մինչև 1918 թ.
	101.5.		վարչական շենք. Երկրաբանական վարչության նախկին շենքը	1930- 1933 թթ.	Ա. Սախարովի հրապարակ	S	ճարտ.' Գ. Քոչար, Մ. Մազմանյան
102.			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ՎԱԽԹԱՆԳ ԱՆԱՆՅԱՆԻ	1982 թ.	Պարոնյան փող. 1	S	բնակելի շենքի առջև
103.			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ՀՐԱՉՅԱ ԱՃԱՌՅԱՆԻ	1982 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 45	S	քանդ.' Ա. Հովսեփյան ճարտ.' Ռ. Զուլիալյան
104.			ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ՝ ԹՈՐՈՍ ԹՈՐԱՄԱՆՅԱՆԻ	1985 թ.	Պուշկինի փող. 31	S	բնակելի տան դիմաց քանդ.' Ռ. Քյուրքյան ճարտ.' Ս. Քյուրքյան
105.			ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ՝ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԶՈՀԵՐԻՆ	1967 թ.	Ծիծեռնակաբերդի գրոսայգի	<	ճարտ.' Ա. Թարխանյան, Ս. Քալաշյան, Վ. Խաչատրյան
	105.1.		գերեզման՝ Մովսես Գորգիսյանի	1990 թ.		S	
	105.2.		գերեզման՝ Սամվել Գևորգյանի	1992 թ.		S	
	105.3.		գերեզման՝ Էդիկ Մարկոսյանի	1990 թ.		S	
	105.4.		գերեզման՝ Մուշեղ Մխչյանի (Վոժդ)	1991 թ.		S	
	105.5.		գերեզման՝ Երվանդ Սաղումյանի (Երո)	1990 թ.		S	
	105.6.		խաչքար՝ Բաքվի 1990 թ. զոհերի հիշատակին	1990 թ.		S	
	105.7.		խաչքար՝ Գանձակի 1988 թ. նահատակներին	1988 թ.		S	
	105.8.		խաչքար՝ Սումգայիթի 1988 թ. զոհերի հիշատակին	1988 թ.		S	
	105.9.		հուշակոթող	1965 թ.		S	Հուշահամալիր տանող ծառուղուց ծախ, հենած ծառին քանդ.' Վ. Արզումանյան
	105. 10.		հուշարձան՝ Մեծ եղեռնի զոհերին	1967 թ.		<	ճարտ.' Ա. Թարխանյան, Ս. Քալաշյան, Վ. Խաչատրյան
	105. 11.		թանգարան՝ Հայոց ցեղասպանության	1995 թ.		<	ճարտ.' Ս. Քալաշյան

106.			ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ՝ ԵՐԵՎԱՆ ԵՎ ԿԱՐՐԱՐԱ ՔԱՂԱՔՆԵՐԻ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ	1964 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան քանդ.՝ Ա. Հարությունյան
107.			ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ԵՎ ՍՊԻՏԱԿԻ 1988 թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 7-Ի ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ԶՈՀԵՐԻՆ	1990 թ.	Կորյունի փող. 15	S	ճարտ.՝ Ա. Մխիթարյան կառուցված՝ ուսանողների հանգանակությամբ
108.			ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ՝ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻՆ	1949 թ.	Խաչատուր Աբովյանի անվան մանկական այգում	S	Հրազդանի ծախ ափին
109.			ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ՝ ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱՅԻՆ	1963 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 46	S	թիվ 2 համանուն երաժշտական դպրոցի առջև քանդ.՝ Ա. Հարությունյան ճարտ.՝ Է. Սարապյան
110.			ՀՈՒՇԱՍԱԼ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԻՆ	1985 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան Կամերային երաժշտության տան մոտ
111.			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻ	1950 թ.	Աբովյան փող. վերջնամասում, Աբովյան պուրակում	Հ	քանդ.՝ Ս. Ստեփանյան ճարտ.՝ Գ. Թամանյան
112.			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻ	1955 թ.	Խանջյան փող. 5	S	համանուն պետական մանկավարժական ինստիտուտի գլխ. մասնաշենքի առջև քանդ.՝ Ա. Գրիգորյան
113.			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ՁԵՌՔԵՐ»	1967 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	
114.			ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՎԱԼԵՐԻ ԲՐՅՈՒՍՈՎԻ	1966 թ.	Թումանյան փող. 42	S	համանուն ռուսաց և օտար լեզուների մանկավարժական ինստիտուտի շենքի առջև քանդ.՝ Ա. Սարգսյան
115.			ՄԱՔՍԻՄ ԳՈՐԿՈՒ ԴԻՄԱՔԱՆԴԱԿ	1967 թ.	Ալեք Մանուկյան փող. 3	S	թիվ 4 համանուն դպրոցի առջև

								քանդ.՝ Հ. Գյուրջյան
116.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԳՐԻԲՈՅԵԴՈՎԻ	1973 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	Հ	քանդ.՝ Օ. Բեջանյան ճարտ.՝ Ս. Կնտեղյան
117.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԼԵՈՆԻԴ ԵՆԳԻԲԱՐՅԱՆԻ	1995 թ.	Ագաթանգեղոսի փող. 1	S	Ազգային կրկեսի շենքի առջև քանդ.՝ Լ. Թոքմաջյան կրկեսի շենքի դիմաց
118.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ԷՐԵՐՈՒՆԻ- ԵՐԵՎԱՆ» («ԿԵՆԱՅ ԾԱՌ»)	1970 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան պող. Ա Ջորյան փող. միջև	S	քանդ.՝ Հ. Փիլիպոսյան ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան
119.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԹԱՄԱՆՅԱՆԻ	1974 թ.	Թամանյան- Մոսկովյան փող. խաչմերուկում	Հ	համանուն պուրակի սկզբնամասում քանդ.՝ Ա. Հովսեփյան ճարտ.՝ Ս. Պետրոսյան
120.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ	1965 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	Հ	քանդ.՝ Ս. Բաղդասարյան ճարտ.՝ Լ. Սադոյան
121.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՍՏԵՓԱՆ ԼԻՍԻՅՅԱՆԻ	1982 թ.	Տիգրան Մեծի փող. 38	S	թիվ 34 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Լ. Թոքմաջյան ճարտ.՝ Է. Արևշատյան
122.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱՂԱՍԻ ԽԱՆՋՅԱՆԻ	1987 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 26ա	S	թիվ 53 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Հ. Հովսեփյան
123.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԿՈՄԻՏԱՍԻ	1988 թ.	Սայաթ-Նովայի պող. 1ա	Հ	համանուն կոնսեր- վատորիայի շենքի առջև, պուրակում քանդ.՝ Ա. Հարությունյան
124.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԿԱՐՈ ՀԱԼԱՔՅԱՆԻ	1997 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	ճարտ.՝ Ռ. Ջուլիակյան
125.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 20- ԱՄՅԱԿԻՆ (ԿԱՐՄԻՐ	1940 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Ջաքիյան փող. միջև, Մանկական զբոսայգում	S	

				ԲԱՆԱԿԻ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻՆ)				
126.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ 30- ԱՄՅԱԿԻՆ	1950 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող.	S	ճարտ.՝ Ա. Մինասյան
127.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ՀԱՎԵՐԺԱԿԱՆ ԿՐԱԿ» (ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԿԱՐԳԵՐԻ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՋՈՀՎԱԾ ՄԱՐՏԻԿՆԵՐԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ)	1960 թ.	Հանրապետության և Ստ. Շահումյանի անվ. հրապարակ- ների միջև, Ստ. Շահումյանի անվ. գրոսայգում	S	կանգնեցված է Հայաստանում խորհրդային կարգերի հաստատման 40-ամյակի առթիվ ճարտ.՝ Է. Սարապյան նկ.՝ Վ. Պողպոմոզով
128.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆԻ	1975 թ.	Օղակաձև գրոսայգի	<	քանդ.՝ Ե. Քոչար ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան
129.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՎԼԱԴԻՄԻՐ ՄԱՅԱԿՈՎՍԿՈՒ	1974 թ.	Գր. Լուսավորչի փող. 27	S	թիվ 7 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Հ. Մուրադյան ճարտ.՝ Ռ. Կզոյան
130.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ	1980 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Բեյրութի փող. միջև	<	քանդ.՝ Ա. Շիրազ ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան Թատերական գրոսայգու հվ-ամ եզրին
131.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱՍՔԱՆԱԶ ՄՈՒՎԱՅԱՆԻ	1956 թ.	Տերյան փող. 2	S	թիվ 25 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Ս. Մնացականյան
132.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՄԻՔԱՅԵԼ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ	1965 թ.	Օղակաձև գրոսայգի	<	քանդ.՝ Ն. Նիկողոսյան ճարտ.՝ Ջ. Թորոսյան
133.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՄԻՔԱՅԵԼ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ	1985 թ.	Նար Դոսի փող. 38	S	թիվ 33 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Ե. Վարդանյան
134.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՆԱՐ-ԴՈՍԻ	1956 թ.	Հովհաննես Քաջազնունու փող. 12/1	S	թիվ 14 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝

								Ս. Մանասյան, Ն. Վարդանյան
135.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱՐՇԱՎԻՐ ՇԱՎԱՐՇԱՆԻ	1965 թ.	Վարդանանց փող. 30	S	թիվ 40 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Գ. Եփրոյան
136.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՑԻ	1985 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	<	քանդ.՝ Ն. Նիկողոսյան ճարտ.՝ Զ. Թորոսյան
137.				«ՇԵՆՔ. Ա. ՉԵԽՈՎԻ ԱՆՎԱՆ N 55 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ	1947- 1951 թթ.,	Մարշալ Բաղրամյան պող. 16	S	ճարտ.՝ Գ. Թամանյան
	137.1.			հուշարձան՝ Անտոն Չեխովի		դպրոցի առջև	S	քանդ.՝ Գ. Ահարոնյան ճարտ.՝ Է. Սարապյան
138.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ՊԵՊՈ»	1976 թ.	Մովսես Խորենացու Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Անգլիական այգի	S	քանդ.՝ Գ. Ահարոնյան ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
139.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՊՈՒՇԿԻՆԻ	1949 թ.	Մոսկովյան փող. 17	S	թիվ 8 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Գ. Ահարոնյան
140.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆԻ	1986 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի և Մարշալ Բաղրամյան պող. ու Ջորյան փող. հանգույցում	<	քանդ.՝ Լ. Թոքմաջյան ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան
141.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՆԵԼՍՈՆ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆԻ	1950 թ.	Մովսես Խորենացու, Գրիգոր Լուսավորչի և Զաքիյան փող. միջև. Մանկական զբոսայգում	S	քանդ.՝ Ա. Սարգսյան ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան
142.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՎԱՂԱՐՇ ՎԱՂԱՐՇԱՆԻ	1983 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող. 2	S	թիվ 80 համանուն դպրոցի առջև քանդ.՝ Ա. Մուրադյան ճարտ.՝ Շ. Ազատյան
143.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՎԱՀԱՆ ՏԵՐՅԱՆԻ	1999 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	<	քանդ.՝ Ն. Կարգանյան ճարտ.՝ Հ. Խաչատրյան
144.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԱՐՄԵՆ ՏԻԳՐԱՆՅԱՆԻ	1987 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	<	քանդ.՝ Ա. Հովսեփյան ճարտ.՝ Ֆ. Դարբինյան

145.			ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԻ ՇԵՆՔ. ԵՐԵՎԱՆԻ ԿԱՅԱԶՈՐԻ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԵԶԸ	1951 թ.	Չարենցի փող. 38	S	ճարտ.' Գր. Աղաբաբյան
146.			ՄԱՐԶԱԴԱՇՏ. ՎԱԶԳԵՆ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԴԱՇՏԸ	1953 թ.. 1963 թ.	Վարդանանց փող. 65	<	ճարտ.' Կ. Հակոբյան մասն.' Գ. Ճգնավորյան
147.			ՄԱՐԶԱՀԱՄԵՐԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼԻՐ. «ԿԱՐԵՆ ԴԵՄԻՐՃՅԱՆ» ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԿԵՆՏՐՈՆԸ	1984 թ.	Լենինգրադյան փող. 1	<	ճարտ.' Կ. Հակոբյան, Ա. Թարխանյան, Ս. Խաչիկյան, Հ. Պողոսյան, Գ. Մուշեղյան, Օ. Բերբերյան
	147.1.		բարձրաքանդակներ	1984 թ.		<	գլխ. ճակատին քանդ.' Ֆ. Առաքելյան
148.			ՄԶԿԻԹ «ԿԱՊՈՒՅՏ» (ԳՅՈՅ ՄԶԿԻԹ)	1766 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 12	<	վրկո.՝ 1994-1998 թթ.
149.			ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏՈՒՆ. ՏԻԳՐԱՆ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՇԱԽՄԱՏԻՍԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆԸ	1970 թ.	Խանջյան փող. 50	S	ճարտ.' Ժ. Մեջլերյակովա
	149.1.		հուշարձան՝ Տիգրան Պետրոսյանի	1989 թ.		S	Շախմատիստի տան մոտ
150.			ՇՈՒԿԱՅԻ ՇԵՆՔ. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԾԱԾԿԱԾ ՇՈՒԿԱՆ	1952 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 3ա	<	ճարտ.' Գր. Աղաբաբյան կոնստ.' Հ. Առաքելյան
151.			ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»	1982 թ.	Սայաթ-Նովայի պող. 15	S	նկ.' Հ. Սիրավյան Երգչախմբային ընկերության շենքի ճեմասրահում
152.			ՊԱԼԱՏ ՊԻՈՆԵՐՆԵՐԻ ԵՎ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐԻ (ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՊԻՈՆԵՐ-ՊԱԼԱՏ)	1938 թ.	Մոսկովյան փող. 3	<	ճարտ.' Ն. Բաև
153.			ՊՈԼԻԿԼԻՆԻԿԱՅԻ ՇԵՆՔ	1954- 1955 թթ.	Մոսկովյան փող. 15	<	ճարտ.' Հ. Հակոբյան այժմ՝ ՀՀ կառավարության պոլիկլինիկա

154.				ԶՐԱՆՑՈՒՅՑ	1950 թ.	Հրազդան գետի վրա. «Հաղթանակ» կամրջի մոտ	Հ	ճարտ.' Ռ. Իսրայելյան կոնստ.' Գ. Եղյան
155.				ԶՐԱՆՑՔ՝ ՄԱՄՈՒԻ	մթա 7 դ., 1031 թ.	Կոնդ թաղամաս, Հրազդանի ձախ ափին	Հ	վրկո.' 1822-1824 թթ. 1923 թ.-ից Ստ. Շահումյանի անվան անցնում է նաև Արաբկիր համայնքով
156.				ՍԱՌՑԱԿՈՄԲԻՆԱՏ	1950 թ.	Արշակունյաց պող. 9	S	ճարտ.' Գր. Աղաբաբյան
157.				ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՇԵՆՔ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՏՈՒՆԸ)	1954 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 3	S	ճարտ.' Գ. Թամանյան վրկո.' 1964-1965 թթ.
	157.1.			որմնանկար «Հայաստան»	1973 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող., 3, ՀՀ Գրողների միության շենքի երկրորդ հարկի ճեմասրահում	S	հեղ.' Հ. Սիրավյան
158.				ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՇԵՆՔ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԿՈՄՊՈԶԻՏՈՐՆԵՐԻ ՏՈՒՆԸ)	1955 թ.	Դեմիրճյան փող. 25	S	ճարտ.' Է. Ալթունյան, Ա. Ղազարյան, Է. Սարապյան
159.				ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՇԵՆՔ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՐՏԱ- ՐԱՊԵՏՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ (ԱԼ. ԹԱՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԻ ՏՈՒՆԸ)	1958 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 17	S	ճարտ.' Կ. Հակոբյան
160.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ	1958 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 26	Հ	ճարտ.' Մ. Գրիգորյան այժմ՝ ՀՀ նախագահի նստավայր
161.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ ԴԵՂԱՏՆԵՐԻ	19 դ. 80- ական թթ.	Պուշկինի փող. 56	S	ճարտ.' Գուրեգլի

				ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ				
162.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵԻ	1949- 1950 թթ.	Մարշալ Բաղրամյան փող. 19	<	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան 1951 թ. ԽՍՀՄ պետ. մրցանակ վրկո.՝ 1967 թ., 1982 թ. այժմ՝ ՀՀ Ազգային ժողովի շենք
163.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆ- ԳՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ	1936 թ.	Նալբանդյան փող. 104	<	ճարտ.՝ Գ. Քոչար
164.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ «ՀԱՅԷՆԵՐԳՈ»-Ի ԳԼԽԱՎՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ	1940 թ.	Աբովյան փող. 27	<	ճարտ.՝ Հ. Մարգարյան
165.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ. ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՎԱՐԿԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ	1912 թ.	Մ. Խորենացու փող. 18	S	1920-ական թթ.՝ Պետական բանկի շենք
166.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ. ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ	1908 թ.	Մ. Խորենացու փող. 22	S	ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան
167.				ՎԻՇԱՊԱՔԱՐ	մթա 3-2 հզմ	Օղակաձև զբոսայգի	<	«Ալ առազաստներ» սրճարանի մոտ
168.				ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1949- 1953 թթ.	Մոսկովյան փող. 40	<	ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան վրկո.՝ 1966 թ.
	168.1.			բարձրաքանդակ՝ Հովհաննես Թումանյանի	1971 թ.		S	թանգարանի հենապատին, աստիճաններից ծախ. քանդ.՝ Ղ. Չուբարյան
169.				ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԱՎԵՏԻՔ ԻՍԱՀԱԿՅԱՆԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1946 թ., 1963 թ.	Յ. Զարոբյան փող. 20	<	ճարտ.՝ Պ. Մուրադյան
170.				ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԱՐԱՄ ԽԱԶԱՏՐՅԱՆԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1980 թ.	Յ. Զարոբյան փող. 3	<	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան, Է. Ալթունյան, Կ. Պատրիկյան թանգարանի բացումը՝ 1984 թ.
171.				ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ՀԱԿՈԲ	1936 թ., 1973 թ., 1981 թ.	Պուշկինի փող. 62/7	<	ճարտ.՝ Վ. Արևշատյան

			ԿՈՋՈՅԱՆԻ ԵՎ ԱՐԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ				
	171.1.		խաչքար՝ Ասիղատի	1601 թ.		<	թանգարանի բակում
	171.2.		հուշակոթող՝ Հակոբ Կոջոյանին և Արա Սարգսյանին	1981 թ.		<	քանդ.՝ Է. Աղայան ճարտ.՝ Ռ. Զուլհալյան
172.			ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ԵՂԻՇԵ ՉԱՐԵՆՅԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1935 թ., 1975 թ.	Մեսրոպ Մաշտոց պող. 17	<	ճարտ.՝ Բ. Ազարյան
173.			ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՍԱՐՅԱՆԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1935 թ., 1967 թ.	Սարյան փող. 3	<	ճարտ.՝ Մ. Գրիգորյան
174.			ՏՈՒՆ-ԹԱՆԳԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ. ՍԵՐԳԵՅ ՓԱՐԱՋԱՆՈՎԻ ՏՈՒՆ- ԹԱՆԳԱՐԱՆԸ	1991 թ.	Զորագյուղ ազգագրական թաղամաս 15-16	<	ճարտ.՝ Ա. Ղազարյան
175.			ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՇԵՆՔ. ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՒՍՈՒՑՉԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐԻԱՆ	1905 թ.	Աբովյան փող. 52	<	ճարտ.՝ Ն. Կիտկին, Վ. Միրզոյան հիմնադրվել է 1881 թ. 1921-1975 թթ. Երևանի պետական համալսարանի շենք վրկո.՝ 1938 թ.
176.			ՓՈՂՈՅԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ. ԱԲՈՎՅԱՆ ՓՈՂՈՅԸ	1860– ական թթ.-20 դ.	Աբովյան փող.	<	1921 թ.-ից Աբովյան փող.
	176.1.		ակումբ Կառուցողների	1932 թ.	Աբովյան փող. 7-9	<	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար
		176.1. 1.	թատրոնի շենք. Կոնստանտին Ստանիսլավսկու անվան ռուսական դրամատիկական թատրոնը	1932 թ.	Աբովյան փող. 7	<	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան, Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար վրկո.՝ 1972 թ. վրկո ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Ս. Գրիգորյան, Ս. Քյուրքչյան
		176.1. 2.	վարչական շենք. Սպորտկոմիտեն և	1932 թ.	Աբովյան փող. 9	<	ճարտ.՝ Կ. Հալաբյան,

			Ֆիզկուլտուրայի կենտրոնական տունը				Մ. Մազմանյան, Գ. Քոչար վրկո՝ 1972 թ.
	176.2		հանրախանութ՝ «Մանկական աշխարհ»	1936 թ.	Արամի փող. 32	<	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, Մ. Մազմանյան, Հ. Մարգարյան, Գ. Քոչար
	176.3.		Շ. Ազնավուրի անվան հրապարակ				
		176.3. 1.	կինոթատրոն «Մոսկվա»	1936 թ.	Աբովյան փող. 18	<	վրկո՝ 1970 թ., 1983 թ. ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Տ. Երկանյան
		176.3 .1.1.	բարձրաքանդակներ «Զապան», «Պեպո», «Դավիթ բեկ», «Պար», «Սայաթ-Նովա», «Բեմ»	1936 թ., 1986 թ.		S	քանդ.՝ Ա. Սարգսյան, Ս. Ստեփանյան, Լ. Թոքմաջյան, Յու. Պետրոսյան շենքի ճակատին
		176.3. 2.	հյուրանոց «Երևան»	1927 թ.	Աբովյան փող. 14	<	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան վրկո. 1999-2000 թթ. վրկո. ճարտ.՝ Ն. Զիլինգարյան վրկո. պատվիրատու՝ «ՌԵՆԿՈ» իտալական ընկերություն
		176.3. 3.	ստեղծագործական միության շենք. Հայաստանի նկարիչների միությունը («Նկարչի տուն»)	1958 թ.	Աբովյան փող. 16	<	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան
		176.3. 4.	շենք «Մոսկվա» կինոթատրոնի (ամառային դահլիճ)	1966 թ.	Աբովյան փող., 18	<	ճարտ.՝ Ս. Կոնտեղյան, Թ. Գևորգյան
		176.3. 5.	շատրվան «Կենդանակերպի նշաններ»	1987 թ.	Աբովյան փող., «Մոսկվա» կինո- թատրոնի դիմաց, Շ. Ազնավուրի անվ. հրապարակում	S	ճարտ.՝ Ա. Մելիքյան նկարիչ՝ Վ. Աթանյան
	176.4.		փողոցի կառուցապատման հատվածներ. Աստաֆյան փողոցը	1860- ական թթ.-20 դ. սկզբ		<	
		176.4. 1.	բնակելի տուն և բուժարան Տեր-Ավետիքյանի	19 դ. վրջ	Աբովյան փող. 1/1	<	
		176.4 .1.1.	խանութ՝ Մելիք- Օհանջանյանի	19 դ. վրջ		S	

		176.4.2.	բնակելի տուն և բուժարան՝ Հովհաննես Հովհաննիսյանի	1914-1917 թթ.	Աբովյան փող. 3	Հ	
		176.4.3.	բնակելի տուն՝ Եգոր Խանզադյանի	20 դ. սկզբ	Աբովյան փող. 3/1	S	
		176.4.4.	բնակելի տուն՝ Բարսեղ Եղիազարյանի	1884 թ.	Աբովյան փող. 6	Հ	1923-1937 թթ.՝ ՀԿԿ Կենտրոնի շենք
		176.4.5.	բնակելի տուն՝ Գրիգոր Եղիազարյանի	1884 թ.	Աբովյան փող. 8	S	1923 թ. ՀԿԿ քաղկոմի շենք
		176.4.6.	բնակելի տուն՝ Գրիգոր Ամիրյանի	19 դ.	Աբովյան փող. 10	S	այժմ՝ Երկրաբանության պետական թանգարանի շենք
		176.4.7.	բնակելի տուն՝ Գրիգոր Ամիրյանի	19-20 դդ.	Աբովյան փող. 12	S	1884-1888 թթ., 1898-1907 թթ. Քաղաքային դումայի և վարչության շենք 1910-1911 թթ. ակնաբուժարան 1911-1915 թթ. Հովհ. Հովհաննիսյանի բուժարան
		176.4.8.	բնակելի տուն	1880 թ.	Աբովյան փող. 4	S	Խաչատուր Տեր-Ղազարյանի տունը
177.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ	20 դ. սկզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 2	S	ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան 1922 թ.-ից 1-ին տպարան
178.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՄԿՐՏԻՉ ԵՆԳԻԲԱՐՅԱՆԻ	1898 թ.	Փավստոս Բուզանդի փող. 4	S	1920-ական թթ. կենտրոնական վիճակագրական վարչություն
179.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՍՏԵՓԱՆ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆԻ	1890-ական թթ.	Փավստոս Բուզանդի փող. 8	S	
180.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՏԵՐ-ՄԿՐՏՅԱՆԻ	19 դ. վրջ- 20 դ. սկզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 9	S	
181.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԳԵՎՈՐԳ ԱՆՏՈՆՅԱՆՑԻ	1890-ական թթ.	Փավստոս Բուզանդի փող. 17	S	
182.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԳԱԲՐԻԵԼ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ	19 դ. վրջ	Փավստոս Բուզանդի փող. 25	S	
183.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՎԱՂԱՐՇԱԿ ԵՎ ՀԱԿՈԲ ԲԱԲԱԽԱՆՅԱՆՆԵՐԻ	20 դ. սկզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 26	S	
184.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԵՐԵՄ ՍԱՆԱՀՅԱՆԻ	1894 թ.	Փավստոս Բուզանդի փող. 30	S	

185.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վրջ	Փավստոս Բուզանդի փող. 39	S	
186.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Փավստոս Բուզանդի փող. 51-55	S	
187.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԿԱՐԱՊԵՏ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆԻ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Թումանյան փող. 21/1	S	
188.			ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔ՝ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆԻ ԿՈՆՅԱԿԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ	1890-ական թթ.-1910 թ.	Մելիք-Ադամյան փող.	S	2001 թ. տեղափոխված վերակառուցված Թումանյան փող. 23/1
189.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Պուշկինի փող. 2	S	
190.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՐՄԵՆԱԿ ՄԵԼԻՔՅԱՆՑԻ	20 դ. սկզբ	Պուշկինի փող. 11	S	ապամոնտաժված է
191.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՂԱՋԱՆ ԱՖՐԻԿՅԱՆԻ	19 դ. վրջ	Պուշկինի փող. 19	S	
192.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԼԱՎՐԵՆՏԻ ՖՈՏԻՆՈՎԻ	19-20 դդ.	Պուշկինի փող. 28	S	
193.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԱՌԱՔԵԼ ԱՖՐԻԿՅԱՆԻ	20 դ. սկզբ	Պուշկինի փող. 38	S	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան 1920-ական թթ.՝ ցուցադրական դպրոց
	193.1.		որմնանկար			S	տան մեջ
194.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԳԵՂԱՄ ՄՆԱՅԱԿԱՆՅԱՆԻ	1898 թ.	Եզնիկ Կողբացու փող. 22 (Փավստոս Բուզանդի 42)	S	
195.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԷՄԻՆ ՏԵՐ- ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ	1890-ական թթ.	Եզնիկ Կողբացու փող. 41	S	
196.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՀԱԿՈԲ ԲՈՇՆԱՂՅԱՆՑԻ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Եզնիկ Կողբացու փող. 43	S	
197.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՕՀԱՆՅԱՆԻ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Եզնիկ Կողբացու փող. 45	S	
198.			ՓՈՂՈՑԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ. ՀԻՆ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Տիգրան Մեծի պող.	S	

				ԿԱԶԱՐՄԱՅԻ ՓՈՂՈՅԸ				
	198.1.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Տիգրան Մեծի պող. 1	S	
	198.2.			բնակելի տուն	19 դ. վրջ	Տիգրան Մեծի պող. 3	S	
	198.3.			բնակելի տուն	19 դ. վրջ	Տիգրան Մեծի պող. 9	S	
	198.4.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Տիգրան Մեծի պող. 11	S	
	198.5.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Տիգրան Մեծի պող. 13	S	
	198.6.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Տիգրան Մեծի պող. 15	S	
	198.7.			գործարանի համալիր. Դավիթ Սարաջյանի գինու-կոնյակի գործարանը	1896- 1906 թթ.	Տիգրան Մեծի պող. 22	S	
		198.7. 1.		բնակելի տուն	1896- 1906 թթ.		S	
		198.7. 2.		գործարան սպիրտի թորման	1896 թ.		S	
		198.7. 3.		պահեստի շենք	1896- 1906 թթ.		S	
199.				ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ. ԱՐԱԿԱՆ ԳԻՄՆԱԶԻԱՆ	1896 թ.	Ամիրյան փող.	<	ճարտ.' Մ. Ֆոն Դեր Նոննե
	199.1.			մասնաշենք	1896 թ.	Ամիրյան փող. 2	<	1936 թ.-ից՝ Ավ. Իսահակյանի անվ. քաղաքային կենտրոնական գրադարանի շենք
200.				ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ՇԵՆՔ. ՀՌԻՓՍԻՄՅԱՆ ԻԳԱԿԱՆ ԳԻՄՆԱԶԻԱՆ	1898 թ., 1905 թ.	Ամիրյան փող. 6	<	ճարտ.' Ի. Վազապով վրկռ. ճարտ.' Վ. Միրզոյան հիմնադրված՝ 1850 թ.
201.				ՓՈՂՈՅԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ. ՆԱՀԱՆԳԱԿԱՆ ՓՈՂՈՅԸ	1889 թ.- 20 դ. սկզբ	Հանրապետության և Մհեր Մկրտչյան փողոցներ	S	
	201.1.			բնակելի տուն՝ Էսապյանի (Էսապյանի պահածոյի գործարան)	1911 թ.	Մհեր Մկրտչյան փող. 9	S	
	201.2.			բնակելի տուն՝ Կարլ և Վիլիելմ Գիլներների	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Մհեր Մկրտչյան փող. 15	S	

201.3.			բնակելի տուն՝ Ն. Հովհաննիսյանի	1890-ական թթ.	Միեր Մկրտչյան փող. 16	S	
201.4.			բնակելի տուն՝ Արտեմ Զալալյանի	20 դ. սկզբ	Միեր Մկրտչյան փող. 17	S	
201.5.			բնակելի տուն՝ Վ. Մկրտչյանի	1896 թ.	Միեր Մկրտչյան փող. 18	S	
201.6.			բնակելի տուն՝ Երվանդ և Իսահակ Տեր-Ավետիքյանների	1905 թ.	Միեր Մկրտչյան փող. 24	S	
201.7.			բնակելի տուն՝ Միխայիլ Ֆոն դեր Նոնների	1895 թ.	Հանրապետության փող. 30	<	ճարտ.՝ Մ. Ֆոն դեր Նոններ 1922-1937 թթ.՝ Հայկական դիվիզիայի շտաբ
	201.7. 1.		մասնաշենք	1898 թ.		<	
201.8.			բնակելի տուն՝ (Նահանգապետի գրասենյակը)	1905 թ.	Հանրապետության փող. 37	<	1920 թ. Հեղկոմի, 1921 թ.՝ Ժողկոմխորհի 1922-1924 թթ.՝ Կենտգործկոմի շենք
201.9.			բնակելի տուն	19 վրջ-20 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 46	S	
201. 10.			բնակելի տուն	19 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 48	S	1921 թ.-ից՝ ՀԽՍՀ արդարադատության ժողկոմատ
201. 11.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 51	S	
201. 12.			բնակելի տուն	20 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 53	S	1920-ական թթ.՝ տրիբունալի շենք
201. 13.			վարչական շենք՝ Նահանգապետարանի	20 դ. սկզբ	Հանրապետության փող. 32	<	ճարտ.՝ Վ. Միրզոյան
	201. 13.1.		մասնաշենք	20 դ. սկզբ		<	
		201. 13.1.1.	որմնանկարներ	20 դ. սկզբ		<	
202.			ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ԱՖՐԻԿՅԱՆՆԵՐԻ	19 դ. վրջ-20 դ. սկզբ	Տերյան փող. 11-13	<	
203.			ՓՈՂՈՑԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ. ՏԵՐ-ՂՈՒԿԱՍՈՎԻ ՓՈՂՈՅԸ	1870-ական թթ.-20 դ. սկզբ	Նալբանդյան փող.	S	
203.1.			ակումբի շենք. Քաղաքային ակումբը (Զանփուլադյանի թատրոն), (Սպայի տուն)	1883 թ.	Նալբանդյան փող. 20բ	S	ճարտ.՝ Ե. Բոգուշևիչ վրկո՝ 1907 թ. ճարտ.՝ Կ. Հովհաննիսյան

							վրկռ.՝ 1912 թ. ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան
		203.1. 1.		որմնանկարներ			S Շենքի ներսում
	203.2.			գործարանի շենք. Գիլանյանի լիմոնադի գործարանը	1909- 1911 թթ.	Նալբանդյան փող. 20ա	S ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան գործարանը հիմնադրվել է 1890 թ., 1931 թ.՝ լիմոնադի պետ. գործարան
204.				ՓՈՂՈՑԻ ԿԱՌՈՒՅԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐ. ՑԱՐԱԿԱՆ ՓՈՂՈՅԸ	1860- ական թթ.-20դ. սկզբ	Արամի փող.	S
	204.1.			բնակելի տուն՝ Փանոս Սողոմոնյանի	1882 թ.	Արամի փող. 7	S
	204.2.			բնակելի տուն՝ Ֆադեյ Քալանթարյանի	20 դ. սկզբ	Արամի փող. 9	S
	204.3.			բնակելի տուն՝ Ջարմայր Անդրեասյանի	19 դ. վրջ	Արամի փող. 23	S
	204.4.			բնակելի տուն՝ Խաչատուր Թադևոսյանի	19 դ.վրջ	Արամի փող. 34	S
	204.5.			բնակելի տուն՝ Գեղամ Թադևոսյանի	19 դ. վրջ	Արամի փող. 36	< գլխավոր ճակատի պատը
	204.6.			բնակելի տուն՝ Ֆադեյ Թադևոսյանի	1910- ական թթ.	Արամի փող. 44	< 1923-1949 թթ. Երևանի պետ. կոնսերվատորիա
	204.7.			բանկի շենք՝ բանկի Երևանի բաժանմունքը	1902 թ.	Արամի փող. 54	< ճարտ.՝ Ն. Կիտկին, Վ. Միրզոյան վրկռ.՝ 1934 թ. ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
	204.8.			բնակելի տուն՝ Կարապետ Ազիզյանի	1890- ական թթ.	Արամի փող. 62	S
	204.9.			բնակելի տուն՝ Մկրտիչ Տեր-Օհանյանի	1900- ական թթ.	Արամի փող. 74	S
	204. 10.			բնակելի տուն՝ Մկրտչյանցի	20 դ. սկզբ	Արամի փող. 80	S
	204. 11.			բնակելի տուն՝ Սարգիս Հախնազարյանի	1895- 1898 թթ.	Արամի փող. 86	S
	204. 12.			Բնակելի տուն	19 դ. վերջ	Աբովյան փող. 2/6, «Մանկական աշխարհ» հանրախանութի դիմաց	S 4-րդ և 22-րդ բնակարաններ. 1920-ական թթ. շենքը զբաղեցրել է հատուկ նշանա- կության գործամասը.

								1990-ական թթ. Արուսյան փող. դիրքորոշված սենյակները վերածվել են խանութների
205.				ՔԱՆԴԱԿ «ՋՐԱՎԱՃԱՌ ՊԱՏԱՆԻՆ» («ԵՐԵՎԱՆԻ ՍԱՌԸ ՋՈՒՐԸ»)	1970 թ.	Մովսես Խորենացու և Գրիգոր Լուսավորչի փող. միջև, Անգլիական այգում	S	ճարտ.՝ Ս. Կնտեղյան քանդ.՝ Հ. Բեջանյան
206.				ՔԱՆԴԱԿ «ՎԱՆԵՑԻ ԱՂՋԻԿԸ»	1975 թ.	Արուսյան փող. և Սայաթ-Նովա պող. խաչմերուկ	S	քանդ.՝ Հ. Սիմոնյան տեղադրված է սիզամարգում
207.				ՔԱՆԴԱԿ «ՎԵՐԱԾՆՎԱԾ ՀԱՅԱՍՏԱՆ»	1985 թ.	Օղակաձև զբոսայգի	S	քանդ.՝ Խ. Տեր- Հարությունյան
208.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԱՅԳԵՁՈՐ-1	քարի դար, մթա 20- 16 դդ. 14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին		Կոնդ թաղամասից ծոր տանող գետնուղու աջ կողմում, Այգեծոր թաղամասի տակ հայտնաբերված՝ 1974 թ.
209.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԱՅԳԵՁՈՐ-2	չորրորդ- ական շրջան, մթա 20- 16 դդ. 14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին	Հ	ԵրՀԷԿ-1-ի ճանապարհի եզրին, Այգեծոր-1 քարայրից 500-600 մ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ
210.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԱՅԳԵՁՈՐ-3	մթա 20- 16 դդ. 14-16 դդ.	Հրազդանի ձախ ափին	Հ	ԵրՀԷԿ-1-ի ճանապարհի եզրին, Այգեծոր-1 քարայրից 500-600 մ գետի հոսանքին հակառակ ուղղությամբ
211.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ-1	մթա 20- 16 դդ. 14-16 դդ.	Հրազդանի աջ ափին	Հ	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց, Ծիծեռնակաբերդ բերդշենի մոտ
212.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ-2	մթա 20- 16 դդ. 14-16 դդ.	Հրազդանի աջ ափին	Հ	Կիկյան կամրջից 500 մ գետի հոսանքով ներքև Ծիծեռնակաբերդ-1 քարայրից 1,5 կմ հս-ա
213.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՁՈՐԱԳՅՈՒՂ-1	ուշ մջնդ		Հ	Սբ. Սարգիս եկեղեցու տակ դեպի ձորն իջնող աստիճաններից աջ

214.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՁՈՐԱԳՅՈՒՂ-2	ուշ մջնդ		<	Մանկական երկաթուղու վերջնակայարանի մոտ
215.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՁՈՐԱԳՅՈՒՂ-3	16-18 դդ.		<	«Հրազդան» մարզադաշտի դիմաց, հիվանդանոցի շենքի մոտ, Ձորագյուղ-2 քարայրից 200 մ հս, ձորի լանջին հայտնաբերված 1974 թ.
216.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-1	միջին քարի դար, 15-16 դդ.	Նորագյուղ թաղամաս, Գետառ և Հրազդան գետերի խառնարանի մոտ	<	հայտնաբերված 1969 թ.
217.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-2	քարի դար, մ.թ.ա. 30-15 դդ.	Նորագյուղ թաղամաս, Դալմայի այգիների հվ-աե եզրին	<	հայտնաբերված՝ 1969 թ. Նորագյուղ-1 քարայրից 100 մ հվ-աե
218.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-3	միջին քարի դար, մ.թ.ա. 1- ին հազ. բրոնզի դար, 13-14 դդ.	Նորագյուղ թաղամաս, Դալմայի այգիների հվ-աե եզրին	<	հայտնաբերված՝ 1969 թ. Նորագյուղ-2 քարայրից 80 մ գետի հոսանքով դեպի վեր
219.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-4	16-17 դդ.	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	<	
220.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-5	16-17 դդ.	ԵրՀԷԿ-ի դիմաց	<	
221.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-6	14-16 դդ.	Նորագյուղ թաղամաս, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդան գետի հին կամրջի մոտ	<	հայտնաբերված՝ 1973 թ. Նորագյուղ-1 քարայրից 500 մ դեպի Նոր Կիլիկիա
222.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ՆՈՐԱԳՅՈՒՂ-7	14-16 դդ.	Նորագյուղ թաղամաս, «Արարատ» գինու կոմբինատի դիմաց, Հրազդան գետի հին կամրջի մոտ	<	հայտնաբերված՝ 1973 թ., Նորագյուղ- 6-ի կողքին
223.				ՖԱՐՐԻԿԱՅԻ ՇԵՆՔ. ԿԱՐԻ ՖԱՐՐԻԿԱՆ	1930 թ.	Մեսրոպ Մաշտոցի պող. 8	S	ճարտ.՝ Ա. Ահարոնյան, <. Մարգարյան կոնստ.՝ Զ. Հացագործյան

224.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԳԱՐՐԻԵԼ ԳԱՐՐԻԵԼՅԱՆՑԻ	1909- 1914 թթ.	Աբովյան փող. 1/4	S	ճարտ.՝ Բ. Մեհրաբյան
225.				ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ («ԴԵՐԱՍԱՆԻ ՏՈՒՆ»)	1954 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 13	S	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան
226.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱԼ. ՍՊԵՆԴԻԱՐՅԱՆԻ	1971 թ.	Խանջյան փող. 27 Ալ. Սպենդիարյանի անվ. երաժշտական դպրոցի առջև	S	
227.				ՄՋԿԻԹ ԿՈՆԴԻ	1687 թ.	Ռուսթավելու փող. 4	<	պարսկական աղոթասրահը՝ կիսաքանդ
228.				ՎԻՇԱՊԱՔԱՐ	Ք.ա. 3-2 հազ.	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	<	ցուլի պատկերով
229.				ՏԱՊԱՆԱՔԱՐ	16-17 դդ.	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	<	խոյատապան
230.				ՏԱՊԱՆԱՔԱՐ	16-17 դդ.	Կառավարական երրորդ շենքի գլխավոր ճակատի մոտ	<	ծիատապան, գլխամասը՝ կոտրված
231.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1950- ական թթ.	Աբովյան փող. 25 , Աբովյան-Մոսկովյան փողոցների խաչմերուկ	S	քառահարկ
232.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1950- ական թթ.	Աբովյան փող. 36, Աբովյան-Մոսկովյան փողոցների խաչմերուկ	S	քառահարկ ճարտ.՝ Է. Տիգրանյան
233.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1950- ական թթ.	Աբովյան փող. 39-41, Աբովյան-Մոսկովյան փողոցների խաչմերուկ	S	քառահարկ, ճարտ.՝ Է. Տիգրանյան ԵՊՀ-ի բնակելի շենքն է
234.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1945 թ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 1 (Մոսկովյան փող. 20), Մարշալ Բաղրամյան պող.- Մոսկովյան փող. խաչմերուկ	S	ՆԳ մինիստրության աշխատակիցների շենք, ճարտ.՝ հայ 1-ին կին ճարտարապետ Ա. Տեր-Ավետիքյան
235.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1945- 1950 թթ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 5, ցանկապատով սահմանագատված տարածքում	S	երկհարկ է, կիսավերագետնյա նկուղով
236.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1947 թ.	Բաղրամյան պող. 6	S	հիմնվել է որպես սպորտկոմիտեի բնակելի տուն ճարտ.՝

								Կ. Հակոբյան
237.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1945-1950 թթ.	Բաղրամյան պող. 9	S	ներկայումս շենքում Օմանի Սուլթանության պատվավոր հյուպատոսի գրասենյակն է
238.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1949-1951 թթ.	Մարշալ Բաղրամյան պող. 26, ՀՀ նախագահի նստավայրի և ՀՀ ԳԱԱ համակառուցի հարևանությամբ, պողոտայի և անցուղու միջև ընկած տարածքում	S	ճարտ.՝ Զ. Բախշինյան «Կանաչ» գործարանի բնակելի շենք
239.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1952 թ.	Նալբանդյան փող. 3, Արամի-Նալբանդյան փողոցների խաչմերուկ	S	ճարտ.՝ Բ. Հակոբյան, Գ. Գրիգորյան
240.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ	1950-ական թթ.	Նալբանդյան փող. 7-9, Սախարովի հրապարակին հարող հատվածում	S	
241.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ.	Արգիշտի փող. 7, «Գլաճոր» համալսարանի և Մոսկվայի տան հարակից կառուցապատման մեջ (նախկին Շահումյանի փող., 24)	S	կիսավեր
242.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1926 թ., 1930 թ.	Եզնիկ Կողբացու փող. 53	S	
243.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1920-1930-ական թթ.	Թումանյան փող. 25	S	
244.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1897թ.	Լեոյի փող. 76	S	երկհարկ
245.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1889 թ.	Միեր Մկրտչյան փող. 10	S	
246.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1840-ական թթ.	Փալստոս Բուզանդի փող. 38	S	
247.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1950-ական թթ. վերջ	Ֆիրդուսի փող. 80, Երևանի քաղաքապետարանի երկրորդ մասնաշենքի հարակից տարածքում	S	երկհարկանի է, պատկանում է Սամվել և Կարինե Չախոյանների
248.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ «ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼ»	1932 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 37	S	ճարտ.՝ Ն. Բունիաթյան
249.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ.	Կոնդի փող. 253	S	

250.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	18 դ.	Ռուսթավելու փող. 17/13, 17/15	S	խանական տներ
251.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	18 դ.	Ռուսթավելու փող. 19-23	S	խանական տներ
252.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	18 դ.	Ռուսթավելու փող. 25	S	վրաց իշխան Մելիքի տունը
253.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1890 թ.	Ռուսթավելու փող. 55	S	Հովհաննես քահանա Տեր-Առաքելյանի տունը
254.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	1886 թ.	Ռուսթավելու փող. 57	S	Յարայանի տունը
255.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. վերջ-20 դ. սկիզբ	Սիմեոն Երևանցու փող. 67/1	S	
256.				ՊԱՐԻՍՊ ԴԱՐՊԱՍՆԵՐՈՎ	20 դ. սկիզբ	Ռուսթավելու փող. 31	S	
257.				ԿԻՆՈՅԻ ՏՈՒՆ	1975 թ.	Վարդանանց փող. 18		ճարտ.՝ Է. Սաֆարյան ինժեներ՝ Ի. Մանուչարյան
	257.1.			Հարթաքանդակ «Պար»	1975 թ.	Վարդանանց փող. 18, Կինոյի տան պատին		քանդ.՝ Ե. Գոջաբաշյան
258.				ԿՈԹՈՂ ՍԱՅԱԹ-ՆՈՎԱՅԻՆ	1962 թ.	Սայաթ-Նովա պող. և Նալբանդյան փող. խաչմերուկ	S	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան
259.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ 50-ԱՄՅԱԿԻՆ	1967 թ.	Ազատության պող.	<	պողոտայի սկզբնամասում ճարտ.՝ Ս. Գուրգադյան Զ. Թորոսյան
260.				ՀՈՒՇԱԿՈԹՈՂ ԼԵՈՆԻԴ ԱԶԳԱԼԴՅԱՆԻ	2002 թ.	Մաշտոցի պող. և Մ. Խորենացի փող. խաչմերուկ	<	քանդ.՝ Տ. Արզումանյան
261.				ՄԱՐԶԱԴԱՇՏ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ «ՀՐԱԶԴԱՆ»	1971 թ.	Հրազդանի կիրճում	<	ճարտ.՝ Կ. Հակոբյան, Գ. Մուշեղյան կոնստ.՝ Է. Թոսունյան ՀԽՍՀ պետ. մրցանակ, 1979 թ.
262.				ՇԵՆՔ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ	1950-ական թթ.	Ամիրյան փող. 23	S	նախկինում եղել է բուժհիմնարկ, 1994 թ. հանձնվել է ԱԱԾ քաղաքային վարչությանը
263.				ՇԵՆՔ	1975 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 14	<	ճարտ.՝

				«ԱՅՐԱՐԱՏ» («ՌՈՍԻԱ») ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆԻ				Ա. Թարխանյան, Ս. Խաչիկյան, Հ. Պողոսյան կոնստ.՝ Գ. Գևորգյան, Ի. Ծատուրյան ԽՍՀՄ մրցանակ՝ 1979 թ.
264.				ՇԵՆՔ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱԿՈԲ ՊԱՐՈՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԿՈՄԵԴԻԱՅԻ ԹԱՏՐՈՆԻ (ՕՊԵՐԵՏԻ ԹԱՏՐՈՆ)	1991 թ.	Վ. Սարգսյան փող. 7	S	
265.				ՇԵՆՔ ԵՐԵՎԱՆԻ ՃՈՊԱՆՈՒՂՈՒ ՍՏՈՐԻՆ ԿԱՅԱՐԱՆԻ	1967 թ.	Նորքի բարձունքի ստորոտին, Գետադի ձախ ափին, Չարենցի, Կորյունի, Հերացու և Նալբանդյան փողոցների հատման հատվածում	S	
266.				ՇԵՆՔ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՏՐՈՊՈԼԻՏԵՆԻ «ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ» ԿԱՅԱՐԱՆԻ	1981 թ.	Իսահակյան և Աբովյան փողոցների հատման հանգույցում	Հ	ճարտ.՝ Ս. Քյուրքչյան, կոնստ.՝ Հ. Մանուշարյան
267.				ՇԵՆՔ ԽՆԿՈ ԱՊՈՐ ԱՆՎԱՆ ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ	1980 թ.	Տերյան փող. 42/1	S	ճարտ.՝ Լ. Ղալումյան, Ռ. Ալավերդյան ՀԼԿԵՄ մրցանակ՝ 1981 թ.
268.				ՇԵՆՔ ՀՀ ԳԱԱ ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ	1950- ական թթ.	Չարենցի փող. 15	S	
269.				ՇԵՆՔ ՀՀ ԿԱԴԱՍՏՐԻ ԿՈՄԻՏԵԻ	1954 թ.	Արշակունյաց պող. 7	Հ	
270.				ՇԵՆՔ «ՀԱԿՈԲ ԿՈՋՈՅԱՆ» ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐԻ	1937 թ.	Մ. Մաշտոցի պող. 2 ա	S	նախկինում՝ Պերճ Պողոսյանի անվ. N 15 դպրոց պահպանվել են միայն ճակատի քարերը
271.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ	1946- 1950 թթ.	Մոսկովյան փող. 11, Աբովյան և Նալբանդյան փողոցների միջակայքում	S	ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան կառուցվել է որպես Ժողովրդական

								վերահսկողության կոմիտեի շենք
272.				ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇԵՆՔ	1930- ական թթ.	Նալբանդյան փող. 5, Մետրոպոլիտենի «Հանրապետության հրապարակ» կայարանի դիմաց	S	ճարտ.՝ Ս. Սիմոնյան
273.				ՓՈՂՈՑԻ ԿԱՌՈՒՑԱՊԱՏՄԱՆ ՀԱՏՎԱԾ: ՊՈՒՇԿԻՆԻ ՓՈՂՈՑ	19-20 դդ.	Աբովյան փող. ու Ա. Սախարովի հրապարակով սահմանափակված հատված	S	Պուշկինի փող., այս հատվածում են նաև Պուշկինի փող., 2 (պետ. ցուցիչ՝ 1.6.102.2) և Պուշկինի փող., 12 (Աբովյան փող., 10, պետ. ցուցիչ՝ 1.6.178.4.10) բնակելի տները
	273.1.			բնակելի տուն՝ Գրիգոր Ամիրջանցի	1880- ական թթ.	Պուշկինի փող. 4/1	S	
	273.2.			բնակելի տուն՝ Թաիրյան-Գրիգորյանցի	19 դ. վերջ-20 դ. սկիզբ	Պուշկինի փող. 4/2	S	
	273.3.			բնակելի տուն՝ Գրիգոր Ամիրջանցի	19 դ. վերջ- 20 դ. սկիզբ	Պուշկինի փող. 8-10	S	
274.				ՔԱՂԱՔԱՇԻՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ «ԿԱՍԿԱԴ» («ԳԱՖԷՍՃԵԱՆ» ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆ)	1983- 2008 թթ.	Թամանյան փող. 10	<	ճարտ.՝ Զ. Թորոսյան
275.				ՔԱՆԴԱԿՆԵՐ «ԺԱՅՈՒԵՂԵՆ ԱՅԳԻ»	1970- ական թթ.-2003 թ.	Հրազդանի ձորում, «Արարատ» գինեգործական արդյունաբերության միավորման համալիրի հարևանությամբ	<	ժող. վարպետ Վահան Ղազումյանի ստեղ- ծած բացօթյա ցուցադրությունը
276.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ, ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ «ՆԱԻՐԻ»	1952- 1954 թթ.	Մաշտոցի փող. 50, 50 ա		նախկին «Նաիրի» կինոթատրոնը և թևային բնակելի համակառույցները
277.				ՇԵՆՔ ՀԽՍՀ ԳԱ ՖԻԶԻԿԱՅԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ	1948 թ.	Բաղրամյան փող. 18		
278.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ (15 ԹՎԱԿԱՆ)»	1972 թ.	Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական 1-ին շենք	<	հեղ.՝ Մ. Ավետիսյան տեղափոխվել է Գյումրի քաղաքի Էլեկտրատեխնիկա

								կան գործարանի ճաշարանից
279.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ԽԱՉՔԱՐԻ ՄՈՏ»	1973 թ.	Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական 1-ին շենք	Հ	հեղ.՝ Մ. Ավետիսյան տեղափոխվել է Գյումրի քաղաքի Էլեկտրատեխնիկա- կան գործարանի ճաշարանից

».

8) «1.7. ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵՐԱՍՏԻԱ ԹԱՂ.» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«1.7. ՄԱԼԱԹԻԱ-ՍԵՐԱՍՏԻԱ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՇՐՋԱՆ

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՅ «ԵՌԱԲԼՈՒՐ» ՓԱՌՔԻ ՊԱՆԹԵՈՆ	1990 թ.	հվ-ամ մասում, Ծովակալ Իսակովի պող.- Սեբաստիայի փող. խաչմերուկից հս- ամ		
	1.1.			գերեզման՝ Անդրանիկի (Անդրանիկ Օզանյան)	1999 թ.		Հ	
	1.2.			գերեզման՝ Մոնթե Մելքոնյանի (Ավր)	1993 թ.		Հ	
	1.3.			գերեզման՝ Վազգեն Սարգսյանի	1999 թ.		Հ	
2.				ԽԱՉՔԱՐ ԱՐՑԱԽՅԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1994 թ.	Սեբաստիայի փող.	Տ	Սբ. Աստվածածին եկեղեցու զանգակատան աե պատին կից
3.				ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ՏԱՐԱԾ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ 40-ԱՄՅԱԿԻՆ	1985 թ.	Սեբաստիայի փող.	Տ	թաղապետարանի շենքի մոտ քանդ.՝ Ս. Նազարյան ճարտ.՝ Գ. Ռաշիդյան
4.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ՀԻՆ ԵՎ ՆՈՐ ՄԱԼԱԹԻԱ»	1973 թ.	Սեբաստիայի փող.	Տ	թաղապետարանի մոտ, պուրակում, ճարտ.՝ Ֆ. Զարգարյան
5.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ՍՏԵՓԱՆ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻ	1970 թ.	Սեբաստիայի փող. 32	Տ	թաղապետարանի շենքի առջև, քանդ.՝ Ֆ. Սողոյան
6.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԴԱՆԻԵԼ ՎԱՐՈՒԺԱՆԻ	1974 թ.	Սեբաստիայի փող. 19	Տ	թիվ 89 համանուն դպրոցի առջև, քանդ.՝ Թ. Զորեքյան
7.				ԶՐԱՆՑՔ՝ ՌԻՄԵՇԻՆԻ (ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԱՌՈՒ)	մ.թ.ա. 7 դ.	Հրազդանի աջ ափին, Կարմիր բլուրի մոտ	Հ	վրկո.՝ 17 դ. վերջ, 1815 թ., 1922 թ.
	7.1.			հուշակոթող՝ Ումեշինի ջրանցքին	1968 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող.	Տ	ճարտ.՝ Գ. Մուշեղյան

8.				ՔԱՂԱՔԻ ՄՈՒՏՔ. ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԱՐԱՎ- ԱՐԵՎՄՏՅԱՆ ՄՈՒՏՔԸ («ՇԻՆԱՐԱՐ ԱՐԾԻՎ»)	1966 թ.	Էջմիածնի խճ.	<	քանդ.' Ա. Հարությունյան ճարտ.' Ռ. Իսրայելյան
9.				ԽԱՉՔԱՐ	14-15 դդ.	Սեբաստիայի փող., Սբ. Աստվածածին եկեղեցու բակի հվ կողմում	S	
10.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ «ՎԱՀԱԳՆ ՎԻՇԱՊԱՔԱՂ»	1975 թ.	Ծովակալ Իսակովի պող. և Սեբաստիա փող. խաչմերուկի հատվածում	<	քանդ.' Կ. Նուրիջանյան
11.				ԴԱԼՄԱՅԻ ԱՅԳԻՆԵՐ	մ.թ.ա. 7 դ., մ.թ. 19- 20 դդ.	Նոր Կիլիկիա թաղամասի, Լենինգրադյան փողոցի, Մոնթե Մելքոնյան խճուղու, Ծովակալ Իսակովի պողոտայի և Մալաթիայի առանձնատների միջև պարփակված հատվածում (Հրազդան գետի աջափնյակում)	<	
	11.1.			դամբանաթումբ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	Մոնթե Մելքոնյան խճուղուց 235 մ ամ հազ.	S	
	11.2.			հնձան N 1	19 դ.	այգու հս մասում	S	
	11.3.			հնձան N 2	19 դ.	այգու հս մասում	S	
	11.4.			հնձան N 3	19 դ.	այգու աե մասում, Մոնթե Մելքոնյան խճուղով առանձ- նացված հատվածում, խճուղուց մոտ 130 մ հեռու, սարալանջի ստորոտին	S	
	11.5.			հնձան N 4	19 դ.	այգու կենտրոնական մասում, ջրանցքի ծախ ափին	S	
	11.6.			հնձան N 5	19 դ.	այգու կենտրոնական մասում, Մալաթիա թաղամասի առանձնատներից մոտ 100 մ աե,	S	

					ռոռզման մետաղե խողովակաշարից ամ		
	11.7.			մառան	17-18 դդ.	այգիներում, Մարգահամերգային համալիրից հս-աե, բլրի ստորոտին, Էդիկ Հովհաննիսյանի վարձակալած հողամասում	S
12.				ԶՎԱՐԹՆՈՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆԻ ՀԻՆ ՄԱՍՆԱՇԵՆՔ	1981 թ.	Երևանից 15 կմ ամ	< ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան, Ս. Խաչիկյան, Լ. Չերքեզյան, Ժ. Շեխյան կոնստ.՝ Ս. Բաղդասարյան ՀԽՍՀ պետ. մրցանակ՝ 1985 թ.
13.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ԵՐԿԱՆՔ»	1972 թ.	«Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նախագահական համալիր, Երևանյան 42	< հեղ.՝ Մ. Ավետիսյան, տեղափոխվել է Գյումրի քաղաքի Էլեկտրատեխնիկական գործարանի ճաշարանից
14.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ԹԵԼ ԵՆ ՄԱՆՈՒՄ»	1973 թ.	«Զվարթնոց» միջազգային օդանավակայանի նոր ուղևորային համալիրի մեկնման սրահ. Երևանյան 42	< հեղ.՝ Մ. Ավետիսյան, տեղափոխվել է Գյումրի քաղաքի «Գալվանոմետր» գործարանի (ՕՄԵԳԱ)՝ շենքից

».

9) «1.9. ՆՈՐՔ ՄԱՐԱՇ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով.

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			գերեզմանոց	18-20 դդ.	Հին Նորքի հս կողմում, Երևան-Գառնի մայրուղու աջակողմյան ձորալանջին, միջնադարյան գյուղատեղիում	S	

»,

բ. 4-րդ կետը լրացնել նոր հետևյալ բովանդակությամբ 4.9-րդ, 4.10-րդ և 4.11-րդ ենթակետերով՝

«

		4.9.		բնակելի տուն	նկուղ՝ 1866 թ., 1-ին հարկը՝ 1885 թ.	Սերո Խանզադյան փող. 60	S	կիսավերգետնյա նկուղով
		4.10.		բնակելի տուն (Ռեստորան «Կեղար»)	19 դ. վերջ – 20 դ. սկիզբ	Սերո Խանզադյան փող. 94	S	կիսավերգետնյա նկուղով
		4.11.		բնակելի տուն (Հյուրատուն «Մամիկ»)	19 դ. վերջ – 20 դ. սկիզբ	Սերո Խանզադյան փող. 100	S	կիսավերգետնյա նկուղով

»,

գ. 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

5.				ՔԱՐԱՅՐ	ուշ միջնա- դար	Նորքի հվ-ամ կողմում, Նորքի ծորի ձախ բլրալանջին	<	
----	--	--	--	--------	----------------------	---	---	--

».

10) «1.11. ՇԵՆԳԱՎԻԹ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 1-ին կետը,

բ. 19-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19.38-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	19.38.			գերեզման Հակոբ Մանանդյանի	1952 թ., 1971 թ., 2001 թ.		S	տեղափոխված 2001 թ. Կենտրոն վարչական շրջանից՝ Ոստոցական սեմինարիայի բակից (Աբովյան փող. 52)

»,

գ. 35-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 36-րդ և 37-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
36.				ՇԵՆՔ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ» ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆԻ	1951 թ.	Արշակունյաց պող. 38, Արշակունյաց պողոտայի և Գարեգին Նժդեհի փողոցի խաչմերուկ	Հ	ճարտ.՝ Գր. Աղաբաբյան
37.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՐՑԱԽՅԱՆ ԱԶԱՏԱՄԱՐՏԻ ՀԵՐՈՍՆԵՐԻՆ	1990- ական թթ.	Բագրատունյաց փող. 1, Շենգավիթ հնավայրի մետաղական ցանկապատին կից	S	

».

11) «1.12. ՔԱՆԱՔԵՌ-ԶԵՅԹՈՒՆ ԹԱՂ.» բաժնում՝

ա. 17-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.				ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՀԱՄԱԿԱՌՈՒՅՑ. Ա. ՄՆՋՈՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՆՈՒՐԲ ՕՐԳԱՆԱԿԱՆ ՔԻՄԻԱՅԻ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԸ	1968 թ.	Ազատության պող. 26	S	ճարտ.՝ Է. Տիգրանյան
	17.1.			հուշարձան Արմենակ Մնջոյանի	1973 թ.		S	քանդ.՝ Ս. Մանասյան, Հ. Մուրադյան Ինստիտուտի բակում

»,

բ. 17-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18-րդ և 19-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.				ԽՃԱՆԿԱՐ «ԾԻԼ ԵՎ ԱՐԵՎ»	1970 թ.	Պ. Սևակի փող. 5/1, ՀՀ ԳԱԱ Հրաչյա Բունիաթյանի անվան Կենսաքիմիայի ինստիտուտի շենքի գլխավոր ճակատին	S	նկ. Կ. Եղիազարյան, Մ. Քամալյան, Յ. Ազիզյան
19.				ՀԱՐԹԱՔԱՆԴԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ «ՋԵՅԹՈՒՆՑԻՆԵՐ»	1985- 1986 թթ.	Դրոյի փող., 2/3, զբոսայգում	S	քանդ. Ա. Հովսեփյան, Վլ. Աթանյան ճարտ. Է. Սաֆարյան

»:

2. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի մայիսի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության Արագածոտնի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 628 որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները՝

1) «2.1. ԱՇՏԱՐԱԿ ՔԱՂԱՔ» բաժնում՝

ա. 17-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17.1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		17.1.1.		տապանաքար Գրիգորի	1797 թ.	Սբ. Մարինե եկեղեցու բակում, մուտքի մոտ	S	օրորոցաձև է, հայտնաբերվել է 2014 թ.՝ Պոռչյան փողոցում ջրագիծ անցկացնելիս

»,

բ. 35-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 36-րդ և 37-րդ կետերով՝

«

36.				ՇԵՆՔ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ	1958 թ.	Նարեկացու փող. (նախկին Երևանյան փող.) 61, Քասախ գետի կամրջից 400 մ ամ, քաղաքային մարզադաշտի դիմաց՝ հս կողմում	S	
-----	--	--	--	---------------------------	---------	--	---	--

37.				ՋՐԱՆՑՔ «ՕՇԱԿԱՆԻ ՄԱՅՐ ԱՌՈՒ»	մ.թ.ա. 1 հազ.	սկիզբ է առնում Աշտարակ քաղաքի հվ-ամ եզրից մոտ 1 կմ հվ-ամ, Օշական գյուղի հս-ամ եզրից մոտ 1 կմ հս-ամ, Քասախի խոր ձորի աջակողմից	<	
-----	--	--	--	----------------------------	---------------	---	---	--

».

2) «2.2. ԱՊԱՐԱՆ ՔԱՂԱՔ» բաժնում՝

ա. 5-րդ կետի 8-րդ սյունակում «Տ» տառը փոխարինել «Հ» տառով,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ՀՈՒՇԱՂՔՅՈՒՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ (ԳՐԳՌԱՆ ԱՂՔՅՈՒՐ)	1946 թ.	քաղաքի հվ մասում, քաղաք մտնող ճանապարհի ձախ կողմում՝ քիչ ներս ընկած և սալապատված տարածքում	S	

».

3) «2.8. ԱՂՁՔ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 10-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի ամ եզրին, ոչ բարձր բլրի վրա, անասնագոմերի դիմաց	<	տարածքը կառուցապատված է
	11.1.			բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի ամ եզրին, ամրոցից ամ	<	
		11.1.1.		պաշտամունքային կառույց	մ.թ. 1-2 դդ.	ամրոցից ամ, բնակատեղիի կենտր. մասում	<	
	11.2.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի ամ եզրին, ամրոցից ամ	<	

	11.3			քարայր-սրբատեղի Հովատեղ	ուշ միջնադար	գյուղի ամեզրին, ամրոցի ան մասում	S	
--	------	--	--	-------------------------	--------------	----------------------------------	---	--

».

4) «2.10. ԱՆՏԱՌՈՒՏ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԳԻՏԱՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԿԱՅԱՆ «ՆՈՐ ԱՄԲԵՐԴ»	1960 թ.	1-ին փող., 55, գյուղից 2 կմ հս	<	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան
	5.1.			հյուրանոց		կայանի մոտ, դեպի հս-ամ	S	ճարտ.՝ Գ. Մնացականյան
	5.2.			հանգստյան տուն		կայանից հս-ամ	S	ճարտ.՝ Գ. Մնացականյան

».

5) «2.12. ԱՎԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 33-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 34-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
34.				ՀՆԱՎԱՅՐ ՏԻՐԻՆԿԱՏԱՐ	մ.թ.ա. 3 հազ. վերջ – 2 հազ. սկիզբ, մ.թ.ա. 2 հազ. II կես, մ.թ. 9-18 դդ.	գյուղից 12 կմ հս, ամառային արտավայրերում, Տիրինկատար (Կարմիր Սար) վայրում, ծ. մ. 2850 մ բարձրության վրա, Ամբերդ գետի ակունքների մերձակայքում	<	հայտնաբերվել է 2012 թ., տարածքում կան վիշապաքարեր և ժայռապատկերներ
	34.1.			վիշապաքար N 1, ժայռապատկերով	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած
	34.2.			վիշապաքար N 2	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	Յլակերպ, ընկած, ամբողջական

34.3.		վիշապաքար N 3	մ.թ.ա. 4-2 հազ., օգտ.՝ 9- 10 դդ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	հավանաբար՝ ցլակերպ, երկրորդական օգտագործմամբ՝ խաչազարդ տապանաքար, ընկած
34.4.		վիշապաքար N 4	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած, երկատված
34.5.		վիշապաքար N 5	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ծկնակերպ, ընկած, երկատված
34.6.		վիշապաքար N 6	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ծկնակերպ, ընկած, 2 կտորից
34.7.		վիշապաքար N 7	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ կամ ծկնակերպ
34.8.		վիշապաքար N 8	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած
34.9.		վիշապաքար N 9	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած, 4 կտորից
34.10.		վիշապաքար N 10	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած, ամբողջական
34.11.		վիշապաքար N 11	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած
34.12.		վիշապաքար N 12	մ.թ.ա. 4-2 հազ.	հնավայրի կենտրոնական մասում	<	ցլակերպ, ընկած

».

6) «2.15. ԱՐԱԳԱԾ ԳՅՈՒՂ (ԱՊԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆ)» բաժնում 7-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7.3-րդ և 7.4-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	7.3.			խաչքար	10-11 դդ.	գյուղամիջյան 1914 թ. եկեղեցու հվ պատի տակ, արտաքուստ	<	
	7.4.			խաչքար	11-12 դդ.	գյուղի 1914 թ. եկեղեցու հվ ավանդատան և բեմի միջև ընկած հատվածում	<	գլխավայր դրված, ստորին կես

».

7) «2.18. ԱՐԱ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1.1-ին և 3.1.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.1.1.		խաչքար	10 դ.	գյուղից 1.3 կմ հվ-ամ, «Ամբրոյի գյուղ» գյուղատեղիի Թուխ մանուկ մատուռում	S	վերնամասը բացակայում է
		3.1.2.		խաչքար	10 դ.	գյուղից 1.3 կմ հվ-ամ, «Ամբրոյի գյուղ» գյուղատեղիի Թուխ մանուկ մատուռում	S	ստորին բեկոր

».

8) «2.19. ԱՐԵԳ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 8-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից ուղիղ գծով 4 կմ հվ-ամ (ճանապարհով՝ 6 կմ), Թաթուկ- Հակո ճանապարհի ծախ կողմում, Արտին լեռան ամ ստորոտին, Բաղլի վայրում	<	

».

9) «2.22. ԱՐՈՒՃ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			բնակատեղի	նեոլիթ (մ.թ.ա. 8 հազ.)	գյուղից 1.5 կմ հս, Աշտարակ- Գյումրի մայրուղուց ծախ, քարավանատան աե կողմում, ծորակի ծախ կողմում	<	2009 թ. տարածքում իրականացվել են հետախուզական պեղումներ

»,

բ. 8-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8.4.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		8.4.3.		Արունի եռանակ սրահ	վաղ միջնա- դար, 5-6 դդ.	տաճարից հվ- աե, պալատից աե	<	

».

10) «2.25. ԲԱՅՍՁ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. «ԲԱՅՍՁ ԳՅՈՒՂ» բառերը փոխարինել «ՕԹԵՎԱՆ ԳՅՈՒՂ» բառերով,

բ. 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	16-17 դդ.	Օթևան գյուղից մոտ 1,8 կմ հս-ամ, Մեծածոր գյուղից 600 մ ատ, կիրճի ատ մեղմաթեք հրվանդանի վրա, գործող քարհանքի հս-ամ մասում	S	կա եկեղեցու մնացորդ

».

11) «2.28. ԲՅՈՒՐԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 26-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 27-րդ, 28-րդ և 29-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
27.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	բրոնզի դար	գյուղից դուրս՝ հս-ատ կողմում, Արտավազդիկ եկեղեցուց 200 մ ատ, Կոտակ ձորակի ձախակողմում	<	գրադեցնում է ընդարձակ տարածք, որի որոշ հատվածներում կան դամբարաններ
28.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	1965 թ.-մինչ օրս	գյուղի հվ մասում, Բյուրականի աստղադիտարանի մոտ	<	այստեղ թաղված են հայ գիտության և մշակույթի գործիչներ
	28.1.			գերեզման ակադեմիկոս Էդուարդ Խաչիկյանի	2018 թ.	գերեզմանոցի ատ մասում	<	աստղաֆիզիկոս, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս
	28.2.			գերեզման Համազասպ Համբարձումյանի	1965 թ.	գերեզմանոցի հվ մասում	S	Վիկտոր Համբարձումյանի հայրը, բանասեր, թարգմանիչ, ՀԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
	28.3.			գերեզման Վիկտոր Համբարձումյանի	1996 թ.	գերեզմանոցի հվ մասում	<	աշխարհահռչակ գիտնական, ՀՀ ազգային հերոս

	28.4.			գերեզման Բենիամին Մարգարյանի	1985 թ.	գերեզմանոցի հվ-ան մասում, երկաթե ցանկապատի մեջ	<	աստղաֆիզիկոս, ակադեմիկոս, ՀԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ
	28.5.			գերեզման Մարո Մարգարյանի	1999 թ.	գերեզմանոցի հվ-ան մասում, երկաթե ցանկապատի մեջ	<	բանաստեղծուհի, թարգմանչուհի, ՀԽՍՀ Պետական մրցանակի դափնեկիր, Բենիամին Մարգարյանի քույրը
29.				ԿՈԹՈՂ	5-6 դդ.	գյուղից 5 կմ հս (մեքենայի ճանապարհով), Կոտակ ձորի ձախակողմյան հատվածում	S	պահպանվել է միջնամասը

».

12) 2.29. ԳԱՌՆԱՀՈՎԻՏ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ, հարավային ամրոցն զբաղեցնող բլրի ամ և հվ-ամ ստորոտին, Գառնահովիտ-Ջովասար ավտոճանապարհի ձախ կողմում, հարթ տարածքում	<	

»,

բ. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին և 2.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի մեջ՝ առեգրին, արևելյան ամրոցի հվ և հվ-առե մասերում, երկարուկ բլրաշղթայի լանջերին ու հարթ գագաթին	<	
	2.2.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղի մեջ՝ առեգրին, արևելյան ամրոցի բնակատեղիից հվ, հարթ տարածքում	<	

».

13) «2.32. ԳԵՂԱՐՈՏ ԳՅՈՒՂ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «2.33. ԳԵՏԱՓ ԳՅՈՒՂ» բաժնով՝

«2.33. ԳԵՏԱՓ ԳՅՈՒՂ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ (ԳՐԻԳՈՐԱՇԵՆ, ԱՐԱԳԱԾԻ ԲԱԶՄԱԽՈՐԱՆ)	6-7 դդ.	գետափ գյուղից 3.5 կմ հվ-ամ, Արագածավան գյուղից 7 կմ հս-ամ, երկու գյուղերի միջակայքում, Ախուրյանի ձախ ափին, կիրճի զառիթափ եզրին, հարթակի վրա (սահմանամերձ գոտում)	<	

».

14) «2.36. ԴԱՎԹԱՇԵՆ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			բնակատեղի	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ- աե, բարձունքի վրա, Աշտարակ- Գյումրի մայրուղու երկու կողմում	<	

»,

բ. 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ և 7-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» («ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ»)	1980- ական թթ.	մշակույթի տանը	<	նկարիչ՝ Տ. Թոքմաջյան
7.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՍԱՍՈՒՆՑԻՆԵՐ»	1980- ական թթ.	մշակույթի տանը	S	նկարիչ՝ Տ. Թոքմաջյան

».

15) «2.37. ԴԵՐԵԿ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. «ԴԵՐԵԿ ԳՅՈՒՂ» բառերը փոխարինել «ՃԱՐՃԱԿԻՍ ԳՅՈՒՂ» բառերով,

բ. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.2.			կոթող	5-7 դդ.	գյուղամիջյան եկեղեցու հս պատի մոտ, քարակույտերին հենած	<	քառակող

».

16) «2.38. ԴԻԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			Բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ, գյուղ տանող ճանապարհից ձախ, ամրոցի տարածքն ընդգրկող բլրի լանջերին ու ստորոտին	<	

».

17) «2.42. ԵՐՆՋԱՏԱՓ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.13-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.13.			խաչքար	15-16 դդ.	գյուղի հս մասում տարածվող գերեզմանոցի հս- ամ եզրին	<	

»,

բ. 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԿԱԼԵՐ	15-20 դդ.	գյուղի ամ եզրին, գետակի ձախ ափին, ամառանոցներ տանող ճանապարհի աջ կողմում	<	

».

18) «2.46. ԹԹՈՒՋՈՒՐ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.1.			գերեզմանոց	17-19 դդ.	գյուղի հս մասում, Սբ. Հարություն (Սբ. Ստեփանոս) հիմնավեր եկեղեցու շուրջը	<	փոքր

».

19) «2.49. ԼԵՌՆԱՊԱՐ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին և 3.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			խաչքար	վաղ միջնա դար	1866 թ. եկեղեցու հս ավանդատան առ պատին, ներքուստ, լուսամուտի վերին ծախ կողմում ագուցված	<	հավասարաթև խաչ
	3.2.			կոթող	վաղ միջնա դար	1866 թ. եկեղեցու բեմին	<	քառակող

».

20) «2.53. ԾԱՂԿԱՀՈՎԻՏ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.5-ին և 2.6-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.5.			կոթող	7 դ.	գյուղի 19 դ. եկեղեցու հս պատի տակ, ներքուստ	<	քառակող, քանդակազարդ, նախապես եղել է եկեղեցու բեմին, հետագայում տեղափոխվել է հս պատի մոտ
	2.6.			խաչաքանդակ	10 դ.	գյուղի 19 դ. եկեղեցու հս պատի մոտ, ներքուստ, հս-առ ավանդատան դիմաց դրված	<	փոքր

».

21) «2.58. ԿԱՐԲԻ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.5-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.5.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 2.5 կմ հս-ամ, Արայի դաշտում, Արենի գյուղատեղիի և ամառանոցների մերձակայքում	<	

»,

բ. 21-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 22-րդ և 23-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	14-19 դդ.	գյուղի մեջ, Էմիլենց տան մոտ վայրում, բնակելի տներով շրջապատված	S	տարածքում առկա է ավերված գերեզմանոց
23.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հս-ամ մասում, Թամարի տան տակ վայրում	<	

».

22) «2.60. ԿԱՔԱՎԱՁՈՐ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			ժայռապատկերներ	բրոնզի-երկաթի դարեր	գյուղի մեջ՝ աե մասում, Կաքավաձոր (Կաքավաբերդ) ամրոցի հս մասում, գետնի վրա՝ տուֆի շերտում, Կաքավաձոր գետակի կիրճի ձախ ափին	<	

»,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ և 11-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԵԿԵՂԵՑԻ	4-5 դդ.	գյուղի հս-աե մասում, Վարդանուշ Պողոսյանին սեփականաշնորհված տարածքում (1-ին փողոց, 88), Խաթուն Սարգսյանի տան (14-րդ փողոց, 4) մոտ	<	հիմնավեր է, պահպանվել են հս պատի աե հատվածի հիմնապատից 2 մ հատված
11.				ԺԱՅՌԱՆԿԱՐ	մ.թ.ա. 4 հազ. 2-րդ կես	գյուղի մեջ, Կաքավաձոր գետակի կիրճի ձախ ափին, հողմնահարման արդյունքում առաջացած խորշում	<	կոտորավոր կենդանու պատկեր է՝ եզերված շրջանակներով

».

23) «2.61. ԿՈՇ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 17-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18-րդ և 19-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.				ԽԱԶՔԱՐ ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ԳԱՎԱՌԻ ԱԶԱՏԱԳՐՄԱՆ	1195 թ.	գյուղից մոտ 1.5 կմ հվ-աե, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու աջ կողմում	<	որմնափակ, կանգնեցրել է Կոշավանքի առաջնորդ Պետրոս Ականատես վարդապետը՝ գավառը սելջուկներից ազատագրելու առթիվ
19.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 4 դ. – մ.թ. 4 դ.	գյուղի հվ-ամ եզրին, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղուց 30-35 մ ձախ	<	

».

24) «2.63 ՀԱՐԹԱՎԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			խաչքար	12 դ.	Սբ. Գևորգ եկեղեցու հս կողմում	<	վերնամասի գեղաքանդակ բեկոր

».

25) «2.65. ՀՆԱԲԵՐԴԻ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ
2.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.3.			խաչքար	17 դ.	գյուղամիջյան եկեղեցու ամ պատի ստորին շարվածքում, մուտքի աջ կողմում, արտաքուստ ազուցված	S	ստորին բեկոր

».

26) «2.66. ՁՈՐԱԳԼՈՒԽ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 6.3-րդ և 6.4-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.3.			խաչքար	12-13 դդ.	ազուցված է Սբ. Հովհաննես եկեղեցու հվ-աե ավանդատանը, մուտքից ձախ	<	ստորին կես
	6.4.			խաչքար	13 դ.	ազուցված է Սբ. Հովհաննես եկեղեցու ամ մուտքի վերին աջ կողմում, պատուհանի մոտ	<	արձանագիր ստորին մաս

».

27) «2.69. ՄԱՍՏԱՐԱ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 20-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 21-րդ, 22-րդ, 23-րդ և 24-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
21.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3, մ.թ.ա. 4 դ.- մ.թ. 3 դ.	գյուղից 1 կմ ամ, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու ձախ կողմում	<	
	21.1.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 3-2 հազ.	գյուղից 1 կմ ամ, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու ձախ կողմում	<	
22.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ԵՂՆԱՍԱՐ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 3.5 կմ հվ- ամ, Աշտարակ- Գյումրի մայրուղու աջ կողմում, բլրի զագաթին և ստորոտին	<	
	22.1.			դամբարանադաշտ Եղնասար	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 3.5 կմ հվ- ամ, Աշտարակ- Գյումրի մայրուղուց աջ, բլրի ստորոտին, հարթ տեղանքում	<	
23.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	ուշ միջ- նադար	գյուղից 1.5 կմ հս- ամ, Աշտարակ- Գյումրի մայրուղու ձախ կողմում	<	
24.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 9 կմ հս-ամ, Մաստարա- Ջարինջա ճանապարհից աջ, Ջարինջայի 17-18 դդ. գյուղատեղիի (պետ. ցուցիչ՝ 2.44.1) շրջակայքում, բլրի ստորոտի հարթ տեղանքում	<	

».

28) «2.70. ՄԵԼԻՔԳՅՈՒՂ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.3.			տապանաքար Հովսեփի	17 դ.	ագուցված է Սբ Հովհաննես եկեղեցու բեմի ճակատին	S	սալատապան

».

բ. 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 2.5 կմ հվ-ամ, Հալավարի ջրամբարի աջ՝ հս- ամ ափի թեքադիր լանջին	<	

».

29) «2.74. ՆԵՐՔԻՆ ՍԱՍՆԱՇԵՆ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 5-3 հազ.	գյուղից 2.5 կմ հվ, Երևան-Թալին մայրուղու 59,09- 59,25 կմ հատվածում, ճանապարհի հս եզրին, սեղանաձև հատակագծով հրվանդանի վրա	<	

».

30) «2.81. ՇԱՄԻՐԱՄ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հս, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու երկու կողմում	<	տարածքի հվ մասում է պետ. ցուցակում 1.5.2 ցուցիչով ներկայացված աշտարակը
	2.1.			գյուղատեղի	11-17 դդ.	գյուղից 2 կմ հս, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու երկու կողմում	S	

».

31) «2.87. ՈՍԿԵՎԱԶ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 21-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	21.1.			պարսպի շքամուտք	19 դ.	եկեղեցուց 16 մ հվ	S	հարավային պարսպապատի մեջ

».

32) «2.96. ՍԱՐԱԼԱՆՋ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			խաչքար	10-11 դդ.	գյուղամիջյան Սբ. Աստվածածին եկեղեցու մուտքի աջ (հվ) կողմում, արտաքուստ	<	

».

33) «2.100. ՎԱՐԴԱԲԼՈՒՐ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.2.			կոթող	5-7 դդ.	հորիզոնական դիրքով ամրացված է Սբ. Դանիել եկեղեցու հս ավանդատան հս պատի տակ	<	քառակող բեկոր՝ մարդու պատկերա- քանդակով

».

34) «2.102. ՎԱՐԴԵՆՈՒՏ ԳՅՈՒՂ» բաժնում՝

ա. 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		4.1.1.		խաչքար	13 դ.	հենած է գյուղի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու հվ պատին, արտաքուստ	<	

»,

բ. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.7-րդ և 6.8-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.7.			խաչքար	13 դ.	հենած է 13-րդ դ. Թովս Մանուկ մատուռի պատին, արտաքուստ	S	
	6.8.			խաչքար	13 դ.	հենած է 13-րդ դ. Թովս Մանուկ մատուռի աե պատին, արտաքուստ	S	

».

35) «2.106. ՏԵՂԵՐ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԴԻՏԱԿԵՏ-ԱՇՏԱՐԱԿ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի մեջ, գյուղապետարանի դիմաց, բլրակի վրա	<	պահպանվել են հիմնապատերը

».

36) «2.108. ՈՒՇԻ ԳՅՈՒՂ» բաժնի 1-ին կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԱՄՐՈՅ ՈՒՇԻ	մ.թ.ա. 3-1 հզմ, 10-18 դդ.	1,5 կմ ամ	<	
	1.1.			եկեղեցի	12-13 դդ.		<	ամրոցի հս-աե մասում
	1.2.			գյուղատեղի Ուշի	10-18 դդ.		S	
	1.3.			վանական համալիր Սբ. Սարգիս	5-7 դդ.		<	վրկնգ.՝ 1203 թ.
		1.3.1.		եկեղեցի	13 դ. 1-ին քառ.		<	
		1.3.2.		գավիթ	13 դ.		<	
			1.3.2. 1.	խաչքար	13 դ.		<	աե պատին, ներքուստ, արձանագիր
			1.3.2. 2.	խաչքար պարոն Վաչեի	13 դ.		<	աե պատին, ներքուստ, արձանագիր, կազմող՝ Քուքիկ
			1.3.2. 3.	խաչքար	13 դ.		<	ամ պատին, ներքուստ, զույգ խաչքարեր են
		1.3.3.		հյուրատան շենք	1654- 1661 թթ.		<	
		1.3.4.		զանգակատուն	14 դ. սկիզբ		S	կից կամարակապ սրահով
		1.3.5.		օժանդակ շինություններ	14 դ.		S	վանախցեր, սեղանատուն և այլն
		1.3.6.		պարիսպ	17 դ.		S	աշտարակներով
			1.3.6. 1.	խաչքար	9-10 դդ.		<	աե պարսպի շարվածքում, վերին աջ եզրը՝ կոտրված
		1.3.7.		գերեզմանոց	7-13 դդ.	գյուղից 1.2 կմ ամ, Ուշիի Սբ. Սարգիս վանքից 290 մ հս- աե, ամրոցի հս-աե մասում՝ ամրոցա-	S	ավերված

						պատերից ներս, 7 դ. ավերված ու փոքր եկեղեցու շուրջը (հիմնակա- նում՝ հվ կողմում)		
--	--	--	--	--	--	--	--	--

».

37) «2.110. ՓԱՐՊԻ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 12-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 13-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2 հազ., 9-7 դդ.	Աշտարակ-Ագարակ ավտոճանապարհից աջ, քարամշակման ՓԲԸ-ի պարսպա- պատ տարածքից հս, տեղանքի նկատմամբ 10-15 մ բարձր. բլրի վրա	<	
	13.1.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հվ, ամրոցից հս-աե, երկարավուն բլրակի վրա	<	

».

38) «2.112. ՕՀԱՆԱՎԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժինը 18-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովան-
դակությամբ 19-րդ, 20-րդ, 21-րդ և 22-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	ուշ միջնա- դար	գյուղից 8 կմ հս (ուղիղ գծով՝ 6 կմ), Արզնի-Շամիրամ ջրանցքին միացող օժանդակ ջրանցքի ծախ կողմում, իշխանանիստ վայրում	S	

20.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 9 կմ հս (ուղիղ գծով՝ 7 կմ), Արզնի-Շամիրամ ջրանցքին օժանդակ ջուր մատակարարող և Ապարանի ջրամբարից սկիզբ առնող ջրանցքի ծախ կողմում, Քասախ գետի ձախ կողմում, Սաղմոսավանքի դիմաց	<	
21.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 10 կմ հս-աե (ուղիղ գծով՝ 7.5 կմ), Ծաղկեվանք տանող հողային ճանապարհի աջ և ծախ կողմերում, Ծաղկեվանքից 2 կմ հվ, Արայի լեռան հվ ստորոտին	<	
22.				ՀՆՁԱՆ ՀՈՎՀԱՆՆԱՎԱՆՔԻ	13 դ.	գյուղի մեջ՝ աե մասում, համայնքային հողատարածքում, Հովհաննավանքից մոտ 150 մ հս, Քասախ գետի կիրճի աջ եզրին, քարանձավի մեջ, Լևիկ Եսայանի տնամերձ այգու մոտ	S	

».

39) «2.113. ՕՇԱԿԱՆ ԳՅՈՒՂ» բաժնում 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ
4.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.3.			դամբարանադաշտ Մանկանոց	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 1 կմ հս-աե, Շահվերդ գետի ծախ կողմում, Աբ. Սիրոն եկեղեցու հվ և աե կողմերում	<	

»:

3. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի հունվարի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության Արարատի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 65 որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները.

1) «3.2. Արարատ քաղաք» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԱՐԱՐԱՏ – 1	միջին պալեո- լիթ, նեոլիթ, բրոնզի դար	քաղաքից մոտ 6 կմ աե, Արարատի ոսկու կորզման ֆաբրիկայից մոտ 2.2 կմ աե, հրաձգարանի մերձակայքում, Ուրծի լեռնաշղթայի հվ.հայաց լանջին, Արարատյան դաշտավայրի աե եզրին	<	

».

2) «3.2. Արարատ քաղաք» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.3. Մասիս քաղաք» բաժնով՝

«3.3. Մասիս քաղաք

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ՋՐՀԱՆ ԱՇՏԱՐԱԿ	1902 թ.	քաղաքի մեջ, Հրանտ Վարդանյան փող. (Նախկին Գործարա- նային փող.) 25, երկաթուղու «Մասիս» կայարա- նում, կառամատուցի հս կողմում	S	եռահարկ, ութանիստ կառուցվածքով

».

3) «3.4. Վեդի քաղաք» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			պանթեոն Արցախյան ազատամարտիկների	1993 թ.	գյուղից 2 կմ հս-ամ, զործող գերեզմանոցի մուտքի մոտ	S	

»,

բ. 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 1 հազ. սկիզբ (երկաթի դար)	քաղաքի աե եզրին	<	

».

4) «3.8. Այգավան գյուղ» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.10-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.10.			տապանաքար Ռհանիսի	16-17 դդ.	գյուղից ուղիղ գծով 33 կմ հս-աե, Վեդի գետի աջափնյա սարալանջին, «Սև ոչխար» գյուղատե- ղի կենտր. մասում՝ գերեզմանոցի ամ եզրին, տների փլատակների մոտ	<	օրորոցաձև

».

5) «3.11. Այգեստան գյուղ» բաժնում 1-ին կետի 1.3-րդ ենթակետի 6-րդ սյունակի «12-13 դդ.» բառերը փոխարինել «1224 թ.» բառերով.

6) «3.12. Այնթափ գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԱՅՆԹԱՓԻ 1920-1921 թթ. ՀԵՐՈՍԱՄԱՐՏԻՆ	1983 թ.	գյուղի մեջ՝ պուրակում	S	

».

7) «3.14. Արալեզ գյուղ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			խաչքար	10 դ.	գյուղից 19 կմ հս-աե, Հինգալա գյուղատեղիում, փարախի քարե ցանկապատի վրա տեղադրված	S	վերնամասից կոտրված

».

8) «3.15. Արարապ գյուղ» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1.5-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2.1.5.		տապանաքար	16 դ.	գյուղից 32 կմ հս-աե, Խնուտ գյուղատեղիում, սարալանջին, գերեզմանոցում	S	բարձր, ուղղանկյունաձև, կենցաղային քանդակներով

»,

բ. 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ՝ ԼԵՎՈՆ ԱՄԻՐԻՆԱՆՅԱՆԻ	1898 թ.	գյուղի մեջ, Գրիբոյեդովի փող. 128	S	Լ. Ամիրխանյանը Երևանի գավառա- պետն էր. այժմ տունը պատկանում է Խ. Գրիգորյանին

».

9) «3.29. Գեղազար գյուղ» բաժինը 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ և 8-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆ	13-14 դդ.	գյուղից 1 կմ հս-աե, Ազատ գետի ձախ կողմում, Տիկնունի (Թագավորի պալատ) բնակատեղիից հվ-ամ, բրգաձև, փոքր բլրի վրա	<	
8.				ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏՈՒՆ	1935 թ.	գյուղի մեջ՝ Բաղրամյան փող. 14/2, գյուղապետարանից 50 մ ամ, գյուղամիջյան ճանապարհների խաչմերուկում	S	ճարտ.՝ Գ. Դոխսանյան

».

10) «3.33. Դաշտավան գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.34. Դաշտաքար գյուղ» բաժնով՝

«3.34. Դաշտաքար գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 դդ. (հելլենիստական)	գյուղից 1,2 կմ հվ-աե Դաշտաքար-Ուրցաձոր ճանապարհի աջ կողմում	<	

».

11) «3.40. Դվին գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ ՀԱԿՈԲ	1911 թ.	գյուղի հվ-ամ թաղամասում	S	եռանավ, աղյուսաշեն

».

12) «3.43. Զանգակատուն գյուղ» բաժնում 9-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	9.2.			որմանակար	1985-1986 թթ.	գյուղի մեջ, Պ. Սևակի փող., 1-ին փակուղի, N 1, Պարույր Սևակի տուն-թանգարանի ցուցասրահում, մուտքի հանդիպակաց երկայնական պատին	<	հեղ.՝ ՀՀ ժող. նկարիչ Սարգիս Մուրադյան: 2013 թ. կենտր. հատվածի վնասվածքները վերականգնել են ՀՀ Ազգային պատկերասրահի մասնագետ-վերականգնողները

».

13) «3.43. Զանգակատուն գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.45. Լանջազատ գյուղ» բաժնով՝

«3.45. Լանջազատ գյուղ»

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ՄԱՏՈՒՌ	12-13 դդ.	Հավուց թառ վանքի համալիրում՝ Սբ. Ամենափրկիչ եկեղեցուց մոտ 50 մ հվ-ամ	<	պահպանվել է կառույցի առ հատվածը. ունի նվիրատվական արձանագրություն

».

14) «3.46. Լանջանիստ գյուղ» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.1.3.			խաչքար Ռուբենի և ծնողաց	1299 թ.	գյուղից 1.7 կմ հս-ամ, Սպիտակ վանք գյուղատեղիի նույնանուն եկեղեցու մուտքի (ամ-ից) ձախ կողմում կանգնեցված	<	պատվիրատու՝ Խաչատուր

».

15) «3.47. Լանջառ գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 4.3 կմ հս-ամ, ասֆալտապատ ճանապարհից 100 մ հս, երեք կողմից ծորակներով շրջապատված հարթ հրվանդանի վրա	<	

».

16) «3.48. Լուսաշող գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1.1-ին, 3.1.2-րդ, 3.1.3-րդ և 3.1.4-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.1.1.		տապանաքար	16 դ.	Լանջանիստ գյուղից 5 կմ հվ-ամ, Մոշաղբյուր գյուղատեղիի հվ կողմի գերեզմանոցի հս եզրին, հարթ տեղանքում, պատվանդանավոր խաչքարի (16 դ.) դիմաց	S	
		3.1.2.		տապանաքար Ալդունի (Ալդունճանի), Մուրատի, Սադիլմիշի	1550 թ.	Մոշաղբյուր գյուղատեղիի հվ կողմի գերեզմանոցի հս եզրին, հարթ տեղանքում, Ալդունի 1550 թ. խաչքարի դիմաց	<	օրորոցաձև, խաչազարդ ու արձանագիր
		3.1.3.		խաչքար	9-10 դդ.	Մոշաղբյուր գյուղատեղիի հվ կողմի գերեզմանոցում, Ալդունի խաչքարից (1550 թ.) մոտ 50 մ հվ ընկած	<	ամբողջական
		3.1.4.		խաչքար	14-15 դդ.	Մոշաղբյուր գյուղատեղիի հվ կողմի գերեզմանոցում, Ալդունի խաչքարից (1550 թ.) մոտ 35-40 մ հվ-ամ ընկած	<	ամբողջական

».

17) «3.53. Հնաքերդ գյուղ» բաժնի 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.3.			Մեծ շուկա Դվին քաղաքի	5-6 դդ.	գյուղի հվ-ամ եզրին, Դվինի միջնաբերդից մոտ 1 կմ հվ-ամ, հնավայրի պեղման տարածքի 4-րդ տեղամասում	<	

».

18) «3.57. Մասիս գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.58. Մարմարաշեն գյուղ» բաժնով՝

«3.58. Մարմարաշեն գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ԳԵՎՈՐԳ	1940- ական թթ.	գյուղի մեջ, 36-րդ փող. 22	S	կառուցվել է Սբ. Գևորգ անվամբ հին եկեղեցու հիմքերի վրա

».

19) «3.69. Նորաշեն գյուղ» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.1.			գերեզմանոց	19 դ. կես-20 դ. սկիզբ	Սբ. Հովհաննես եկեղեցու բակի հվ և ամ կողմերում	S	

».

20) «3.75. Շաղափ գյուղ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից դուրս՝ հս եզրին, գործող գերեզմանոցի տարածքում և մերձակայքում	<	

».

21) «3.76. Ոսկեդաշտի գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ և 4-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղից 1 կմ հս-աե, գործող գերեզմանոցի հվ-արմ եզրին ընկած	<	մասնատված
4.				ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղից 1 կմ հս-աե, գործող գերեզմանոցի հվ-արմ եզրին ընկած	<	ստորին մասից կտրված

».

22) «3.91. Վերին Արդաշատի գյուղ» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			գերեզմանոց	19-20 դդ.	գյուղի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու շուրջը	S	

»,

բ. 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԽԱՉՔԱՐ	15-16 դդ.	գյուղի կենտրոնի հարթ տեղանքում, Թամանյան փող. վրա, մշակույթի տան հս կողմում 1970-ական թթ. կառուցված Սբ. Կարմիր մատուռի մուտքի աջ կողմում, ցածր պատվանդանին, ծածկի տակ	<	

».

23) «3.95. Ուրցաձոր գյուղ» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.3.			խաչքար	13-14 դդ.	գյուղից մոտ 5,8 կմ հս-աե, Տափի (Գևորգ Մարգարե-տունու) բերդի հս-աե աշտարակի շարվածքում արտաքուստ ագուցված	<	եղծված արձանագրությամբ

»,

բ. 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ և 9-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ «ԳՅՈՒՂԱՏԵՂ»	մ.թ.ա. 3 հազ., միջնա- դար, 19 դ.	գյուղից 3 կմ հս-աե, Խոսրովի արգելոց տանող ճանապարհից աջ	<	«Գյուղատեղ» անվանակոչել են տեղաբնիկները
7.				ԽԱՉՔԱՐ	9-10 դդ.	գյուղից 13 կմ աե, Ներքին Արմիկ և Կաթնաղբյուր գյուղատեղիներ տանող դաշտային ճանապարհի ձախ եզրին, գետնի մեջ կանգնեցված	<	
8.				ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղից 13.1 կմ հս-աե, Խոսրովի արգելոց տանող ճանապարհի ձախ կողմում, Խաչածոր տեղամասի N 2 պահակակետի մոտ, բետոնե ցածր հարթակի վրա ամրացված	<	2000-ական թթ. տեղափոխել են Կոծոնք գյուղատեղիի գերեզմանոցից. երկատված է, վերին բեկորն ընկած է կողքին
9.				ԽԱՉՔԱՐ	10 դ.	գյուղից ամ գտնվող Թուխ Մանուկ մատուռի (1966 թ.) քարե ցանկապատի հվ շարվածքում, Վեդի գետի աջ ափին	<	փոքր է, տեղափոխված այլ տեղից

».

24) «3.96. Փոքր Վեղի գյուղ» բաժնի 2-րդ կետը հետևյալ բովանդակությամբ լրացնել 2.1.12-րդ և 2.4-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2.1.12.		խաչքար	9-10 դդ.	Ուրցածոր գյուղից 16.5 կմ հս-աե, Խաչի ձոր տանող ճանապարհին, Լիճ գյուղատեղիից 0.5 կմ հս տարածվող գերեզմանոցում, թմբի վրա, ավերված եկեղեցու տեղում ստեղծված սրբատեղիի ամ պատի մոտ կանգնեցված (աջից առաջինը)	<	Լիճ գյուղատեղին Ուրցածոր գյուղի վարչական սահմանում է
	2.4.			խաչքար	1501 թ.	Ուրցածոր գյուղից 17 կմ հս-աե, Լիճ գյուղատեղիի հվ մասում, ճանապարհի եզրին	<	տեղահանված, ստորին մասից թեք կտրված

».

25) «3.96. Փոքր Վեղի գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.97. Քաղցրաշեն գյուղ» բաժնով՝

«3.97. Քաղցրաշեն գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ՎԵՐԻՆ ԵՎ ՆԵՐՔԻՆ ԳՈՒԹԱՆ	10-17 դդ.	Քաղցրաշեն գյուղից 7 կմ հս-աե, Նարեկ գյուղից 6.5 կմ հս-աե, Երանոս լեռնաշղթայի փեշերին, մեղմաթեք սարահարթում, ճանապարհի երկու կողմում (երկու գյուղերի վարչական տարածքում)	S	

	1.1.			գերեզմանոց	10-17 դդ.	գյուղատեղիի հվ մասում, ճանապարհով երկու մասի բաժանված (երկու գյուղերի վարչական տարածքում)	S	ավերված է, պարզ խաչքարերով
		1.1.1.		խաչքար	10 դ.	գերեզմանոցի հվ- ամ մասում	S	պարզ, ամբողջա- կան, կանգուն.

».

26) «98 հոսսրովի արգելոց 5. Բայբուրդ գյուղատեղի» բաժնում՝

ա. «Բայբուրդ» բառը փոխարինել «Բաբերդ» բառով,

բ. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.3.10-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		1.3.10.		ժայռախաչ	վաղ միջնա- դար	Արտաշատ քաղաքից 24 կմ հս- ան, Բաբերդ գյուղատեղիի 5 դ. եկեղեցուց աե, Եղեգի գյուղատեղի տանող ճանապարհի ձախ կողմում, ընկուզենու տակ	<	մամռապատ

».

27) «98 հոսսրովի արգելոց 13. Մանկուք գյուղատեղի» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2.9-րդ, 1.2.10-րդ, 1.2.11-րդ, 1.2.12-րդ, 1.2.13-րդ և 1.2.14-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		1.2.9.		խաչքար	13 դ.	Ուրցաձոր գյուղից 18 կմ հս-ան, Մանկուք գյուղատեղիի աե եզրին, ճանապարհի մոտ, գերեզմանոցում ընկած	<	ստորին արձանա- գիր կեսը

		1.2.10.		խաչքար	13 դ.	Մանկուք գյուղատեղի կենտրոնական հատվածում, թմբի ստորոտին, քարերի մոտ կանգնեցված	<	գեղաքանդակ, ամբողջական
		1.2.11.		խաչքար	13 դ.	Մանկուք գյուղատեղի կենտրոնական մասում, թմբի ստորոտին, գետնի մեջ կանգնեցված	<	գեղաքանդակ ստորին մեծ կես. պատվիրատու՝ Յովանէս երեց
		1.2.12.		խաչքար	15-16 դդ.	Մանկուք գյուղատեղի աե մասում, բլրի հվ ստորոտին ընկած	<	ամբողջական, հողմնահարված արձանագրությամբ
		1.2.13.		խաչքար	15-16 դդ.	Մանկուք գյուղատեղիի աե մասում, թմբի ստորոտին ընկած	<	ամբողջական
		1.2.14.		խաչքար Կարապետի	15-16 դդ.	Մանկուք գյուղատեղի աե մասում, բլրի հվ ստորոտին ընկած	<	ամբողջական

»:

4. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի հոկտեմբերի 3-ի «Հայաստանի Հանրապետության Արմավիրի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 1589-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները.

1) «3.1. *Արմավիր քաղաք*» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ՇԵՆՔ «ՍԱՐԴԱՐԱՊԿ» (ԱՅԺՄ՝ «ԱՐՄԱՎԻՐ») ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՅԱՐԱՆԻ (ՀԻՆ ՇԵՆՔԸ)	1903 թ.	քաղաքի մեջ, Երևանյան փող. 29	<	1927 թվականից՝ բնակելի տուն

	3.1.			ջրհան աշտարակ	1902 թ.	«Սարգարապատ» կայարանի տարածքում	<	կառուցված է 18 մ խորությամբ ջրհորի վրա, ծառայել է կայարանի կարիքների համար, 2008-2009-ից չի գործում
--	------	--	--	---------------	---------	---------------------------------	---	---

».

2) «3.2. Վաղարշապատ քաղաք» բաժնում՝

ա. 16-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16.18-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	16.18.			գերեզման Լուսինե Զաքարյանի	1992 թ.	Սբ. Գայանե եկեղեցու հս պատի մոտ	S	

»,

բ. 18-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18.4-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	18.4.			Հուշադրյուր Մեծ եղեռնի Կեսարիո Պունիան գյուղի նահատակների	1987 թ.	Սբ. Շողակաթ եկեղեցու բակում	S	ճարտ.՝ Արծրուն Գալիկյան պատվիրատուներ՝ Իսորեն և Երվանդուհի Ասատուրյաններ

»,

գ. 30-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 31-րդ, 32-րդ և 33-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
31.				ԵՂԻՇԵ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆԻ ՀԱՅՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆԸ	19 դ. Վերջ	Ռ. Մելիքյան փող. 14 և 16	S	ավերված
32.				ԽԱԶՔԱՐ ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻՆ	1993 թ.	Մ. Մաշտոցի փող., Գր. Նարեկացու անվ. թիվ 2 դպրոցի բակում	S	եղել է մշակույթի տան մոտ

33.				ՀՆՁԱՆ	19-դ. վերջ- 20 դ. սկիզբ	քաղաքի կենտրո- նից 2,5 կմ հս-աե	S	Զվարթնոց թաղամասին հարող այգիներում
-----	--	--	--	-------	----------------------------------	------------------------------------	---	---

».

3) «3.11. Այգեշատ գյուղ (Էջմիածնի շրջ.)» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ «3.12. Ապագա գյուղ» բաժնով՝

«3.12. Ապագա գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՍԱՍՈՒՆՑԻՆԵՐ»	1974 թ.	մշակույթի տան նախասրահում	<	նկարիչ՝ Ս. Մուրադյան

».

4) «3.21. Արշալույս գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԶՐՀԱՆ ԿԱՅԱՆ	1925-1927 թթ.	գյուղից 4.35 կմ հվ- ամ, Ակնա լճի հս- աե ափին	<	ճարտ.՝ Ա. Թամանյան չի գործում

».

5) «3.28. Բազարան գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ՔԱՂԱՔԱՏԵՂԻ (ԴԱՍՏԱԿԵՐՏ) ԵՐՎԱՆԴԱԿԵՐՏ	մ.թ.ա. 2 դ.- մ.թ. 14 դ.	սկսվում է գյուղի հս մասից դեպի հս-աե մոտ 3 կմ, Ախուրյան գետի ձախ ափին, կիրճի երկայնական լանջին (ամբողջու- թյամբ սահմանային ուղեկալի տարածքում է)	<	քաղաքատեղիի մյուս հատվածը տարածված է եղել գետի աջ ափին և նրա հետ կապվել է կամրջով, որի ավերակները նկատելի են
	4.1.			ապարանք	մ.թ.ա. 3 դ.- մ.թ. 4 դ.	գյուղից 1,5 կմ հս, Ախուրյան գետի ձախ ափին, Երվանդակերտ քաղաքատեղիում	<	եղել է երկհարկանի, ավերված է

».

6) «3.35. Գրիբոյեդով գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.36.

Դալարիկ գյուղ» բաժնով՝

«3.36. Դալարիկ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ՇԵՆՔ «ՄԱՍՏԱՐԱ» ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՅԱՐԱՆԻ	1901 թ.	գյուղի մեջ՝ հս եզրին, երկաթգծի կառամատույցի հվ կողմում	<	այժմ՝ «Դալարիկ» կայարան երկհարկ
2.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՑԱՐԱՆ ԴԱԼԱՐԻԿ - 1	ստորին պալեո- լիթ-աշել (700-500 հազ. տարի)	գյուղից 1,6 կմ հվ- աե, Մաստարա գետի աջ ափին, քարքարոտ ձորա- լանջի բազալտե ժայռազանգվածում	<	

».

7) «3.41. Երվանդաշատ գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «3.45.

Լեռնագոգ» բաժնով՝

«3.45. Լեռնագոգ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ԼԵՌՆԱԳՈԳ - 1	մ.թ.ա. 8 հազ. վերջ-7 հազ. 1-ին քառորդ	գյուղից 3.5 կմ հվ- աե, Մաստարա գետի ձախափնյա ձորալանջին, ստորին դարավանդի և ժայռային գոյացության միջև	<	

».

8) «3.49. Խանջյան գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակու-
թյամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԴԱՄԲԱՐԱՆ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի մեջ, հս-աե- ից հվ-ամ ձգվող ձվաձև, քարքարոտ բարձունքին, գյուղապետարա- նից 500 մ ամ	<	խորհրդային տարիներին բլրի կենտրոնական մասում կառուցվել է էլեկտրաէներգա- կայան

».

9) «3.52. Ծաղկունք գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ՀՈՒՇԱՀԱՄԱԼԻՐ ԶՈՀՎԱԾ ՀԱՐԱՎՍԼԱՎԱՑԻ ՕԴԱՉՈՒՆԵՐԻ	1989 թ.	գյուղից 1.5 կմ հվ-ամ, Երևան-Արմավիր մայրուղուց ձախ, Քասախի կամրջի մոտ	S	այստեղ են թաղված 12.12.1988 թ. մարզի Ծաղկունք գյուղից հվ-ամ ավիավթարի ենթարկված 7 սերբ օդաչուները

».

10) «3.59. Սարդարապատ գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.3-րդ, 3.4-րդ, 3.5-րդ, 3.6-րդ, 3.7-րդ, 3.8-րդ, 3.9-րդ, 3.10-րդ և 3.11-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.3.			խաչքար	1170 թ.	Սարդարապատի հուշահամալիրում՝ Հայաստանի ազգագրության պետական թանգա- րանի հվ-աե կողմի ծառուղում, շարքով տեղադրված մեմորիալ կոթողների մեջ, պատվանդանին	<	տեղափոխվել է Ջրվեժից 1970- ական թթ.
	3.4.			խաչքար Գոգորի	1515 թ.	նույն ծառուղում, մեմորիալ կոթողների մեջ, պատվանդանին	<	պատվիրատու՝ Պեկեշե, կազմողներ՝ Վարդիկ և Մկրտիչ, տեղափոխվել է Նորատուսի մեծ գերեզմանոցից 1970-ական թթ.
	3.5.			կոթող	5-6 դդ.	նույն ծառուղում, մեմորիալ կոթողների մեջ, բետոնե հարթակին	<	քառակող, հատված, տեղափոխվել է Դվինից 1970-ական թթ.
	3.6.			կոթող	5-6 դդ.	նույն ծառուղում, մեմորիալ կոթողների մեջ, բետոնե հարթակին	<	քառակող, հատված, տեղափոխվել է Դվինից 1970-ական թթ.

	3.7.			կոթող	5-6 դդ.	նույն ծառուղում, մեմորիալ կոթողների մեջ, պատվանդանին	<	քառակող, ստորին մեծ հատված, տեղափոխվել է Գառնահովտից 1970-ական թթ.
	3.8.			կոթող	5-6 դդ.	նույն ծառուղում, մեմորիալ կոթողների մեջ, բետոնե հարթակին	<	քառակող, հատված, տեղափոխվել է Դվինից 1970-ական թթ.
	3.9.			վիշապաքար	մ.թ.ա. 3-2 հազ.	Հայաստանի ազգագրության պետ. թանգարանի մուտքի ձախ կողմում, սալահատակին ամրացված	<	տեղափոխվել է Գեղամա լեռներից 1970-ական թթ.
	3.10.			տապանաքար	16-17 դդ.	ազգագրության թանգարանի հվ-ան կողմում՝ ծառուղում, շարքով տեղադրված մեմորիալ կոթողների մեջ	<	կենցաղային քանդակներով
	3.11.			տապանաքար	19 դ.	ազգագրության թանգարանի հվ-ան կողմում՝ ծառուղում, շարքով տեղադրված մեմորիալ կոթողների մեջ, 1170 թ. խաչքարի մոտ	<	ուղղանկյունաձև, քանդակազարդ

».

11) «3.74. Նորակերպ գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ-ամ, Դազադասարի հվ-ան գագաթին ու ստորոտին	<	

».

12) «3.94. Փարաքար գյուղ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.2.			խաչքար Խաչատուրի	1511 թ.	Բարեկամության փող., Սբ. Հարություն եկեղեցու (1855 թ.) հվ-ան ավանդատանը	<	վերնամասից կտրված

»,

բ. 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.2.			գերեզմանոց	19-20 դդ.	գյուղի մեջ, 1859 թ. կառուցված Սբ. Հարություն եկեղեցու շուրջը, հատկապես՝ ան կողմում	S	

»:

5. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունվարի 9-ի «Հայաստանի Հանրապետության Գեղարքունիքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարժանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 80-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները.

1) «4.4. Սևան քաղաք» բաժինը 18-րդ կետից լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19-րդ և 20-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ (ՄՈԼՈԿԱՆԻ ՏՈՒՆ)	1842 թ.	քաղաքի մեջ, Նաիրյան փող. 17, Սևանա լճի ափամերձ հատվածում	S	կառ.՝ Իսայ Երշով

20.				ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆԳՍՏՅԱՆ ՏՈՒՆԸ (ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ «ՍԵՎԱՆ» ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՏՈՒՆ)	1935 թ., 1968 թ.	Ձկնորսների փող. 7, Սևանա թերակղզու հվ ցածրադիր մասում, Սևանի վանական համալիրից հվ-աե	<	ճարտ.՝ Գ. Քոչար, Մ. Մազմանյան
-----	--	--	--	---	---------------------	---	---	-------------------------------------

».

2) «4.5. Վարդենիս քաղաք» բաժինը 10-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ՎԱՐԴԵՆԻՍ ՔԱՂԱՔԻ ՄՈՒՏՔԸ»	1968 թ.	քաղաքի մեջ, ամ մասում, ճանապարհի ծախ եզրին	<	ճարտ.՝ Ռ. Իսրայելյան քանդ.՝ Ռ. Եկմայան, համահեղինակ քանդ.՝ Հ. Հովհաննիսյան

».

3) «4.18. Արտանիշ գյուղ» բաժինը 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ԱՐՏԱՆԻՇ - 9	վաղ բրոնզի դարի 2-րդ փուլ, մ.թ.ա. 28-26 դդ.	գյուղից 2,5 կմ ամ, Արտանիշ և Շողակաթ գյուղերի միջև, մայրուղուն կից բլրի վրա	<	
	10.1.			դամբարանադաշտ Արտանիշ – 9	մ.թ.ա. 24-23 դդ.	նույն բլրի վրա, կենտր. մասում	<	

».

4) «4.23. Գեղամասար գյուղ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.3.			գյուղատեղի	ուշ միջնադար	գյուղի հս եզրին, ամրոցի մոտ, կիսավեր եկեղեցու և գերեզմանոցի հվ և ան կողմերում	S	

».

5) «4.33. Երանոս գյուղ» բաժինը 18-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19-րդ և 20-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ՇՈՂԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐ	9-19 դդ.	գյուղից մոտ 3.75 կմ ամ	S	
20.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	ուշ բրոնզի-վաղ երկաթի դարեր	գյուղից 3.6 կմ ամ, Շողան աղբյուր գյուղատեղիից 150-200 մ ան, դաշտային ճանապարհների միջև ընկած տեղանքում, սարի փեշին	<	

».

6) «4.34. Զոլաքար գյուղ» բաժինը 20-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 21-րդ և 22-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
21.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ	19 դ. 1-ին կես	գյուղի մեջ, Զոլախաչ խաչքարից 30 մ հվ, Հակոբ Ոսկանյանի տնամերձ հողամասում	S	կիսաքանդ, լքված, հազարաշեն ծածկով

22.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	17-18 դդ.	գյուղի հվ-աե եզրին, Օնիկ Հովսեփյանի տնամերձ հողամասում	S	2012 թ. բացվել են լավ պահպանված թռնիր, բազալտե սյան խարիսխ, գտնվել են կավանոթներ, պղնձե դրամներ և այլն
	22.1.			Գերեզմանոց	9-18 դդ.	գյուղի հվ-աե եզրին, գյուղատեղիի հս-աե կողմում՝ Գռաղբյուր վայրում	S	կա 1 ամբողջական և 2 կտրված խաչքար

».

7) «4.40. Լճաշեն գյուղ» բաժինը 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.				ԱՄՐՈՅ-ՔԱՂԱՔԱՏԵՂԻ ԼՃԱՇԵՆ (ԿԻԵՆՈՒՆԻ)	մ.թ.ա. 5-1 հազ. միջնադար	գյուղից 400 մ հվ-աե, Սևան-Գավառ ճանապարհից 300 մ հվ-ամ, քարակարկառներով հարուստ տեղանքում	<	
	17.1.			միջնաբերդ (N 1)	վաղ բրոնզի դար-միջնադար	տարածքի կենտրոնական մասում	<	
	17.2.			միջնաբերդ (N 2)	մ.թ.ա. 2-1 հազ.-միջնադար	տարածքի աե մասում	<	այստեղ է Գանձավանք (Անգիր վանք) եկեղեցին (պետ. ցուցիչ՝ 4.40.4.1)
	17.3.			միջնաբերդ (N 3)	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	տարածքի հվ մասում	<	
	17.4.			միջնաբերդ (N 4)	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	տարածքի հս-ամ մասում	<	
	17.5.			միջնաբերդ (N 5)	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	տարածքի ամ մասում	<	
	17.6.			միջնաբերդ (N 6)	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	տարածքի հվ-ամ մասում	<	
	17.7.			դամբարանադաշտ (N 2)	մ.թ.ա. 14-11 դդ.	գյուղից 1.5-2 կմ աե	<	

	17.8.			դամբարանադաշտ (N 3)	մ.թ.ա. 3 հազ.	տարածվում է ներկայիս քարհանքի դիմաց գտնվող բլրալանջին	<	1986 թ. տարածքում ՀԱԻ արշավախումբը պեղել է 19 դամբարան
--	-------	--	--	---------------------	------------------	---	---	--

».

8) «4.47. Ծաղկունք գյուղ» բաժինը 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԱՄՐՈՅ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 0.3 կմ հս, բլրի վրա	<	
11.				ԱՄՐՈՅ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հս-ամ, բլրի վրա	<	
12.				ԳԼԽԱՏՈՒՆ	18-19 դդ.	գյուղի մեջ, խիտ կառուցապատված տարածքում, Կարեն Աղաջանյանի հողամասի հարևանությամբ	S	

».

9) «4.49. Ծովագյուղ գյուղ» բաժինը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԽՃԱՆԿԱՐ «ԱՍՏՂԻԿԻ ԾՆՈՒՆԴԸ»	1982 թ.	գյուղից 2,5 կմ հվ-ան, Սևան-Ճամբարակ ավտոմայրուղու առաջին կիլոմետրի վրա, «Սևան-2» հանգստյան տան ճաշարանի պատին	<	նկարիչներ՝ Գ. Սմբատյան, Ա. Առաքելյան, Մ. Գյուրջյան, Ռ. Հովնաթանյան, Յ. Բաբայան

».

10) «4.51. Ծովակ գյուղ» բաժնում 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.4-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.4.			զանգակատուն	19 դ.	գյուղի մեջ, Սբ. Աստվածածին եկեղեցու աե կողմում	S	երկհարկ

».

11) «4. 54. *Կախակն գյուղ*» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			տապանաքար Խոճաղուլի	1695 թ.		S	

».

12) «4.55. *Կարճաղբյուր գյուղ*» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղի մեջ, Շմբոյի պալ աշտարակի հվ-աե կողմում	<	

».

13) «4.60. *Ձորագյուղ գյուղ*» բաժինը 22-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 23-րդ և 24-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
23.				ԱՄՐՈՅ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հվ-ամ մասի բարձրադիր, գառիկող բլրի գագաթին	<	
	23.1.			բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	նույն բլրի հվ լանջին	<	
	23.2.			դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	նույն բլրի հվ լանջին	<	

24.				ՁԻԹՀԱՆ	19 դ.	գյուղի մեջ, 2-րդ փող. 5	S	հայտնի է «Ռեսի (Տանուտերի) ձիթհան» անունով
	24.1.			խաչքար	11-12 դդ.	ձիթհանի մեջ	<	հենված է հս սրահի աե պատին

».

14) «4.65. Մեծ Մասրիկ գյուղ» բաժինը 12-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 13-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.				ԳԼԽԱՏՈՒՆ	1880-ական թթ.	գյուղի մեջ, 5-րդ փող. 8 (գյուղապետարան տանող ճանապարհի աջ կողմում), Սվետլանա Գասպարյանի տան բակում	S	հազարաշեն կառ.՝ Բեգլար Գասպարյան (Մալոյ Բայլար)

».

15) «4.66. Ներքին Գեորգեն գյուղ» բաժնում՝

ա. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.16-րդ, 6.17-րդ և 6.18-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.16.			խաչքար	12-13 դդ.	գյուղի մեջ, Սբ. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցու մուտքի ձախ կողմում (շարքում եղած 3 խաչքարից աջակողմյանը)	<	ամբողջական, մեծ
	6.17.			խաչքար	12-13 դդ.	նույն տեղում (շարքում եղած 3 խաչքարից ձախակողմյանը)	<	ամբողջական, փոքր
	6.18.			խաչքար	12-13 դդ.	նույն տեղում (շարքում եղած 3 խաչքարից մեջտեղինը)	<	ամբողջական, զույգ թռչնաքանդակներով

»,

բ. 13-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14-րդ կետով՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	12-17 դդ.	գյուղից 6 կմ հվ, Մադինա գյուղից 1 կմ հս, Մադինա տանող ճանապարհի ձախ կողմում, Ագրիջա գետի ձախակողմյան բարձրադիր հարթակին	S	
	14.1.			գերեզմանոց առաջին	13-17 դդ.	գյուղատեղիի կենտրոնում, եկեղեցու շուրջը	S	խաչքարերով
		14.1.1.		եկեղեցի	13-14 դդ.	գյուղատեղիի կենտրոնում	S	պահպանվել է խորանի հատվածը
		14.1.2.		խաչքար	14 դ.	եկեղեցու հս-աե կողմում	S	կողքանց խրված է հողի մեջ
		14.1.3.		խաչքար	15-16 դդ.	եկեղեցու հս-ամ կողմում ընկած	S	
		14.1.4.		խաչքար	17 դ.	եկեղեցու հս կողմում	S	հողի մեջ կանգնեցված
	14.2.			գերեզմանոց երկրորդ	14-17 դդ.	գյուղատեղիից 0.5 կմ հս, գյուղատեղիի հիմնական տարածքից անջատված	S	խաչքարերով
		14.2.1.		խաչքար	14 դ.	գերեզմանոցի աե եզրին	S	հողի մեջ կանգնեցված
		14.2.2.		խաչքար	15 դ.	գերեզմանոցի հս-աե մասում	S	
		14.2.3.		խաչքար	15 դ.	գերեզմանոցի աե եզրին	S	
		14.2.4.		խաչքար	14-15 դդ.	գերեզմանոցի կենտրոնում	<	թույլ արտահայտված կամարակապ վերնամասով
		14.2.5.		խաչքար	15 դ.	գերեզմանոցի աե եզրին	<	կիսագետնաթաղ
		14.2.6.		տապանաքար	16-17 դդ.	գերեզմանոցի հս մասում	<	օրորոցաձև, կենցաղային քանդակներով

		14.2.7.		տապանաքար	17 դ.	գերեզմանոցի կենտրոնում	<	կենցաղային քանդակներով
--	--	---------	--	-----------	-------	---------------------------	---	---------------------------

».

16) «4.75. ՉԿԱԼՈՎԿԱ գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ, 5-րդ և 6-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ. – մ.թ. 17-18 դդ.	գյուղից 3 կմ հս-աե, «Նոյլանդ» հանգստյան տան տարածքում, Սևան- Գավառ մայրուղու երկու կողմում	<	
5.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	13-14 դդ.	գյուղից 1.5 կմ հվ- աե, սարահարթի վրա, բլրի հս ստորոտին	S	
6.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հվ-ամ եզրին	<	20 դամբարան

».

17) «4.78. Սարուխան գյուղ» բաժնում՝

ա. 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.1.			տապանաքար Մելիք Մանուչարի	18 դ. սկիզբ	գյուղի հվ մասում, գործող գերեզմանոցի աե եզրին, մուտքի մոտ	S	ուղղանկյունաձև, բարձր, անգարդ, տեղափոխվել է գորգագործական ֆաբրիկայի տարածքում եղած գերեզմանոցից

»,

բ. 11-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11.2-րդ ենթակետով՝

«

	11.2.			տապանաքար Գրիգորի	1662 թ.	գյուղի հս մասում, Սարուխան-Գավառ ճանապարհի եզրին, Հարություն Գոքոյանի հողամասում	S	ուղղանկյունաձև, անգարդ
--	-------	--	--	-------------------	---------	---	---	---------------------------

».

18) «4.81. Վահան գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 0.5 կմ հվ-ամ, գործող գերեզմանոցից ամ	<	
	5.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հվ-ամ կողմում, գործող գերեզմանոցից ամ	<	

».

19) «4.84. Վարդաձոր գյուղ» բաժինը 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ և 18-րդ կետերով՝

«

	2	3	4	5	6	7	8	9
17.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1,57 կմ հս-աե	<	
18.				ԺԱՅՈՒԱՊԱՏԿԵՐ	բրոնզի դար	գյուղից 13 կմ ամ, Սպիտակասար լեռան հվ-աե ստորոտին	<	

».

20) «4.85. Վարդենիկ գյուղ» բաժինը 49-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 50-րդ և 51-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
50.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հվ-աե	<	
51.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ ՔԱՐԿԱՊՈՆ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ-աե, գործող գերեզմանոցի դիմացի բլրալանջին	<	

»:

6. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի հունվարի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության Լոռու մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 49-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «5.1. Վանաձոր քաղաք» բաժինը 51-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 52-րդ, 53-րդ, 54-րդ և 55-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
52.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ ՎԱՐՊԵՏ ՄԵՀՐԱԲԻ	1950 թ.	Աբովյան փող. 4	S	
53.				ՀՅՈՒՐԱՆՈՅ «ԳՈՒԳԱՐՔ»	1955- 1960- ական թթ.	Տիգրան Մեծի պող. 20, Հայկի հրապարակի ամ մասում	Հ	ճարտ.՝ Հ. Մարգարյան, Բ. Արզումանյան
54.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՇԵՆՔ («ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹԻ ՇԵՆՔ»)	1954 թ.	Տիգրան Մեծի պող. 7	S	
55.				ԲՆԱԿԵԼԻ ՏՈՒՆ «ՓԱԼԱՆԴՈՒԶԱՆՑ»	19 դ. 2-րդ կես	Զորավար Անդրանիկի փող. 2	S	

».

2) «5.2. Ալավերդի քաղաք» բաժինը 36-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 37-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
37.				ԱԼԱՎԵՐԴՈՒ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԿԱՅԱՐԱՆԻ ՇԵՆՔԸ	1959- 1962 թթ.	քաղաքի մեջ, Թումանյան փող. 83, Դեբեդ գետի ձախ ափին, թեք տեղանքում	S	ճարտ.՝ Բ. Կացուպաշվիլի
	37.1.			Որմնանկար	1967 թ.	կայարանի շենքի սպասասրահում՝ հս պատին, աստիճանների վերնամասում	S	նկ.՝ Ռ. Խաչատրյան

	37.2.			Որմնանկար	1967 թ.	կայարանի շենքի սպասասրահում՝ մուտքի ձախ կողմում	S	նկ.՝ Ռ. Խաչատրյան
	37.3.			Որմնանկար	1967 թ.	կայարանի շենքի սպասասրահում՝ մուտքի աջ կողմում	S	նկ.՝ Ռ. Խաչատրյան
	37.4.			Որմնանկար «Անուշ»	1967 թ.	կայարանի շենքի սպասասրահում՝ հս պատին	S	նկ.՝ Ռ. Խաչատրյան
	37.5.			Որմնանկար «Գիքոր»	1967 թ.	կայարանի շենքի սպասասրահում՝ հվ պատին, աստիճանների վերնամասում	S	նկ.՝ Ռ. Խաչատրյան

».

3) «5.6. Սպիտակ քաղաք» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.2.			Ձիթհան	ուշ միջնադար	քաղաքի հվ մասում, Բակեր գյուղատեղիի եզրին, Բուքոյի աղբյուրի մոտ, ճանապարհի աջ կողմում	S	

».

4) «5.7 Սրբեփանավան քաղաք» բաժնում՝

ա. 17-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17.7-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	17.7.			Խաչքար	12-13 դդ.	քաղաքի մեջ, Սբ. Սարգիս եկեղեցու բակում	S	երկատված թիվ 51866 զին. մասի տարածքից տեղափոխվել է Սբ. Սարգիս եկեղեցու բակ

»,

բ. ուժը կորցրած ճանաչել 18-րդ և 19-րդ կետերը,

գ. 27-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 27.9-րդ, 27.10-րդ և 27.11-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	27.9.			Խաչքար	10-11 դդ.	քաղաքից 2 կմ հեռու՝ Ստեփանավան-Արմանիս ճանապարհի ձախ կողմում գտնվող Սբ. Նշան մատուռի մուտքի աջ կողմում, արտաքուստ պատին հենած	<	ստորին մասից կտրված
	27.10.			Խաչքար	12-13 դդ.	Սբ. Նշան մատուռի մուտքի աջ կողմում, արտաքուստ պատին հենած	<	երկատված
	27.11.			Խաչքար	1210 թ.	քաղաքից 2 կմ հվ-ամ, Սբ. Նշան մատուռի մոտ	<	գեղաքանդակ. թիվ 51866 զին. մասի տարածքից տեղափոխվել է մատուռից մոտ 50 մ ամ

».

5) «5.9 Ագարակ գյուղ» բաժնում՝

ա. 10-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ՍԻՈՆ	1202 թ.	գյուղի հվ-ամ եզրին	<	ծորալանջի միջնամասում, ուղիղ կտրված ժայռազանգվածի տակ

»,

բ. 18-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ԵԿԵՂԵՑԻ ԿԵՆԴԱԳԵՂ (ԿԵՆԴԱԳԵՂՑՈՒ ԺԱՄ)	12-13 դդ.	գյուղից մոտ 3 կմ ամ, Ստեփանավան-Ագարակ ճանապարհի աջակողմում	<	

».

6) «5.17. Արդվի գյուղ» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«5.17. Արդվի գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	7-13 դդ.	գյուղից 300 մ հս-աե	<	
	1.1.			հաչքար	10 դ.		<	
	1.2.			հաչքար	12 դ.		<	
	1.3.			հաչքար	12-13 դդ.		<	հատված
	1.4.			հաչքար	15 դ.		<	
2.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	7-13 դդ.	գյուղի հվ-աե եզրին, գյուղ մտնող ճանապարհից ներքև	<	
	2.1.			Եկեղեցի	վաղ միջնադար	կոթողի մոտ	<	միանավ դահլիճ, պահպանվել են հիմքերը
		2.1.1.		հաչքար	9-10 դդ.	Եկեղեցու մեջ	<	
	2.2.			Եկեղեցի Կարմիր վանք	10-11 դդ.	ճանապարհի մոտ	<	
	2.3.			հաչքար «Բեմեր»	13 դ.		<	
	2.4.			Կոթող	7 դ.	Եկեղեցու մոտ	<	քառակող
3.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԱՐԴՎԻ	7-13 դդ.	գյուղի հվ կողմում	<	տարածքը վերածվել է մշակովի հողերի
	3.1.			Եկեղեցի Սբ. Կիրակի	10-13 դդ.	գյուղատեղիում	<	ավերված
4.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2 -1 հազ.	գյուղից հս-աե, բլրալանջին	<	
5.				ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղից 1 կմ հվ-աե, դաշտի մեջ	<	պատվանդանի վրա
6.				ԽԱՉՔԱՐ	12-13 դդ.	գյուղից 1 կմ հվ-աե, դաշտի մեջ	<	ընկած է գետինին
7.				ՁԻԹՀԱՆ	18 դ.	գյուղի հս-աե եզրին	<	
8.				ՁԻԹՀԱՆ	18-19 դդ.	գյուղի կենտրոնում	<	պահպանվել է քարը
9.				ՁԻԹՀԱՆ	18-19 դդ.	գյուղի աե կողմում, բլրի ստորոտում	<	
10.				ՎԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ՍԲ. ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ (ՍՐԲԱՆԵՍ, ՀՈՎՀԱՆ ՕԶՆԵՑՈՒ ՎԱՆՔ)	8-19 դդ., վրկո 17 դ., 1902 թ.	գյուղից 1 կմ հս, լեռան լանջին	<	Լորիս-Մելիքյանների և Մելիք- Քալանթարյանների տոհմական գերեզմանոցը
	10.1.			Աղբյուր «Օձի պորտ»		համալիրից 100 մ հս- ամ	<	ըստ ավանդության՝ ունի հիվանդություններ բուժելու հատկություն
	10.2.			Գերեզմանոց	7-19 դդ.	Եկեղեցու շուրջը	<	
		10.2.1.		հաչքար	12-13 դդ.	զանգակատան հս կողմում	<	երկատված
		10.2.2.		հաչքար	12-13 դդ.	գերեզմանոցի հս մասում	<	
		10.2.3.		հաչքար	14-15 դդ.	զանգակատան հս պատին կից	<	

		10.2.4.		Խաչքար	1685 թ.	զանգակատան ամ կողմում	<	պատվանդանի վրա
		10.2.4.1.		Տապանաքար	1685 թ.	Սրբանեսի (Սբ. Հովհաննես) վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցում, զանգակատան ամ կողմում, 1685 թ. Խաչքարի (պետ. ցուցիչ՝ 5.17.10.2.4) դիմաց	<	սալատապան
		10.2.5.		Կոթող	17 դ.	զանգակատան հվ-աե անկյունում	<	քառակող
		10.2.6.		Տապանաքար	15-16 դդ.	եկեղեցուց հս	<	օրորոցաձև
		10.2.7.		Տապանաքար	15-16 դդ.	գերեզմանոցի աե մասում	<	կենցաղային քանդակներով
		10.2.8.		Տապանաքար	1558 թ.	գերեզմանոցում	<	
		10.2.9.		Գերեզմանակոթող	1907 թ.	վանքից աե, գերեզմանոցի կենտր. մասում	S	Եգոր Քալանթարյանցի
		10.2.10.		Գերեզմանակոթող	1912 թ.	վանքից աե, գերեզմանոցի հս մասում	S	Մելիքսեթ Քալանթարյանցի
		10.2.11.		Տապանաքար	18-19 դդ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցում	<	ուղղանկյունաձև, կենցաղային քանդակներով
		10.2.12.		Տապանաքար	1807 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջնամասում	<	Քալանթարի, քանդակազարդ սալատապան
		10.2.13.		Տապանաքար	1828 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հս մասում, եկեղեցուց 10 մ աե	S	Սանամ Գաբրիելյանի, ուղղանկյունաձև
		10.2.14.		Տապանաքար	1839 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Դավիթ Քալանթարյանի
		10.2.15.		Տապանաքար	1841 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Բեժանի դուստր Թագուհի Քալանթարյանի սալատապան
		10.2.16.		Տապանաքար	1842 թ.	գերեզմանոցի կենտրոնական մասի աե եզրին	S	Բեժան բեկ Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2.17.		Տապանաքար	1845 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հս մասում, եկեղեցուց 10 մ աե	S	Թամարի՝ Գաբրիել Լոռու Մելիքյանցի կողակցի, ուղղանկյունաձև
		10.2.18.		Տապանաքար	1857 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Սողոմոն (Սոլոման) Քալանթարյանցի, ուղղանկյունաձև

		10.2. 19.		Տապանաքար	1858 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Ավետիք աղա Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 20		Տապանաքար	1864 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Բարբարե Արղությանցի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 21.		Տապանաքար	1873 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	S	Դարեջան Շահվերդյանի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 22.		Տապանաքար	1874 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	S	Մովսես բեկ Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 23.		Տապանաքար	1875 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	S	Պապա բեկ Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 24.		Տապանաքար	1882 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	S	Սուփիա Սափարյանի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 25.		Տապանաքար	1887 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի միջին մասում	S	Դավիթ Քալանթարյանցի, օրորոցաձև
		10.2. 26.		Տապանաքար	1887 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ եզրին	S	Մարիամի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 27.		Տապանաքար	1895 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցում, եկեղեցու և զանգա- կատան միջև ընկած հարթ տարածքում	S	Դարեջան Սմբատյանի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 28.		Տապանաքար	1896 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	<	Օթար բեկ Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 29.		Տապանաքար	1896 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցում, եկեղեցու և զանգա- կատան միջև ընկած տարածքում	<	Բեժան բեկ Քալանթարովի, ուղղանկյունաձև
		10.2. 30.		Տապանաքար	1899 թ.	վանքի շուրջ տարածվող գերեզմանոցի հվ մասում	S	Սոնա Քալանթարյանի, ուղղանկյունաձև՝ եռաստիճան հիմքի վրա
		10.2. 31.		Տապանաքար	1903 թ.	վանքի շուրջ տարածվող	S	ճարտարապետ Միքայել

					գերեզմանոցի հվ մասում		Քալանթարյանցի, սարկոֆագատիպ
	10.3.		Գերեզմանոց	12-17 դ.	վանքից 40 մ ամ, շրջապարսպից դուրս, բլրի վրա	<	տարածքի աե կողմում, Քալանթարյան տոհմի շառավիղների տապանաքարերն են
	10.3.1.		Խաչքար	12 դ.		<	եռատված, արձանագիր, ընկած է գետնին
	10.3.2.		Խաչքար	15 դ.		<	պատվանդանի վրա
	10.3.3.		Խաչքար	15 դ.		<	արձանագիր
	10.3.4.		Խաչքար Հովհանի	15 դ.		<	
	10.3.5.		Խաչքար Մաթևոսի	15 դ.		<	պատվանդանի վրա
	10.3.6.		Խաչքար պարոն Իսահի	1451 թ.		<	եռաստիճան պատվանդանի վրա
	10.3.7.		Խաչքար պարոն Վազի	1491 թ.		<	
	10.3.8.		Խաչքար	15-16 դդ.		<	վերին աջ անկյունը կոտրված
	10.3.9.		Խաչքար տեր Մարտիրոսի	15-16 դդ.		<	
	10.3.10.		Խաչքար	15-16 դդ.		<	պատվանդանի վրա
	10.3.11.		Խաչքար	15-16 դդ.		<	արձանագիր
	10.3.12.		Խաչքար	1512 թ.		<	
	10.3.13.		Խաչքար	1512 թ.		<	
	10.3.14.		Խաչքար Շահում խաթունի	1512 թ.		<	
	10.3.15.		Խաչքար պարոն Իսաթունջանի	1513 թ.		<	
	10.3.16.		Խաչքար տեր Շմավոնի	1517 թ.		<	
	10.3.17.		Խաչքար պարոն Ամիրջանի	1518 թ.		<	
	10.3.18.		Խաչքար պարոն Սմբատի	1518 թ.		<	
	10.3.19.		Խաչքար	1541 թ.		<	քարաբեկորի վրա, արձանագիր
	10.3.20.		Խաչքար պարոն Մարկոսի	1541 թ.		<	
	10.3.21.		Խաչքար Դավիթ եպիսկոպոսի	1542 թ.		<	պատվանդանի վրա
	10.3.22.		Խաչքար	1551 թ.		<	արձանագիր, երկատված
	10.3.23.		Խաչքար Ավագի	1551 թ.		<	

		10.3. 24.	Խաչքար Պրիավլի	1551 թ.		<	պատվանդանի վրա, արձանագիր
		10.3. 25.	Խաչքար	1565 թ.		<	տեղահանված
		10.3. 26.	Խաչքար	1565 թ.		<	
		10.3. 27.	Խաչքար	1572 թ.		<	
		10.3. 28.	Խաչքար	1576 թ.		<	արձանագիր
		10.3. 29	Խաչքար պարոն Դավթի	1581 թ.		<	արձանագիր
		10.3. 30	Խաչքար պարոն Շավայի	1581 թ.		<	
		10.3. 31.	Խաչքար պարոն Խաթունի	1582 թ.		<	
		10.3. 32.	Խաչքար պարոն Մելիքի	1582 թ.		<	արձանագիր
		10.3. 33.	Խաչքար	16 դ.		<	պատվանդանի վրա
		10.3. 34.	Խաչքար	16 դ.		<	
		10.3. 35.	Խաչքար	16 դ.		<	արձանագիր
		10.3. 36.	Խաչքար	16 դ.		<	տեղահանված
		10.3. 37.	Խաչքար պարոն Խաչատուրի	16 դ.		<	ընկած է գետին
		10.3. 38.	Խաչքար Կիրակոսի	16 դ.		<	
		10.3. 39.	Խաչքար պարոն Մանթաշի	16 դ.		<	
		10.3. 40.	Խաչքար պարոն Մոսինի	16 դ.		<	
		10.3. 41.	Խաչքար պարոն Սուլթանի	16 դ.		<	արձանագիր, պատվանդանի վրա
		10.3. 42.	Խաչքար պարոն Եղսաբեթի	1600 թ.		<	
		10.3. 43.	Խաչքար	1625 թ.		<	պատվանդանի վրա
		10.3. 44.	Խաչքար	1625 թ.		<	
		10.3. 45.	Խաչքար	16-17 դդ.		<	պատվանդանի վրա
	10.4.		Եկեղեցի	17 դ.	կից է նախորդին հվ-ից	<	միանալ մեծ սրահ, նորոգել է Մ. Քալանթարյանը 1902 թ.
		10.4.1.	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է խորանի հվ կողմում	<	
		10.4. 2.	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է եկեղեցու հվ-աե անկյունում	<	

		10.4.3.	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է խորանի հս կողմում	<	
		10.4.4.	Խաչքար	13-14-րդ դդ.	ագուցված է եկեղեցու ամ շքամուտքի վերևում	<	հատված
		10.4.5.	Խաչքար Վահրամի	13-14-րդ դդ.	ագուցված է խորանի աե պատին	<	
	10.5.		Եկեղեցի Սբ. Հովհաննես	718-729 թթ., վերակառ. 17 դ.		<	կառուցել է Հովհաննես Գ Օձնեցի կաթողիկոսը, միանալ փոքր սրահ
		10.5.1.	Դամբարան Հովհաննես Գ Օձնեցու	8 դ.	եկեղեցու խորանի առջև	<	
	10.6.		Զանգակատուն	17 դ.	հվ եկեղեցու հվ կողմում՝ առանձին կանգնած	<	գմբեթավոր, նորոգել է Մ. Քալանթարյանցը 1902 թ.
		10.6.1.	Խաչքար	11-12-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան հվ պատին	<	
		10.6.2.	Խաչքար	12 դ.	ագուցված է զանգակատան հս պատին	<	
		10.6.3.	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան հվ պատին	<	
		10.6.4.	Խաչքար	12-13-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան հվ պատին	<	
		10.6.5.	Խաչքար	13-14-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան հս պատին	<	
		10.6.6.	Խաչքար	13-14-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան աե պատին	<	
		10.6.7.	Խաչքար	13-14-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան աե պատին	<	
		10.6.8.	Խաչքար	13-14-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան աե պատին	<	
		10.6.9.	Խաչքար Խոցադեղի	1344 թ.	ագուցված է զանգակատան պատի մեջ	<	
		10.6.10.	Խաչքար	14-15-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան աե պատին	<	գլխավայր դիրքով
		10.6.11.	Խաչքար	15 դ.	ագուցված է զանգակատան աե պատին	<	
		10.6.12.	Խաչքար Պողոս եպիսկոպոսի	1685 թ.	զանգակատան աե պատի տակ	<	

		10.6.13.	Կոթող	5-7-րդ դդ.	զանգակատան մոտ	<	քառակող
		10.6.14.	Տապանաքար	15-16-րդ դդ.	ագուցված է զանգակատան տանիքի հս-աե անկյունում	<	
		10.6.15.	Խաչքար	13-14 դդ.	Սրբանեսի (Սբ. Հովհաննես) վանքի զանգակատան աե պատի ստորին մասում ագուցված	<	8 խաչքարից աջից 1-ինն է
		10.6.16.	Խաչքար	15 դ.	զանգակատան աե պատին, ներքուստ	<	8 խաչքարից աջից 7-րդն է, գլխիվայր դիրքով
	10.7.		Միաբանության շենքը	17 դ.		<	պահպանվել են մնացորդները
	10.8.		Շրջապարիսպ	17 դ.		<	
		10.8.1.	Խաչքար	13 դ.	պարսպի մուտքի ձախ կողմում	<	
	10.9.		Պորտաքար		«Օձի պորտ» աղբյուրի մոտ	<	չբեր կանանց հրաշագործ հղիություն պարգևող քար
	10.10.		Սրահ	17 դ.	կից է փոքր եկեղեցուն ամ-ից	<	
	10.11.		Սրբատեղի «Օխտը մոնթի»		համալիրի ստորին մասում, «Օձի պորտ» աղբյուրի մոտ	<	ըստ ավանդության այստեղ օձի խայթից մահացել են Հովհաննես Գ օձնեցու 7 աշակերտները
	10.12.		Գերեզմանոց	16-20 դդ.	Սրբանեսի (Սբ. Հովհաննես) վանքի հիմնական հուշարձանախմբից հվ-ամ, բլրի լանջին	<	
		10.12.1.	Խաչքար	15-16 դդ.	բլրի գերեզմանոցում, պատվանդանին	<	վերին աջ անկյունը կտրված

».

7) «5.22. Աքորի գյուղ» բաժինը 13-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-14 դդ.	գյուղից 3.3 կմ հս-ամ, Բգավոր եկեղեցուց մոտ 300 մ հվ, անտառի բացատում	<	կիսավեր

	14.1.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի աե մասում, քարին հենած	<	
	14.2.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի կենտր. մասում, պատվանդանին հենած	<	վերին ձախ անկյունը կոտրված
	14.3.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի աե մասում, քարերին հենած	<	ստորին մասից կոտրված
	14.4.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի հս-աե եզրին ընկած	<	ստորին մասից թեքությամբ կոտրված
	14.5.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի հս-աե եզրին, խաչքարերի խմբի մեջ	<	
	14.6.			Խաչքար	11-12 դդ.	գերեզմանոցի հս-աե եզրին, խաչքարերի խմբի մեջ, նախորդի մոտ	<	

».

8) «5.34. *Դերեզ գյուղ*» բաժինը 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ ԽԱՉԻ ԳՅՈՒՂ	մ.թ.ա. 9-8 դդ.	գյուղից 2 կմ աե, Խաչի գյուղ գյուղատեղիից աե, խոտհարքների տարածքում	<	

».

9) «5.35. *Դսեղ գյուղ*» բաժնում՝

ա. 10-րդ կետի 7-րդ սյունյակի «Չխալի թալա» բառերը փոխել «Ծիրանի բացատ» բառերով,

բ. 10-րդ կետը լրացել հետևյալ բովանդակությամբ 10.1-ին և 10.1.1-ին ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	10.1.			Գերեզմանոց	13-14 դդ.	գյուղից 6-7 կմ հվ-աե, Ծիրանի բացատ հիմնավեր գյուղատեղիում, անտառապատ բլրալանջին	<	
		10.1.1.		Խաչքար	13-14 դդ.	Ծիրանի բացատ գյուղատեղիում, անասնապահական շինության պատի մոտ	<	տարիներ առաջ տեղափոխվել է հանդիպակաց գերեզմանոցից

»,

գ. 15-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15.1.22-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		15.1.22.		Խաչքար	1581 թ.	654 թ. եկեղեցու գերեզմանոցի կենտրոնական մասում, պատվանդանի վրա	<	բեկոր

»,

դ. 39-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 39.10-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	39.10.			Գերեզմանոց	13-15 դդ.	գյուղից 2 կմ աե, Բարձրաքաշի Սբ. Գրիգոր վանքից 300 մ հվ, վանք տանող արահետի մոտ, Սբ. Հարություն մատուռի շուրջը	<	խաչքարերով

»,

ե. 41-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 42-րդ, 43-րդ, 44-րդ և 45-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
42.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	12-14 դդ.	գյուղից 3 կմ հվ- աե, Ծովեր լճակից 150 մ հվ-աե, բարձունքի վրա	S	
	42.1.			Գերեզմանոց	12-14 դդ.	գյուղատեղիում	S	ավերված է, պահպանվել են եկեղեցու հիմքեր, խաչքարերի բեկորներ, պատվանդաններ
43.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 7 կմ հվ, սարահարթի վրա, հանդամասեր տանող ճանապարհի ձախ կողմում	S	
44.				ԽԱՉՔԱՐ	13 դ.	գյուղից 1 կմ հվ-աե, սարահարթում, հողաթմբի վրա	<	քիվի արձանագրու- թյունը՝ հողմնահարված
45.				ՄԱՏՈՒՌ «ՍԱՐԻ ԳԼՈՒԽ»	12-13 դդ.	գյուղից 3 կմ հվ, հանդամասեր տանող ճանապարհի ձախ կողմում, բարձունքի վրա	S	
	45.1.			Խաչքար	13 դ.	գյուղից 3 կմ հվ, «Սարի գլուխ» մատուռի ներսում՝ աե պատի տակ	S	վերին կես

».

10) «5.36. Եղեգնուր գյուղ» բաժնում՝

ա. 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		5.1.1.		Խաչքար	13-14 դդ.	գյուղից 1.8 կմ աե, ավերված Մասրեք գյուղատեղիի գերեզմանոցի հս եզրին ընկած	<	խաչքարային արվեստում եզակիներից է պատվանդանի հետ միակտոր քարից կերտված լինելու պատճառով

»,

բ. լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16-րդ և 17-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	13-14 դդ.	գյուղից 3 կմ հվ-աե, թփուտներով ծածկված Թևակոր խաչ վայրում, բացատի եզրին	S	կան եկեղեցու մնացորդներ
	16.1.			Թևակոր խաչ	1254 թ.	քարակույտի մեջ կանգնեցված	<	արձանագիր, թվակիր, կոտրվածքներով
17.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	միջնադար	գյուղից 4 կմ հվ-աե, Փիջվուտ հողեր հանդամասում	S	
	17.1.			Խաչքար	13 դ.	գերեզմանոցում, տեղահանված ու մի պատվանդանի հենած	S	ստորին կես

».

11) «5.37. Թեղուր գյուղ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1.1-ին, 3.1.2-րդ և 3.1.3-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.1.1.		Գերեզմանոց	13-20 դդ.	Թեղուտ գյուղից 0.5 կմ հս, Սև կոճղ հանդամասում, կոմբինատ տանող ճանապարհի աջ կողմում, միջնադարյան հնձանից հս, ձորերով եզերված բարձրադիր վայրում, եկեղեցու շուրջը	<	«Թեղուտի հողեր» հանդամաս
		3.1.2.		Խաչքար	13-14 դդ.	գյուղից 0.5 կմ հս, նույն հանդամասում, եկեղեցու խորանի հվ պատի մոտ, պատվանդանին	<	գտնվել է 2010 թ., եկեղեցու պեղումների ժամանակ և ամրացվել պատվանդանին

		3.1.3.		Խաչքար	1513 թ.	գյուղից 0.5 կմ հս, նույն հանդամասում, եկեղեցու աե պատի վրա, պատվանդանին	<	
--	--	--------	--	--------	---------	---	---	--

»,

բ. 12-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ և 16-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 7-6 դդ.	գյուղից 0.5 կմ հս-ամ, սարալանջին	<	հայտնաբերվել է Թեղուտի հանքավայրի շահագործման համար անցկացվող ճանապարհի եզրին, հողի կտրվածքում
14.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	1 դ.	գյուղից 0.5 կմ հվ-ամ, Ֆիրմի այգիներ վայրում, Շնող գետակի ձախ ձորալանջին	<	«Ֆիրմի այգիներ» տարածքը նախկին այգիներ են, այժմ պատկանում է հանքարդյունաբերական ընկերությանը
15.				ՀՆՁԱՆ	13-14 դդ.	գյուղից 0.5 կմ հս-ամ, Թեղուտի հողեր վայրում, Թեղուտի հանքարդյունաբերական կոմբինատ տանող ճանապարհի աջ եզրին, գերեզմանոցի հվ-աե ծայրամասում	S	«Թեղուտի հողեր» հանդամաս
16.				ՀՆՁԱՆՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲ	13 դ.	գյուղից 0.5 կմ հս-ամ, Թեղուտի հողեր վայրում, գերեզմանոցի հվ-ամ կողմում	S	Թեղուտի հողեր հանդամաս, 3 հնձան

».

12) «5.41. *Լեռնապատ գյուղ*» բաժինը 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.				ԵԿԵՂԵՑԻ	1868 թ.	գյուղի հվ-աե մասում, Լեռնաջուր գետի աջ վտակի ձախ բարձրադիր ակիին	S	կանգուն, եռանակ

».

13) «5.45. Լորուր գյուղ» բաժնում 18-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 3-2 հազ.	գյուղից 2.7 կմ հս-աե, Վարար աղբյուր հանդամասում	S	նկատելի են միջին ու խոշոր խորքային քարերով ծածկված թաղումներ

».

14) «5.48. Ծաթեր գյուղ» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.2-րդ և 5.3-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.2.			Խաչքար	13 դ.	ագուցված է «Ճգնավորի վանք» եկեղեցու ամ ճակատին, պատուհանից վերև, արտաքուստ	<	
	5.3.			Խաչքար	13 դ.	ագուցված է Սբ. Ճգնավոր մատուռի ամ ճակատին, պատուհանից աջ (հվ), արտաքուստ	<	վերին կես, գլխավայր

».

15) «5.54. Կաճաճկուր գյուղ» բաժինը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐ- ՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՎԱԾՆԵՐԻՆ	1985 թ.	գյուղի մեջ, դպրոցի մոտ	S	

».

16) «5.57. Կուրթան գյուղ» բաժինը 21-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 22-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
22.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	13-17 դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-աե, Հնեվանք տանող ճանապարհի ծախս կողմում, հեղեղատներով եզերված անտառապատ լանջին, Հնեվանքից մոտ 300 մ հվ-ամ	S	«Բրուտի այգու թումբ» վայրում

».

17) «5.60. Հաղպատ գյուղ» բաժնում 33-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 33.5.13-րդ և 33.5.14-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		33.5.13.		Տապանաքար Մարիամի	1824 թ.	Հաղպատի վանքի Սբ. Աստվածածին (Խաթունաշեն) եկեղեցու աե կողմում, 11-20 դդ. գերեզմանոցում	<	սալատապան
		33.5.14.		Տապանաքար տիրացու Ղազարի	1804 թ.	Հաղպատի վանքի Սբ. Աստվածածին (Խաթունաշեն) եկեղեցու աե կողմում, 11-20 դդ. գերեզմանոցում	<	սալատապան

».

18) «5.61. Հարթագյուղ գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ և 7-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղի հս-ամ եզրին, Տափակ կոնդ. վայրում, ջրանցքի մերձափնյա բլրալանջին (Միկոյանի չգործող ջրանցքի ամ կողմում)	<	
7.				ՏԱՊԱՆԱՔԱՐ (ԽՈՅԱՏԱՊԱՆ)	15-17 դդ.	Գյուղի հս-ամ եզրին, Կոնդ կոչվող վայրում, ցածր տափարակ բլրակի վրա	<	

».

19) «5.66. Ձորագյուղ գյուղ» բաժնում՝

ա. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.1.			Գերեզմանոց	միջնա- դար	գյուղից 2 կմ հվ, Ներքին Շրջ (Ներքին գոմեր) գյուղատեղիի հվ- ան եզրին	S	

»,

բ. 7-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	7.1.			Գերեզմանոց	միջնա- դար	գյուղից 1.8 կմ հվ- ամ, Վերին Շրջ (Վերին գոմեր) հիմնավեր գյուղատեղիում, վարելահողերի մեջ ընկած բլրակի վրա	S	

»,

գ. 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ, 13-րդ, 14-րդ և 15-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԽԱՉՔԱՐ	14-15 դդ.	գյուղից 2 կմ հվ, գյուղ տանող ճանապարհի ձախ եզրին, ցածր պատվանդանին	<	ամբողջական, 6-թևանի աստղի քանդակով
13.				ԽԱՉՔԱՐ	15-16 դդ.	Ձորագյուղ-Կուրթան ճամփաբաժանի մոտ, Ձորի խաչեր վայրում	<	հենած է քարերի շարվածքին, զույգ խաչքարերից աջն է՝ տեղահանված, երկատված
14.				ԽԱՉՔԱՐ	15-16 դդ.	Ձորագյուղ-Կուրթան ճամփաբաժանի մոտ, Ձորի խաչեր վայրում	<	հենած է քարերի շարվածքին, զույգ խաչքարերից ձախն է՝ ստորին մասով հողի մեջ խրված, երկատված
15.				ԽԱՉՔԱՐ	16 դ.	Ձորագյուղ-Կուրթան ճամփաբաժանի մոտ, Ձորի խաչեր վայրում	<	8-թևանի աստղի քանդակով, երկատված, վերին աջ անկյունը կոտրված

».

20) «5.68. Ղուրսալ գյուղ» բաժնում՝

ա. «Ղուրսալ գյուղ» բառերը փոխարինել «Արջահովիտ գյուղ» բառերով,

բ. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին և 1.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			Ամրոց	մ.թ.ա. 2 հազ.	գյուղից 0.5 կմ հս-ամ, երկաթգծի կամրջի մոտ, Փամբակ գետի ձախ ափին, ոչ բարձր բլրի վրա	<	
	1.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2 հազ.	ամրոցի մերձակայքում	<	

».

21) «5.70. Մարգահովիտ գյուղ» բաժինը 8-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.				ԱՄՐՈՑ-ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3 հազ.	գյուղից 0.7 կմ հս, Քարհանք անվամբ բլրի վրա, Վանաձոր-Դիլիջան մայրուղուց ձախ	<	

».

22) «5.71. Մարց գյուղ» բաժինը 38-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 39-րդ, 40-րդ և 41-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
39.				ԳԵՐԵՋՄԱՆՈՑ	9-10 դդ.	գյուղից 1.9 կմ հվ-աե, Լորուտ տանող ճանապարհից մոտ 100 մ ձախ, անտառապատ սարալանջին, բացատին հարող տեղանքում	<	փոքր
	39.1.			Խաչքար	9 դ.	գերեզմանոցում, գետնի մեջ կանգնեցված	<	կամարակապ վերնամասով
40.				ԳԵՐԵՋՄԱՆՈՑ	13-15 դդ.	գյուղից 0.6 կմ հվ, Մարցագետի ձախափնյա անտառապատ սարալանջին, Սաղաթելի աղբյուր վայրում	<	կիսավեր է, կան խաչքարեր ու բեկորներ
	40.1.			Խաչքար	13-14 դդ.	գերեզմանոցում	<	ամբողջական, տեղահանված, 6-աթև աստղի քանդակով
	40.2.			Խաչքար	13-14 դդ.	գերեզմանոցում	<	տեղահանված, վերևից և ներքևից կոտրված

41.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	13-17 դդ.	գյուղի մեջ՝ հվ-աե մասում, բլրակի վրա, ճանապարհներով եզերված և աե-ից տնամերձ հողամասին հարող տարածքում	<	կիսավեր է, տապանաքարերը կիսագետնաթաղ են կամ տեղահանված
-----	--	--	--	------------	-----------	---	---	--

».

23) «5.79. Յաղդան գյուղ» բաժնում՝

ա. 16-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16.1.5-րդ և 16.1.6-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		16.1.5.		Խաչքար	12-13 դդ.	գյուղից մոտ 0.5 կմ հս-ամ տարածվող գերեզմանոցում, Սբ. Պողոս (Պետրոս) մատուռի հվ պատին հենած	<	
		16.1.6.		Խաչքար	12-13 դդ.	գյուղից մոտ 0.5 կմ հս-ամ տարածվող գերեզմանոցում, Սբ. Պողոս (Պետրոս) մատուռից հս-աե, պատվանդանին հենած	<	

»,

բ. 17-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18-րդ և 19-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.				ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղի հս-աե մասում, Ժորա Շիրմազանյանի տան մոտ, քարե ցանկապատին գլխիվայր հենած	<	ստորին ձախ եզրից կոտրված
19.				ԽԱՉՔԱՐ	15-16 դդ.	գյուղի հս-աե մասում, Ժորա Շիրմազանյանի տան մոտ, քարե ցանկապատին հենած	<	վերին ձախ մասը և ստորին եզրից կոտրված

».

24) «5.88. Շնող գյուղ» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«5.88. Շնող գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 6 կմ հվ-ամ, Կոզման սարի վրա	<	
2.				ԱՄՐՈՑ ԿԱՅԾՈՆ	10 դ.	գյուղի հս-ամ մասում	<	եռանկյունաձև հրվանդանի վրա, ավերված է
	2.1.			Գաղտնուղի	10 դ.	հվ կողմից իջնում է դեպի «Առվի ձորը»	<	բացվել է 1966 թ. ճանապարհի լայնացման ժամանակ
	2.2.			Գերեզմանոց	միջնադ ար	Եկեղեցու շուրջը	<	
		2.2.1.		Տապանաքար	15-16 դդ.		<	արձանագիր, խաչազարդ
		2.2.2.		Տապանաքար Սահակի	17-18 դդ.	գերեզմանոցի հս- ամ մասում	<	երկլանջ
	2.3.			Գերեզմանոց	12-19 դդ.	Սբ. Գևորգ Եկեղեցու մոտ	<	տարածքը փոքր է
		2.3.1.		Խաչքար	12-13 դդ.		S	
		2.3.2.		Տապանաքար Ավետիս քահանայի	1198 թ.	Նախորդի մոտ	<	հարթ, կոտրված
		2.3.3.		Տապանաքար Թոմայի	1826 թ.		<	հարթ
	2.4.			Եկեղեցի	10 դ.	ամրոցի ամ մասում	<	միանավ, թաղածածկ դահլիճ
		2.4.1.		Տապանաքար Երևանցի Սիմոնի	1811 թ.		<	հարթ
	2.5.			Եկեղեցի Սբ. Գևորգ	1893 թ.	ամրոցի կենտրոնում	<	եռանավ դահլիճ
		2.5.1.		Խաչքար	10-11 դդ.	Եկեղեցում	<	արձանագիր
		2.5.2.		Խաչքար	12-13 դդ.	Եկեղեցում	<	
		2.5.3.		Խաչքար	12-13 դդ.	ազուցված է խորանի հս պատին	<	

		2.5.4.		Տապանաքար երևանցի տեր Ղազարի	1813 թ.	Աբ. Գևորգ Եկեղեցու հվ կողմում	S	սալատապան
	2.6.			Զանգակատուն	19 դ.	կից է Աբ. Գևորգ Եկեղեցուն ամ-ից	<	
		2.6.1.		Խաչքար	10-11 դդ.	ագուցված է զանգակատան մուտքից վեր	<	
	2.7.			Մատուռ Աբ. Աստվածածին («Տերունական խաչարձան»)	1222 թ.	ամրոցից հս-աե	<	
		2.7.1.		Խաչքար	1222 թ.		<	
		2.7.2.		Խաչքար	1222 թ.		<	
		2.7.3.		Խաչքար Վանենու	1222 թ.		<	
		2.7.4.		Տապանաքար Վանենու	1222 թ.		<	
	2.8.			Խաչքար	13-14 դդ.	Կայծոռ ամրոցի ամ մասում (Քարի գլուխ), բարձր պատվանդանին	S	
3.				ԱՄՐՈՑ «ՎԱՀԱՆԱԲԵՐԴ»	մ.թ.ա. 4- 3 հազ.	գյուղի ամ եզրին, «Բերդատեղի մատ» անտառապատ վայրում	<	գտածոները պահ- վում են դպրոցի թանգարանում
	3.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 4- 3 հազ.	ամրոցից 400 մ ամ	<	
4.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 14-12 դդ.	գյուղի մոտ, «Մեծ Ուրթատեղ» վայրում	<	
	4.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 14-12 դդ.		<	
5.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	5-20 դդ.	գյուղի մեջ	<	
	5.1.			Եկեղեցի Աբ. Սարգիս	1894 թ.		<	
		5.1.1.		Խաչքար	12 դ.	ագուցված է Եկեղեցու հվ ճակատին, մուտքից ամ	<	

		5.1.2.		Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է եկեղեցու հվ ճակատին, կենտրոնական պատուհանի մոտ	<	
		5.1.3.		Խաչքար	13-14 դդ.	ագուցված է Սբ. Սարգիս եկեղեցու հս պատին, մուտքի ձախ կողմում	<	գեղաքանդակ, խիստ հողմնահարված
	5.2.			Խաչքար	12 դ.	գերեզմանոցի մուտքի մոտ	<	պատվանդանի վրա
	5.3.			Խաչքար	12-13 դդ.	եկեղեցուց 10 մ հվ-ամ	<	պատվանդանի վրա, ստորին մասը
	5.4.			Խաչքար	15 դ.	եկեղեցուց 8 մ հս-ամ	<	արձանագիր, հենած է պատվանդանին
	5.5.			Խաչքար	15 դ.	եկեղեցուց 5 մ ամ	<	պատվանդանի վրա
	5.6.			Տապանաքար	16-17 դդ.		<	վարդյակով
	5.7.			Տապանաքար	16-17 դդ.		<	
6.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-13 դդ.	«Բրակձոր» հանդամասում	<	
7.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-15 դդ.	գյուղից 5 կմ աե	<	
	7.1.			Խաչքար	14 դ.		<	
8.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-19 դդ.	գյուղի մեջ	<	
	8.1.			Խաչքար	13 դ.		<	
	8.2.			Խաչքար	15 դ.		<	
9.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	12-20 դդ.	գյուղի մեջ	<	
	9.1.			Խաչքար	12 դ.		<	
	9.2.			Խաչքար	13 դ.		<	
	9.3.			Խաչքար	13-14 դդ.		<	
10.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	13-17 դդ.	գյուղից 1 կմ հս-ամ	<	

	10.1.		Խաչքար	12-13 դդ.		<	
	10.2.		Տապանաքար	1196 թ.		<	
11.			ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՅ «ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ»	13-20 դդ.	գյուղի մեջ	<	
	11.1.		Խաչքար	11-12 դդ.		<	
	11.2.		Խաչքար	13 դ.		<	
	11.3.		Խաչքար	15 դ.		<	
	11.4.		Մատուռ	16-17 դդ.		<	
12.			ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԲՈՎԵՐԻ ԽԵՉ»	12-13 դդ.	գյուղից 7 կմ հվ	<	եղել է մետաղա- ծովման կենտրոն
	12.1.		Գերեզմանոց	12-13 դդ.		<	
	12.2.		Գերեզմանոց	15-19 դդ.		<	
	12.3.		Եկեղեցի	13 դ.		<	
	12.4.		Մատուռ «Բովեր»	5-7 դդ.	անտառ տանող ճանապարհից ձախ, գետակից 100 մ հեռու	<	կիսավեր, տա- րածքում և պատե- րի շարվածքում պահպանվել են քանդակազարդ քարեր
		12.4.1.	Խաչքար	12-13 դդ.	մատուռում	<	
13.			ԴԱՄԲԱՐԱՆ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	«Գաղուկ» այգու մեջ	<	
14.			ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 12 կմ հվ-ամ	<	
15.			ԵԿԵՂԵՑԻ	17 դ.	գյուղի մեջ	<	
	15.1		Գերեզմանոց	17-19 դդ.		<	
		15.1.1.	Խաչքար	9-10 դդ.		<	
		15.1.2.	Խաչքար	11-12 դդ.		<	
		15.1.3.	Խաչքար	13 դ.		<	
		15.1.4.	Խաչքար	13-14 դդ.		<	

		15.1.5.		Խաչքար	13-14 դդ.		<	
		15.1.6.		Խաչքար	13-14 դդ.		<	
		15.1.7.		Խաչքար	15 դ.		<	
		15.1.8.		Խաչքար	15 դ.		<	
		15.1.9.		Տապանաքար	1874 թ.		<	
16.				ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1961 թ.	գյուղի մեջ	S	
17.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ՝ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1970 թ.	գյուղի մեջ	S	
18.				ՁԻԹՀԱՆ	19 դ.		S	
19.				ՄԱՏՈՒՌ- ՍԲ. ՍԱՐԳԻՍ	միջնադար	գյուղի աե եզրին	<	բլրի վրա, կիսավեր
	19.1.			Խաչքար	10-11 դդ.	ազուցված է մատուռի մուտքի վերևում	<	
	19.2.			Խաչքար	12 դ.	ազուցված է մատուռի ամ ճակատին, մուտքից հվ	<	
	19.3.			Խաչքար	12-13 դդ.	ազուցված է մատուռի մուտքից հս	<	
	19.4.			Խաչքար	14-15 դդ.	ազուցված է մատուռի պատուհանի մեջ	<	
20.				ՍՐԲԱՏԵՂԻ		գյուղի հվ մասում	S	Ա. Մեհրաբյանի տան մոտ, ավերված
21.				ՔԱՐԱՅՐ- ԿԱՅԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ	միջնադար		<	

22.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 12-9 դդ.	գյուղից 1 կմ հվ-ամ, Գուգուտ սարի ստորոտին, Շնող գետակի ձախափնյա լանջին, վարելահողերի տարածքում	<	2010 թ. տեղում պեղվել է 10 դամբարան
23.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ-ամ, Խառատանոցի ջուր գետակի ձախ կողմում	<	«Այգիների ճալա» վայրում
24.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 7 կմ հվ, Խառատանոցի ջուր գետակի ձախ կողմում	<	«Այգիների ճալա» վայրում
25.				ՀՆՁԱՆՆԵՐԻ ԽՈՒՄԲ	13 դ.	գյուղից 1 կմ հվ-ամ, Խառատանոցի ջուր գետակի ձախ կողմում	<	«Այգիների ճալա» վայրում
26.				ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆ	մ.թ.ա. 3 հազ.	գյուղից 7 կմ հվ, Խառատանոցի ջուր գետակի ձախ կողմում	<	«Այգիների ճալա» վայրում

».

25) «5.89. Չկալով գյուղ» բաժինը 14-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 700-800 մ հս, բարձրադիր տափարակի վրա, ԵԱԶ հուշարձանից հս ընկած տեղանքում	<	տարածքը վերածվել է խոտհարքի

».

26) «5.103 Վահագնի գյուղ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			Խաչքար	9 դ.	Վարդումյանների գերեզմանոցում	<	գյուղի մեջ, ճանապարհի եզրին, տնամերձ հողամասի քարե ցանկապատին հենած դիրքով, հետագայում տեղափոխվել է գերեզմանոց

»,

բ. 11-րդ կետը լրացել հետևյալ բովանդակությամբ 11.1.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		11.1.3.		Տապանաքար Պետրոս քահանա Քոչինյանցի	1891 թ.	գյուղամիջյան 19 դ. եկեղեցու հվ պատի տակ	S	ուղղանկյունաձև

»,

գ. 15-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16-րդ և 17-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից մոտ 200 մ հվ-ամ, Վահագնաձոր գյուղ և հանդամասեր տանող դաշտային ճանապարհի ձախ կողմում, Յորնատափ վայրում	<	
17.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ ՏԱԽՏ ՀՈՂԵՐ (ՀԱՐԹ ՀՈՂԵՐ)	միջին բրոնզի դար, մ.թ.ա. 3-2 հազ. (մ.թ.ա. 24/23 -15 դդ.)	գյուղից ուղիղ գծով 1.1 կմ հվ-ամ, Տախտ հողեր (Հարթ հողեր) վայրում, Վահագնաձոր և հանդեր տանող հողային ճանապարհի եզրին	<	

».

27) «5.107. Փամբակ գյուղ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.1.1.		Խաչքար	13-14 դդ.	գյուղից 200 մ հս-ամ, գերեզմանների թմբի հվ-ամ լանջին, քարակույտին հենած	<	վերին ձախ անկյունը և ստորին մասը կոտրված են

»,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1.2-1.5 կմ հս-ամ, Խաչի թումբ վայրում, հրվանդանի բարձրադիր մասում և լանջերին	<	

».

28) «5.112. Օձուն գյուղ» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.3.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		5.3.3.		Խաչքար Հակոբի	15-16 դդ.	ամրացված է Օձունի տաճարի աե պարսպապատի ստորին մասում, ներքուստ	<	ստորին մասով խրված է հողի մեջ

»:

7. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության Կոտայքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 1793-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «6.1. Հրազդան քաղաք» բաժինը 64-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 65-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
65.				ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ՏՈՒՆ (ԷՆԵՐԳԵՏԻԿՆԵՐԻ ՊԱԼԱՏ, ԿԱՐՄԻՐ ԱԿՈՒՄԲ, ՌՈՒՍ- ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆ)	1970- ական թթ.	Հրազդանի միկրոշրջանի հվ մասում, Պուրակային փող.	S	ճարտ.՝ Լ. Հովհաննիսյան
	65.1.			Հարթաքանդակ	1979 թ.	մշակույթի տան գլխավոր՝ աե ճակատին	<	քանդ.՝ Ա. Հարությունյան

».

2) «6.4. Եղվարդ քաղաք» բաժնում՝

ա. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.3.			Կառույց տնտեսական («Վանքի ամբար»)	19-20 դդ.	քաղաքի մեջ, եռանավ բազիլիկ եկեղեցուց 16-17 մ հս	S	պատկանել է Էջմիածնի վանքին

»,

բ. 10-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	քաղաքի կենտրոնից մոտ 5 կմ հվ-աե, Նատի թաղամասի հվ մասում, վարելահողերով ու դաշտամասերով շրջապատված երկու մեղմաթեք բարձունքների վրա	<	

».

3) «6.5. Ծաղկաձոր քաղաք» բաժնում 15-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15.8.48-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		15.8.48.		ԽԱԶՔԱՐ	13-14 դդ.	Կեչառիսի վանքի գերեզմանոցում	<	հայտնաբերվել է 2023 թ. օգոստոսին, Ծաղկունյաց հրապարակում. որոշ ժամանակ պահվել է Սարալանջի փող. 7 հասցեում («Ծաղկաձոր կոմունալ տնտեսություն» ՀՈԱԿ-ին պատկանող տարածք)

».

4) «6.8. Ալափարս գյուղ» բաժինը 13-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 14-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
14.				ՔԱՆԴԱԿ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱ- ՐԱՐՆԵՐԻՆ («ՀԱՎԵՐ- ԺՈՒԹՅԱՆ ԺԱՊԱՎԵՆ»)	1978 թ.	գյուղի կենտրոնից 4.12 կմ հվ-աե, Չարենցավան քաղաքից մոտ 2 կմ հվ-աե, Երևան-Սևան մայրուղու ձախ կողմում՝ 31-րդ կմ-ի վրա	<	քանդ.՝ Դ. Բեջանյան. վրկզն.՝ 2021 թ. (վերականգնող ճարտ.՝ Ա. Ազիզյան քանդ.՝ Ա. Ռ. Մանուկյան, կոնստրուկտոր՝ Ա. Պողոսյան)

».

5) «6.9. Ակունք գյուղ» բաժնում 7-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7.7-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	7.7.			Խաչքար	14-15 դդ.	«Կտրահանդ» գյուղատեղիի ամ կողմում, ժայռափոր կացարաններ տանող ճանապարհին	<	հողմնահարված, քանդակները վնասված, գյուղատեղին

».

6) «6.9. Աղավնաձոր գյուղ» և «6.10. Առինջ գյուղ» բաժիններում «6.9.» և «6.10.» թվերը համապատասխանաբար փոխարինել «6.10.» և «6.11.» թվերով.

7) «6.15. Արզական գյուղ» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 9-րդ կետը,

բ. 18-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19-րդ, 20-րդ և 21-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	Արզական գյուղից 4,8 կմ հվ-ամ, Քարաշամբ գյուղից 0.9 կմ հվ-աե, Հրազդանի կիրճի ձախափնյա՝ երեք կողմից անառիկ հրվանդանի հս եզրին, Քարաշամբի Սբ. Գևորգ եկեղեցու և 6.66.1 պետ. ցուցիչով ամրոցի դիմաց	<	
	19.1.			Բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	ամրոցից հվ-աե, նույն հրվանդանի վրա	<	
	19.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	բնակատեղիից հվ-աե, նույն հրվանդանի վրա	<	
20.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ԹԱԴԵՎՈՍ ԱՌԱՔՅԱԼ	1867 թ.	գյուղի մեջ	S	կանգուն
21.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ՍՏԵՓԱՆՈՍ	19 դ.	գյուղի ամ մասում	S	կիսավեր
	21.1.			Գերեզմանոց	միջնա-դար	Սբ. Թադևոս առաքյալ եկեղեցու մոտ	S	
		21.1.1.		Արձանագիր քար	1001 թ.	ընկած է եկեղեցու մոտ	<	
		21.1.2.		Խաչքար	12-13 դդ.		<	
		21.1.3.		Խաչքար	12-13 դդ.		<	

».

8) «6.18. Բալահովիտ գյուղ» բաժինը 12-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 13-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	10-14 դդ.	գյուղից 2.5 կմ հվ, Աբովյանի ԴՕՍԱԱՖ-ի տեխնիկական դպրոցի ավտոդրոմից մոտ 300 մ հս-ամ, պահածոների արտադրամասի մոտ	<	կան կոտրված խաչքար-տապանաքարեր

».

9) «6.19. Բջնի գյուղ» բաժինը 49-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 50-րդ, 51-րդ, 52-րդ, 53-րդ և 54-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
50.				ԱՄՐՈՑ-ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի աե եզրին, Հրազդանի ձախափնյա սարահարթի վրա, «Խաչի դռ» վայրում	<	մերձակայքում է մարզի պետ. ցուցակի 6.19.6 ցուցիչով դամբարանադաշտը
51.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՆԵՐԿԱ»	1975 թ.	մշակույթի տան ճեմասրահի պատին	S	նկարիչ՝ <. Սիրավյան
52.				ԽԱԶՔԱՐ	9 դ.	գյուղի մեջ, 5-րդ փող. 14	<	Յաշա Դավթյանի տնամերձ հողամասի հենապատի խորշում
53.				ԽԱԶՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղի մեջ, 5-րդ փող. 14	<	Յաշա Դավթյանի տնամերձ հողամասի հենապատի խորշում
54.				ԽԱԶՔԱՐ	14-15 դդ.	գյուղի մեջ, 5-րդ փող. 14	S	Յաշա Դավթյանի տնամերձ հողամասի հենապատի խորշում

».

10) «6.21. Գառնի գյուղ» բաժինը 24-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 25-րդ, 26-րդ և 27-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
25.				ԽԱՂՔԱՐ	9-11 դդ.	գյուղից հվ՝ Ազատ գետի կիրճի աջակողմյան բարձր լանջին, Դալլաքի ձոր վայրում	S	Սմբատ Ստեփանյանի հողամասում
26.				ՀՆՁԱՆ	12-14 դդ.	գյուղի հս-աե մասում, Թումանյան փող. 15	S	պահպանվել են մեկ գետնափոր հոր և հնձանի որոշ հատվածներ Սալբի Գրիգորյանի տնամերձ այգում, տանից մոտ 40 մ հվ
27.				ՀՆՁԱՆ	14-16 դդ.	գյուղի մեջ՝ հվ մասում, Բաբաջանյան փող. 1-ին նրբանցք, տուն 5	<	Գևորգ Սողոյանի տնամերձում

».

11) «6.23 Գեղաշեն գյուղ» բաժնում ուժը կորցրած ճանաչել 5-րդ և 34-րդ կետերը.

12) «6.24 Գեղարդ գյուղ» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 29-րդ կետը,

բ. 29-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 30-րդ և 31-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
30.				ԺԱՅՌԱԽԱՉ	13 դ.	գյուղի ամ մասում, 1-ին փող. 7	S	քանդակված է հս (մեծ) ժայռաբեկորին
31.				ԺԱՅՌԱԽԱՉ	13 դ.	գյուղի ամ մասում, 1-ին փող. 7	S	քանդակված է հվ (փոքր) ժայռաբեկորին

».

13) «6.26 Գողթ գյուղ» բաժինը 24-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 25-րդ և 26-րդ կետերով՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
25.				ՎԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ ԳԵՂԱՐԴ (ԱՅՐԻՎԱՆՔ)	12-20 դդ.	Գեղարդ գյուղից 12 կմ հս-աե, Գողթ գետի աջ ափին	<	
	25.1.			Եկեղեցի Սբ. Աստվածածին (Կաթողիկե)	1215 թ.		<	մուտքի վրա արձանագրություն
		25.1.1.		Խաչքար	12-13 դդ.	Եկեղեցու հվ-աե անկյան մոտ	<	պատվանդանի վրա
		25.1.2.		Խաչքար	12-13 դդ.	Եկեղեցու հվ-աե անկյան մոտ	<	պատվանդանի վրա
	25.2.			Գավիթ	1215-1225 թթ.	Կաթողիկե եկեղեցու ամ կողմում	<	
		25.2.1.		Խաչքար Տիմոթի և Մխիթարի	1213 թ.	աե պատի տակ		
		25.2. 2.		Խաչքար	13 դ.	հենած հս պատին	<	ստորին հատվածը
		25.2. 3.		Խաչքար	13 դ.	հենած հս պատին	<	
	25.3.			Եկեղեցի	13 դ. 2-րդ քառորդ	Կաթողիկեից հս-աե	<	ժայռափոր, ճարտ.' Գալձագ
	25.4.			Եկեղեցի	1283 թ.		<	ժայռափոր
		25.4.1.		Խաչքար	13 դ.	բեմից հս	<	ժայռաքանդակ
		25.4. 2.		Խաչքար	13 դ.	բեմից հվ	<	ժայռաքանդակ
		25.4. 3.		Խաչքար	13 դ.	Եկեղեցու հվ-ամ անկյունում	<	ժայռաքանդակ
		25.4. 4.		Խաչքար	13 դ.	ամ պատին, մուտքի հվ կողմում	<	ժայռաքանդակ
	25.5.			Ժամատուն-տապանատուն Պողոյանների	1283- 1288 թթ.	կից է երկրորդ ժայռափոր եկեղեցուն	<	
		25.5.1.		Բարձրաքանդակ՝ Պողոյան տոհմի զինանշան	13 դ.	հս պատին	<	ժայռաքանդակ
		25.5. 2.		Խաչաքանդակ	13 դ.	աե պատին	<	ժայռաքանդակ
		25.5. 3.		Խաչքար	13 դ.	աե պատին	<	ժայռաքանդակ
		25.5. 4.		Բարձրաքանդակ Ավետարանիչներ	13 դ.	աե դռան բարավորին	<	ժայռաքանդակ
		25.5. 5.		Բարձրաքանդակ՝ հուշկապարիկներ	13 դ.	աե պատի խորշի վերին մասում	<	ժայռաքանդակ
	25.6.			Ժամատուն-դամբարան Պապաքի և Ռուզուքանի	1288 թ.		<	ժայռափոր
		25.6. 1.		Խաչքար	13 դ.	հս-աե պատին	<	ժայռաքանդակ
		25.6. 2.		Խաչքար	13 դ.	հս-աե պատին	<	ժայռաքանդակ
		25.6. 3.		Խաչքար	13 դ.	հս-աե պատին	<	ժայռաքանդակ

		25.6.4.		Խաչքար	13 դ.	Խս-ան պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.5.		Խաչքար	13 դ.	Խս-ան պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.6.		Խաչքար	13 դ.	Խս-ան պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.7.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.8.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.9.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.10.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.11.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.12.		Խաչքար	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.13.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի մուտքից աջ, պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.14.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի դիմացի պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.15.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի դիմացի պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.16.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի դիմացի պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.17.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.18.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.19.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.20.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.21.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.22.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.23.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.24.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6.25.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ձախ պատին	<	Ժայռաքանդակ

		25.6. 26.		Խաչապատկեր	13 դ.	միջանցքի ծախս պատին	<	Ժայռաքանդակ
		25.6. 27.		Տապանաքար Մերիկի	13 դ.	Ժամատան ներսում	<	
		25.6. 28.		Տապանաքար Գրիգորի	13 դ.	Ժամատան ներսում	<	
		25.6. 29.		Տապանաքար	13 դ.	Ժամատան ներսում	<	
		25.6. 30.		Տապանաքար	13 դ.	Ժամատան ներսում	<	
	25.7.			Մատուռ Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ	12 դ.	վանական համալիրից առ պարսպից դուրս	<	կիսաժայռափոր
		25.7. 1.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	
		25.7. 2.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	
		25.7. 3.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	
		25.7. 4.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	
		25.7. 5.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 6.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 7.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 8.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7.. 9.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 10.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 11.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 12.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.7. 13.		Խաչքար	13 դ.	հվ պատի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
	25.8.			Մատուռ	13 դ.	առաջին մակարդակ	<	վիմափոր, ունի զույգ սենյակներ ձա- խակողմյան ավանդատնով
	25.9.			Մատուռ Սբ. Կարապետ	13 դ.	երկրորդ մակարդակ	<	վիմափոր, ունի զույգ ավանդատներ
		25.9. 1.		Խաչքար	13 դ.	ագուցված է մատուռի վերին ժայռին	<	տուֆից
		25.9. 2.		Խաչքար	13 դ.	ագուցված է մատուռի վերին ժայռին	<	տուֆից

[illegible]

		25.9.27.	Խաչքար	12-13 դդ.	մատուռի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.9.28.	Խաչքար	12-13 դդ.	մատուռի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
		25.9.29.	Խաչքար	12-13 դդ.	մատուռի վերին ժայռի վրա	<	Ժայռաքանդակ
	25.10.		Միաբանության շենքը	17 դ.	համալիրի բակում	<	
		25.10.1.	Խաչքար	13 դ.	ագուցված է շենքի հվ պատի մեջ	<	հատված
		25.10.2.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի հվ պատի մեջ	<	հատված
		25.10.3.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի հվ պատի մեջ	S	հատված
		25.10.4.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի ամ պատի մեջ	S	հատված
		25.10.5.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի ամ պատի մեջ	S	հատված
		25.10.6.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի ամ պատի մեջ	S	հատված
		25.10.7.	Խաչքար	12-13 դդ.	ագուցված է շենքի ամ պատի մեջ	S	հատված
	25.11.		Հուշաղբյուր տարոնցիներին	1985 թ.	պարսպի հվ հատվածի առջև	S	
	25.12.		Թոնրատուն		առ պարսպին կից	S	
	25.13.		Պարիսպ	13-17 դդ.	համալիրի շուրջը	<	
	25.14.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.15.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.16.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.17.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.18.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.19.		Խաչքար	12-13 դդ.	հվ պարսպի տակ, արտաքինից	<	
	25.20.		Խաչքար	12-13 դդ.	համալիր տանող ճանապարհի ձախակողմյան ժայռին	<	Ժայռաքանդակ
	25.21.		Խաչքար	12-13 դդ.	համալիր տանող ճանապարհի ձախակողմյան ժայռին	<	Ժայռաքանդակ
	25.22.		Խաչքար	10 դ.	մուտքից աջ, ճանապարհի մոտ	<	պատվանդանի վրա
	25.23.		Խաչքար	11-12 դդ.	մուտքից աջ, ճանապարհի մոտ	<	պատվանդանի վրա
26.			ԺԱՅՌԱԽԱԶ	4-15 դդ.	գյուղից 3.5 կմ հս-առ, «Մանուկի ձոր»-ում	<	«Նոր գյուղ» գյուղատեղի տանող

								ճանապարհի ծախս կողմում
--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------

».

14) «6.27. *Ձառ գյուղ*» բաժնում 30-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 30.7-րդ և 30.8-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	30.7.			Գերեզմանոց	միջնա- դար	գյուղապետարանից ուղիղ գծով 4,5 կմ հվ-աե, «Ավերակ» գյուղատեղիի կենտրոնական մասում, ավերակ մատուռի հվ և աե կողմերում	S	գյուղատեղիի առաջին, փոքր գերեզմանոցն է
	30.8.			Գերեզմանոց	ուշ միջնա- դար	գյուղապետարանից ուղիղ գծով 4,6 կմ հվ-աե, «Ավերակ» գյուղատեղիի հս մասում, բարձունքի վրա	S	ավերված է. գյուղատեղիի երկրորդ գերեզմանոցն է

».

15) «6.28. *Ջովաշեն գյուղ*» բաժինը 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԱՄՐՈՑ-ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ՇԱՄԻՐԱՄԻ ԲԵՐԴ (ՇԱՄԻՐԱՄԱԲԵՐԴ, ՀԱՏԻՍԻ ԱՄՐՈՑ)	նեոլիթ, ուշ բրոնզի- վաղ երկաթի դարեր, անտիկ, միջնա դար	Ջովաշեն գյուղից 1,5 կմ ամ, Հատիս լեռան կոնաձև գագաթին	<	

».

16) «6.32. *Թեղենիք գյուղ*» բաժնում 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			Գերեզմանոց	14-17 դդ.	գյուղից 1.5 կմ հս-աե, Արզական տանող ճանապարհի ձախ կողմում, «Ափոյի բաղեր» գյուղատեղիում, փոքր բարձունքի վրա	S	տարածքում կա եկեղեցու ավերակ

».

17) «6.33. *Հեռնանիստ գյուղ*» բաժնում ուժը կորցրած ճանաչել 16-րդ և 17-րդ կետերը.

18) «6.35 *Կամարիս գյուղ*» բաժինը 10-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11-րդ, 12-րդ և 13-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից մոտ 3 կմ հվ-աե, աե-ամ ձգվող բլրի վրա	<	
	11.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից մոտ 3 կմ հվ-աե, աե-ամ ձգվող բլրի վրա	<	
12.				ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ՍԱՐԳԻՍ	17 դ. վրկռ. 1960-ական թթ.	գյուղից մոտ 3 կմ հվ-աե, աե-ամ ձգվող բարձունքի ամ լանջին	<	
	12.1.			Խաչքար	12-13 դդ.		<	
13.				ՄԱՏՈՒՌ ՍԲ. ՍԱՐԳԻՍ	19 դ. վրկռ. 20 դ.	գյուղի հվ մասում, 4-րդ փող., 3-րդ փակուղի, տուն 5	S	կիսաքանդ

».

19) «6.36. *Կապույտան գյուղ*» բաժնում՝

ա. 17-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	17.1.			Քարայր-կացարան	քարի դար-բրոնզի դար, միջնադար	գյուղից 1.6 կմ հվ-ամ, Աբովյան-Կապուտան խճուղու աջ կողմում, լեռան ամ փեշին, 6.36.17 դամբարանադաշտի հվ-աե եզրին	<	

»,

բ. 32-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 33-րդ և 34-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
33.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2.7 կմ հվ, Աբովյանից գյուղ տանող ճանապարհի աջ կողմում	<	տարածքը մասամբ մեկիորացված է
34.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2 կմ հվ, Աբովյանից գյուղ տանող ճանապարհի աջ կողմում	<	

».

20) «6.38. Կոպայք գյուղ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			Գերեզմանոց	12-20 դդ.	գյուղից 0.5 կմ հս-աե, բլրի վրա և լանջերին	S	նստած է մ.թ.ա. 2-1 հազ. բնակատեղիի վրա

»,

բ. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հս կողմում, բլրի վրայի գործող գերեզմանոցի տարածքում և մերձակայքում (հս, հս-աե և հս-ամ կողմերում)	<	

».

21) «6.42. Ձորաղբյուր գյուղ» բաժնում՝

ա. 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 0.25 կմ հս-աե, Սանգյառ ամրոցից աե, հվ- աե	<	տարածվում է մինչև ճամփեզրը

»,

բ. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.1-ին և 6.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.1.			Ամրոց	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1.5 կմ հս, «Եռաբլուր» բլրի վրա	<	
	6.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1.5 կմ հս, «Եռաբլուր» բլրի վրա	<	

».

22) «6.48. Նոր գեղի գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ

4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ԲԱՅՈԹՅԱ ԿԱՅԱՆ ՆՈՐ ԳԵՂԻ-1	ստորին պալեոլիթ	գյուղի կենտրոնից մոտ 2 կմ հս-աե, զորամասի մոտ, Հրազդան գետի աջափնյա լանջի վերնամասում, քարափի տակ	<	

».

23) «6.51. Նուռնուս գյուղ» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 14-րդ կետը,

բ. 8-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 19-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
19.				ՔԱՆԴԱԿ «ԱՐՁԱԳԱՆՔ»	1976 թ.	Նուռնուս գյուղից 3,2 կմ հս-աե, Երևան-Սևան մայրուղու 27-րդ կմ-ի վրա, մայրուղու ձախ կողմում	<	քանդ.՝ հս. Հակոբյան վերականգնվել է 2021 թ.

».

24) «6.54. Պարզնի գյուղ» բաժինը 8-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ

9-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.				ՀՆՁԱՆ	12-14 դդ.	գյուղի հս մասում՝ 3-րդ փող., Սամվել Հովհաննիսյանի հողամասի մոտ, փոքր բլրի հս ստորոտին	S	

».

25) «6.56. Ջրառատ (Հրազդան քաղաքի Ջրառատ թաղամաս)» բաժինը 15-րդ կետից

հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
16.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	թաղամասից 2 կմ ամ, Մարմարիկ գյուղ տանող ճանապարհի երկու կողմում	<	պահպանվել է հատվածաբար

».

26) «6.60. Սոլակ գյուղ» բաժինը 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ

10-րդ և 11-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԿԱՄՈՒՐՋ	19 դ.	գյուղից 1 կմ հվ, գյուղ մտնող ճանապարհի ձախ կողմում, փոքրիկ հեղեղատի վրա	S	
11.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ՍՈԼԱԿ – 1	մ.թ.ա. 8-6, 6-4 դդ.	գյուղից մոտ 3,5 կմ հվ-աե, Երևան-Սևան մայրուղու աջ կողմում, հրաբխային բլուրների վրա և շրջակա սարահարթում	<	
	11.1.			Ամրոց-դղյակ	մ.թ.ա. 8-6, 6-4 դդ.	գյուղից մոտ 3,5 կմ հվ-աե, Երևան-Սևան մայրուղու աջ կողմում, մայրուղուց 500 մ հեռու, բլրի գագաթին	<	

».

27) «6.63. Քաղսի գյուղ» բաժնում 10-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10.1.16-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		10.1.16.		Տապանաքար տեր Աղեքսանի	16-17 դդ.	գյուղի մեջ, Ներքին Քաղսիի Սբ. Աստվածածին եկեղեցու հվ-ամ կողմում, գերեզմանոցում	S	ուղղանկյունաձև

».

28) «6.66. Քարաշամբ գյուղ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.3-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.3.			Գերեզմանոց	միջնա- դար	գյուղից 1.3 կմ հվ- ան, Հրազդանի կիրճի աջափնյա հրվանդանի վրա, 6.66.1 ամրոցի տարածքում գտնվող Սբ. Գևորգ վաղ միջնադարյան եկեղեցու շուրջ	S	պահպանվել է հատվածաբար

»,

բ. 8-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9.				ԱՄՐՈՑ	մթա 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ հվ-ան, Հրազդանի կիրճի աջափնյա բարձրադիր ափին, 6.66.1 ամրոցանիստ հրվանդանի հս-ամ եզրին	<	

»:

8. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի սեպտեմբերի 9-ի «Հայաստանի Հանրապետության Շիրակի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 1270-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «7.1. Գյումրի քաղաք» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 4-րդ կետի 4.334-րդ, 4.675-րդ ենթակետերը և 26-րդ կետը,

բ. 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.892.1-ին և 4.956-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		4.892. 1.		Հուշահամալիր «Պատվո բլուր»	2010 թ.	Տերյան փող., Պլպլան ժամի ամ կողմում	<	
	4.956.			Քանդակ «Երաժշտություն» (Քանդակ ջութակահարի)	1978 թ.	Հաղթանակի պող., նախկին Երաժշտա- կան N 1 դպրոցի մոտ	S	քանդ.՝ Ձ. Կոշտոյան

»,

գ. 15-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15.1-ին, 15.2-րդ և 15.3-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	15.1.			Ակումբի և սանմասի շենք	1895-1898 թթ.	«Կաբարդինսկի» զորակայանի հս եզրին	S	միահարկ
	15.2.			Զորանոցի շենք N 11	1895-1898 թթ.	«Կաբարդինսկի» զորակայանի երկրորդ տեղամասում	S	երկհարկ
	15.3.			Զորանոցի շենք N 13	1895-1898 թթ.	«Կաբարդինսկի» զորակայանի երկրորդ տեղամասում	S	երկհարկ

»,

դ. 18-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 18.1-ին, 18.2-րդ, 18.3-րդ, 18.4-րդ, 18.5-րդ, 18.6-րդ, 18.7-րդ, 18.8-րդ, 18.9-րդ, 18.10-րդ, 18.11-րդ, 18.12-րդ, 18.13-րդ, 18.14-րդ, 18.15-րդ, 18.16-րդ, 18.17-րդ, 18.18-րդ, 18.19-րդ, 18.20-րդ, 18.21-րդ, 18.22-րդ, 18.23-րդ, 18.24-րդ և 18.25-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	18.1.			Շենք N 1 (կապի բաժանմունք)	1913 թ.	Շիրակացու փող., Զորակայան, Ռուսաստանի Դաշնության N 102 ռազմաբազայի N 8 պոլիգոնի տարածքում	S	երկհարկ
	18.2.			Շենք N 2 (զորանոց)	1913 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	երկհարկ
	18.3.			Շենք N 3 (զորանոց N 3)	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	երկհարկ
	18.4.			Շենք N 4 (զորանոց)	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	երկհարկ
	18.5.			Շենք N 5 (զորանոց)	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	երկհարկ
	18.6.			Շենք N 6 (ճաշարան)	1913 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ
	18.7.			Շենք N 7 (ճաշարան)	1913 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ
	18.8.			Շենք N 8 (պահեստ)	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ
	18.9.			Շենք N 18	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ

18.10.			Շենք N 20	1913 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ
18.11.			Շենք N 21	1914 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	միահարկ
18.12.			Շենք N 43		N 8 պոլիգոնում	S	
18.13.			Շենք N 44	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.14.			Շենք N 45	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.15.			Շենք N 47	1897 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.16.			Շենք N 49	1913 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.17.			Շենք N 50	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.18.			Շենք N 51	1960 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.19.			Շենք N 54	1900 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.20.			Շենք N 55	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.21.			Շենք N 56	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.22.			Շենք N 57	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.23.			Շենք N 58	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.24.			Շենք N 59	1899 թ.	N 8 պոլիգոնում	S	
18.25.			Շենք N 90	20 դ. Սկիզբ	N 8 պոլիգոնում	S	երկհարկ

»,

ե. 23-րդ կետի 9-րդ սյունակում «5» թիվը փոխարինել «1» թվով,

զ. 27-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 28-րդ, 29-րդ, 30-րդ, 31-րդ, 32-րդ, 33-րդ և 34-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
28.				ՀԱՐԹԱՔԱՆԴԱԿ «ՀՅՈՒՐԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ»	1977 թ.	Սայաթ-Նովայի փող., Շառլ Ազնավուրի անվան հրապարակի եզրին	S	քանդ.՝ Ֆ. Առաքելյան
29.				ՇԱՏՐՎԱՆ «ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹՅՈՒՆ»	1982- 1984 թթ.	Անտառավան թաղամասում, Միսակ Մանուշյան փողոցի վերջում	S	ճարտ.՝ Ա. Թարխանյան

30.				ՇԵՆՔ ՎԱՐԴԱՆ ԱՃԵՄՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԴՐԱՄԱՏԻԿԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻ	1972 թ.	Սայաթ-Նովայի փող. 4, Թատերական հրապարակում	<	ճարտ.՝ Ս. Սաֆարյան, Ռ. Բաղդասարյան
31.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ԱՌԱՎՈՏ»	1970- ական թթ.	Խրիմյան Հայրիկի փող. 21	S	Նկարիչ՝ Հ. Հակոբյան նախկին «Անալիտիկ սարքեր-1» գործարանի ճաշարանում (այժմ՝ «Հայ օգնության ֆոնդ» կազմակերպության բարեգործական ճաշարան) մուտքից աջ
32.				ՋՐԱՏԱՐ	1860 թ., 1878 թ.	Շիրազի փող.	S	թաղակապ է, ստորգետնյա, պահպանվել է երկու հատվածով. հայտնաբերվել է
33.				ՋՐԱՏԱՐ	19 դ.	Շչորսի փող. 2, Ալեքսանդրապոլի Ժողովրդական տան տարածքում, շին. հրապարակի աե մասում	<	
34.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՍԱՐԵՐՈՒՄ»	1973 թ.	Վարդանանց հրապարակ 1, Գյումրու համայնքապետա- րանի շենքի 3-րդ հարկում	<	նկարիչ՝ Հ. Հակոբյան

».

2) «7.3. Մարալիկ քաղաք» բաժնում՝

ա. 8-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8.2.1-ին, 8.3-րդ և 8.4-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		8.2.1.		Գերեզմանոց	10-18 դդ.	քաղաքից 6.3 կմ ամ, Ձորաշեն գյուղատեղիի Սբ. Պողոս-Պետրոս եկեղեցու շուրջը	<	

	8.3.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	Քաղաքից 6 կմ ամ, Ձորաշեն գյուղատեղիի հս եզրին, գերեզմա- նոցից հս, քիչ բարձրադիր թմբի վրա	<	
	8.4.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	Քաղաքից 6.33 կմ ամ, Ձորաշեն գյուղատեղիի ամ եզրին, Անիպեմզա տանող ճանապարհի աջ կողմում, բլրալանջին	<	

»,

բ. 19-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 20-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.				ՊԱԼԵՈԼԻԹՅԱՆ ԿԱՅԱՆ	մ.թ.ա. 800-100 հազ. (աշելյան դարա- շրջան)	քաղաքից 6.7 կմ ամ, Ձորաշեն գյուղատեղիից 300 մ հս, բլրի գագաթին	<	

».

3) «7.6. Ախտորիկ գյուղ» բաժինը 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԿԱՄՈՒՐՋ	1895 թ.		S	

».

4) «7.13. Անիպեմզա գյուղ» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.7.2.9-րդ, 2.7.2.10-րդ և 2.7.2.11-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
			2.7.2. 9.	Կոթող	4-5 դդ.	գյուղից հվ-ան, Երեբոյք գյուղատե- ղիում, տաճարից հս, գերեզմանոցում	<	քառակող, խաչագարդ բեկոր
			2.7.2. 10.	Կոթող	4-5 դդ.	գյուղից հվ-ան, Երեբոյք գյուղատե- ղիում, տաճարի հս կողմում, գերեզմանոցում	<	պահպանվել է խոյակը՝ հավասարաթև խաչի պատկերով
			2.7.2. 11.	Կոթող	4-5 դդ.	գյուղից հվ-ան, Երեբոյք գյուղատե- ղիում, տաճարի հս կողմում, գերեզմանոցում	<	քառակող, խաչագարդ բեկոր

».

բ. 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԳԹԱՇԵՆ	17-20 դդ.	գյուղից 4.8 կմ հս-ամ, Ախուրյանի գետամերձ տարածքում	S	
	7.1.			Գերեզմանոց	17-20 դդ.	գյուղից 4.8 կմ հս-ամ, Գթաշեն գյուղատեղիում	S	

».

5) «7.16. Առափի գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԿԱՄՈՒՐՋ	19 դ.	գյուղի հվ եզրին, Ախուրյան գետի վրա	S	երկթիչք, մետաղական

».

6) «7.22. Բազրավան գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ, 4-րդ, 5-րդ, 6-րդ և 7-րդ կետերով՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.- մ.թ. 1- 3 դդ.	գյուղից 0.7 կմ հվ, Նոր Արթիկ գնացող ճանապարհի աջ կողմում, բլրագագաթին	<	
	3.1.			Բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.- մ.թ. 1-3 դդ.	գյուղից 1 կմ հվ, Նոր Արթիկ գնացող ճանապարհի աջ կողմում, ամրոցից ներքև, բլրաշարքի ստորոտին	<	տարածքով անցնում է ջրագիծը
4.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 դդ.- մ.թ. 19 դ.	գյուղի հվ-աե եզրին, սար տանող ճանապարհի աջ կողմում, մշակովի դաշտերի մոտ	<	
	4.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.-3- 1 դդ.	գյուղի հվ-աե եզրին, սար տանող ճանապարհի աջ կողմում, մշակովի դաշտերի մոտ, բնակատեղիի ամ մասում	<	
5.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	19-20 դդ.	գյուղից 300 մ հվ- աե, բլրաշարքերի միջակայքի պարսպապատ տարածքում	S	հին հատվածը գերեզմանոցի կենտրոնական մասում է
6.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	17-19 դդ.	գյուղից 1.2 կմ հվ, Թոնրաձոր տանող ճանապարհին	S	
7.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	17-19 դդ.	գյուղից հվ-աե, սար գնացող ճանա- պարհից 300 մ հվ, գերեզմանոցի դիմաց, դարավանդաձև հարթեցված բլրի հվ թեք լանջին	<	

	7.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.- 3-1 դդ.	գյուղից հվ-աե, սար գնացող ճանա- պարհից 300 մ հվ, գերեզմանոցի դիմաց, դարավանդաձև հարթեցված բլրի հվ թեք լանջին	<	
--	------	--	--	---------------	-----------------------------------	---	---	--

».

7) «7.44. *Լանջիկ գյուղ*» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի հս-ամ եզրին, բլրին վրա, մատուռից հվ-աե	<	

».

8) «7.49. *Լուսաղբյուր գյուղ*» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	1-3 դդ.	գյուղի մեջ՝ 6-րդ փող., տուն 2, Ռաֆիկ Բադալյանի տան մոտ	<	

».

9) «7.53. *Կառնուր գյուղ*» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ԿԱՌՆՈՒՏ – 2	մ.թ.ա. 3-2 հազ.	գյուղից 0,5 կմ աե, Կառնուրի ջրամբարի և խճավազի հանքի դիմաց, ջրամբարից հս, բլրի գագաթին և լանջերին	<	

».

10) «7.55. Կարմրաքար գյուղ» բաժինը 6-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 7-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	բրոնզի դար	գյուղի գործող գերեզմանոցի հս մասում	<	

».

11) «7.59. Հայկաձոր գյուղ» բաժնում՝

ա. 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.2-րդ, 3.3-րդ, 3.4-րդ, 3.5-րդ, 3.6-րդ, 3.7-րդ, 3.8-րդ, 3.9-րդ և 3.10-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.2.			Քարայր	միջնադար	գյուղից 2.8 կմ հվ-ամ, Ախուրյանի կիրճում, Հոռոմոսի վանքի դիմաց, քարանձավային բնակատեղիում, սանդղաջրվեժի 2-րդ ջրամբարի տակ	<	առաջին քարայր
	3.3.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	երկրորդ քարայր, երկսրահ
	3.4.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	երրորդ քարայր, երկսրահ
	3.5.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	չորրորդ քարայր, երկսրահ
	3.6.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	հինգերորդ քարայր, երկսրահ
	3.7.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	վեցերորդ քարայր, երկհարկ, 1-ին հարկը՝ երկսրահ, 2-րդ հարկը՝ մատուռ
	3.8.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	յոթերորդ քարայր
	3.9.			Քարայր	միջնադար	քարանձավային բնակատեղիում	<	ութերորդ քարայր, մուտքի բացվածքը փոքրացվել է քարե շարվածքով

	3.10.			Քարայր	միջնա-դար	քարանձավային բնակատեղիում	<	իններորդ քարայր
--	-------	--	--	--------	-----------	---------------------------	---	-----------------

»,

բ. 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	
12.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 դդ.	գյուղի մեջ, երեք կողմից ծորով շրջապատված հրվանդանաձև ելունի վրա և գյուղի բնակիչ Մարտիկ Հովհաննիսյանի տնամերձում	<	

».

12) «7.62. Հայրենյաց գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ և 7-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	13-14 դդ.	գյուղից 2 կմ հվ-ամ, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու ձախ կողմում	<	
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1.75 կմ հս-ամ, Աշտարակ-Գյումրի մայրուղու ձախ կողմում	<	

».

13) «7.70. Հովտուն գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՅ	19-20 դդ.	գյուղի հվ-ան եզրին, եկեղեցուց ոչ հեռու, բլրի լանջին, պարսպապատ տարածքում	S	գործող է, հին հատվածը տարածքի հվ-ան մասում է

».

14) «7.73. Ձորակապ գյուղ» բաժնում՝

ա. 9-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	9.1.			Գերեզմանոց	17-19 դդ.	գյուղի մեջ, Սբ. Աստվածածին եկեղեցու շուրջը	S	

»,

բ. 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԱՄՐՈՑ-ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1 կմ աե, հս-հվ մայրուղու աջ կողմում, բլրի գագաթին	<	

».

15) «7.80. Մեծ Սարիար գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 1 հազ.	գյուղից 2 կմ ամ	<	
	5.1.			Գերեզմանոց	միջնադար		<	
	5.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 1 հազ.		<	

».

16) «7.81. Մեծ Սեպասար գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «7.82. Մեղրաշապ գյուղ» բաժնով՝

«7.82. Մեղրաշապ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	18-20 դդ.	գյուղի հս-ամ եզրին	S	
2.				ԵԿԵՂԵՅԻ	1906-1907 թթ.	գյուղի հս եզրին	S	

».

17) «7.96. Զրաձոր գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ՔԱՐԱՅՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ	18-20 դդ.	գյուղից 1,4 կմ հս- աե, Ախուրյանի կիրճում, գետի աջակողմյան դժվարամատչելի քարափի մեջ	<	քարե դռներով 3 քարայր

».

18) «7.98. Զրափի գյուղ» բաժինը 7-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ և 9-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.				ԱՄՐՈՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.-3- 1 դդ.	գյուղի հս-ամ եզրին, ջրամբարից հս-աե, սահմանապահ ուղեկալի տարած- քում, Բերդակ վայրում, բլրի վրա	<	
	8.1.			Բնակատեղի	մ.թ.ա. 2-1 հազ.- 3-1 դդ.	նույն բլրի լանջին, ամրոցից ներքև	<	
	8.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2- 1 հազ.- 3-1 դդ.	նույն բլրի ստորոտին	<	
9.				ԽԱՉՔԱՐ	10-11 դդ.	գյուղից 2 կմ աե գտնվող 19 դ. մատուռի աե պատի մոտ	<	

»:

9. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության Սյունիքի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 2322-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «8.9», «8.24», «8.38.2», «8.59», «8.60», «8.76.2», «8.83», «8.94», «8.106», «8.106.2», «8.112» և «8.112.1» բաժիններում «ԱԼԴԱՐԱ գյուղ», «ԲՌՈՒՆ գյուղ», «ՄՈՒՍԱԼԼԱՄ գյուղ»,

«ՂԱՐԱՏՂԱ գյուղ», «ՂԶԼՋՈՒՂ գյուղ», «ՂՈՒՐԴՂՈՒԼԼԱՂ գյուղ», «ՍՈՖԼՈՒ գյուղ», «ՎԵՐԻՆ ԳՅՈՂԱԿԼՈՒ գյուղ», «ՓԱՅԱՀԱՆ գյուղ», «ՀԱՋԱԹԻՆ գյուղ», «ՔՅՈՒՐՈՒՏ գյուղ» և «ՔԻՐՍ գյուղ» բառերը համապատասխանաբար փոխարինել «Ալվանք գյուղ», «Ակներ գյուղ», «Ձագիկավան գյուղ», «Վանեք գյուղ», «Իշխանասար գյուղ», «Վանանդ գյուղ», «Նժդեհ գյուղ», «Վարդավանք գյուղ», «Նոր Աստղաբերդ գյուղ», «Ոչեթի գյուղ», «Քարուղ գյուղ» և «Կիցք գյուղ» բառերով.

2) «8.1 ԿԱՊԱՆ քաղաք» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետի 6-րդ սյունակում «1978 թ.» թիվը փոխարինել «1988 թ.» թվով, իսկ 9-րդ սյունակում «քանդ.» Ս. Բաղդասարյան» բառերը՝ «քանդ.» Բ. Մինասյան» բառերով,

բ. 8-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8.8.8-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		8.8.8.		Շինություն (Մատուռ)	17 դ.	Բեխ թաղամասից 4 կմ հվ-ամ, բարձր լեռան աե լանջին, Բեխի անապատից մոտ 50 մ աե	S	թաղածածկ սրահ է, ամ ճակատն արտաքուստ գրեթե գետնաթաղ է

»,

գ. 11-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 11.3-րդ, 11.4-րդ և 11.5-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	11.3.			Գերեզմանոց	18-19 դդ.	քաղաքից 4.6 կմ հս, Կավարտ գյուղատեղիում, բլրի վրա գտնվող հունական եկեղեցու շուրջը	S	կիսավեր
	11.4.			խաչքար N 1	11-12 դդ.	Կավարտ թաղամասի հունական եկեղեցուց 500 մ աե	<	
	11.5.			խաչքար N 2	11-12 դդ.	Կավարտ թաղամասի հունական եկեղեցուց 500 մ աե	<	

»,

դ. 21-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 22-րդ և 23-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	
22.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆ	մ.թ.ա. 14-11 դդ.	քաղաքից 5 կմ հս- աե, Շահումյան թաղամասում	<	
23.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	քաղաքից 5 կմ հս- աե, Շահումյան թաղամասում	<	

».

3) «8.3. ԳՈՐԻՍ քաղաք» բաժնում՝

ա. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.66.1.12-րդ և 2.79-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		2.66. 1.12.		Տապանաքար Մկրտիչ Հովհաննիսյանի	1841 թ.	Հին Գորիս գյուղատեղիի Մելիքների եկեղեցու հվ-աե կողմում՝ գերեզմանոցում	S	ուղղանկյունաձև
	2.79.			Գերեզմանոց	18-19 դդ.	Հին Գորիս գյուղատեղիի աե մասում, Ձագեձոր ամրոցից աե, բարձրադիր տեղանքում	S	փոքր

»,

բ. 126-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 126.11-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	126. 11.			Տապանաքար Հակոբջանի	1865 թ.	Սբ. Գր. Լուսավորիչ եկեղեցու հվ պատի մոտ	S	ուղղանկյունաձև, կենցաղային քանդակներով

».

4) «8.5. ՄԵՂՐԻ քաղաք» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.26-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.26.			Բնակելի տուն Փարամազի (Մատթեոս Սարգսյանի)	1860-1870-ական թթ.	Մեծ թաղում, Այգեգործների փող. 7	S	

».

5) «8.6. ՍԻՍԻԱԼ թաղաք» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2 հազ. – մ.թ. 5-6 դդ.	քաղաքի հս-աե եզրին, Որոտան գետի քարափին, Սիսիան-Աղիտու ճանապարհի ամենաբարձր հատվածում, Սյունի բերդից աե	<	

»,

բ. 2-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2.1.			Դամբարանադաշտ Ծակ քար	մ.թ.ա. 2 հազ.– մ.թ. 5-6 դդ.	քաղաքի հս-ամ եզրին, գործող գերեզմանոցի հարևանությամբ	<	

».

6) «8.9. ԱԼՎԱՆՔ գյուղ» բաժինը 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 17-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
17.				ՔԱՐԱՎԱՆԱՏՈՒՆ	18-19 դդ.	գյուղի մեջ	S	

».

7) «8.10. ԱԽԼԱԹՅԱՆ գյուղ» բաժնում 4-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	4.1.			Գերեզմանոց Խաչի գյուղ	15-17 դդ.	գյուղից հս, Տոլորս տանող ճանապարհին, նույնանուն գյուղատեղիում	S	կան խաչքարեր և բեկորներ

».

8) «8.11. ԱՂԻՏՈՒ գյուղ» բաժինը 3-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
4.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	17-18 դդ.	գյուղից 7.7 կմ հս, հանդամիջյան ճանապարհի աջ կողմում	S	

».

9) «8.16. ԱՌԱՋԱՁՈՐ գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԽԱԶՔԱՐ	940 թ.	Առաջնաձորից Կավարտ տանող ճանապարհին, Աճանան գետի աջափնյա լեռնալանջին	<	

».

10) «8.23. ԲՈՒՆԱԿՈԹ գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին և 3.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			Գերեզմանոց	14-19 դդ.	գյուղից 1,5 կմ հս, թեք սարալանջին	S	տապանաքարերի մի մասը տեղահանված է

	3.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 1,5 կմ հս, սարահարթի վրա	<	պահպանվել է հատվածաբար
--	------	--	--	---------------	--------------------	-------------------------------------	---	---------------------------

».

11) «8.26. ԳԵՂԻ գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ և 7-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԿԱՐԴ (ՆԵՐՔԻՆ ԿԱՐԴ)	17-20 դդ.	գյուղից 4.1 կմ ամ, Կարդ գետակի վերին հոսանքի շրջանում, բլրա- պատ հովտում, Վերին Կարդ գյուղատեղիից հվ-աե	S	գետակով բաժանվում է երկու մասի
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 դդ.	գյուղի մեջ, գյուղ մտնող ճանապարհի աջ կողմում, հողաշերտի կտրվածքում	<	կարասային թաղումներ

».

12) «8.26.2. ԿԱՐԴ գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ՋՐԱՂԱՅ	17-18 դդ.	գյուղի հվ-ամ եզրին, թեք ծորալանջին	S	պահպանվել են երկայնական պատերը 0,5-0,8 մ բարձրությամբ

».

13) «8.28. ԳՈՐԱՅՔ գյուղ» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«8.28. ԳՈՐԱՅՔ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 0.5 կմ ամ	<	
	1.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.		<	

2.				ՀՈՒՇԱՂԲՅՈՒՐ	1992 թ.	գյուղի հվ եզրին, Վայք-Սիսիան ավտոճանապարհի ծախս կողմում	S	
3.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ «ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ԴԱՐՊԱՍՆԵՐ»	1987 թ.	գյուղից ամ, Սիսիանի լեռնանցքի ամենաբարձր կետում, Վայք - Սիսիան մայրուղու երկու կողմում	<	ժող. անվանումը՝ «Զանգեր», ճարտ.՝ Ա. Իսրայելյան, քանդ.՝ Գ. Բաղդասարյան, Գ. Ղազարյան
4.				ԱՄՐՈՅ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 5 կմ ան, Զերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից ծախս, Զույգ աղբյուր գետի ձախակողմյան վտակի հվ (աջ) կողմում, 19-20 դդ. Զույգ աղբյուր գյուղատեղիից 1 կմ ան, բլրի գագաթին	<	
5.				ԲԱՅՕԹՅԱ ԿԱՅԱՆ	միջին պալեոլիթ-վերին պալեոլիթ (120/100 հազար-12 հազար տարի մ.թ.ա.)	գյուղից 4 կմ հս-ան (ճանապարհով), Ամուլսարի լեռների ան ստորոտին, Գորայք-Զերմուկ դաշտամիջյան ճանապարհի երկու կողմում, Զույգ աղբյուր գետակի աջ կողմում	<	
6.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 8 կմ հս, Զերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից ծախս, բլրաշղթայի հվ-ամ ստորոտին, ճանապարհից մոտ 250 մ հս	<	
7.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 3-1 հազ., մ.թ. 12-18 դդ.	գյուղից մոտ 21 կմ ամ, Ամուլսարի հս-ամ ստորոտին, երկու բլուրներով շրջապատված ձորակի հվ-ամ ստորոտին	<	

8.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ., մ.թ. 14-17 դդ.	գյուղից մոտ 9 կմ հս-ամ, Ամուլսարի լեռների հս ստորոտին, Որոտան գետի ծախ ավին բարձրացող հարթ բլրի հս մասում, Գորայք- Ջերմուկ դաշտա- միջան ճանա- պարհից ծախ	<	
9.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 4 դ.-մ.թ. 4 դ., 16-20 դ. 1-ին կես	գյուղից մոտ 11 կմ հս-աե, Ամուլսարի լեռների հս ստորոտին, Որոտան գետի ծախ ավին, բլրի հարթ գագաթին և լանջին, Գորայք-Ջերմուկ դաշտամիջան ճանապարհից ծախ, «Խաչ բինա» վայրում	<	
10.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	18-19 դդ.	գյուղից 8.2 կմ հս- ամ, Ամուլսարի լեռների Ամուլսար (Արտավազդ) լեռնագագաթի հս- աե ստորոտին, Որոտանի աջ ավին	<	ավերված
11.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	18-19 դդ.	գյուղից 8.5 կմ հս- ամ, Ամուլսարի լեռների Ամուլսար (Արտավազդ) լեռնագագաթի հս- աե ստորոտին, Որոտանի աջ ավին, հարթ տեղանքում	<	ավերված
	11.1.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա 3-1 հազ.	գյուղից 8.5 կմ հս-ամ, 18-19 դդ. գյուղատեղիի տարածքում և նրանից 200 մ հս	<	

12.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԶՈՒՅԳ ԱՂԲՅՈՒՐ	19-20 դդ.	գյուղից 4 կմ հս- աե, Ջերմուկ- Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհի երկու կողմում, Զույգ աղբյուր գետի աջ ափին	<	
13.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 7.7 կմ հս- ամ, Ամուլսար (Արտավազդ) լեռնագագաթի հս-աե ստորոտին, Որոտանի աջ ափից մոտ 1 կմ հվ-աե, հեղեղատի աջ կողմում	<	
14.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 9 կմ (ուղիղ գծով) հս-ամ, Ամուլսար (Արտա- վազդ) լեռնագա- գաթի հս-աե ստորոտին, Որոտանի աջ ափին բարձրացող հրվանդանի աե լանջին, դաշտա- միջյան ճանապար- հից ամ՝ ընդարձակ տեղանքում	<	
15.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 10 կմ հս-աե (ճանապարհով), Ջերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհի երկու կողմում	<	
16.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 10-11 կմ հս-աե, Ջերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից ձախ, Որոտան գետի կամրջից 700-800 մ աե, Որոտանին հս-աե- ից միացող վտակի ձախ կողմում, երկու բլուրների միջև ընկած հարթ տեղանքում	<	

17.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից 12 կմ հս, Որոտան գետի ծախ ափին, հս- աե-ից Որոտանին միացող վտակից մինչև Որոտանի կամուրջը	<	
18.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 15-16 կմ հս և ամ, Որոտանի աջ ափին բարձրացող բլրաշղթայի հարթ ու ընդարձակ գագաթին, Որոտանի կամրջից հվ-ամ, Ջերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից աջ	<	
19.				ԴԻՏԱԿԵՏ-ԱՇՏԱՐԱԿ	մ.թ.ա. 2 հազ.	գյուղից մոտ 6 կմ հս-ամ, Ջերմուկ- Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից աջ, բարձր բլրի հարթ գագաթին, ճանապարհի և ծորակի միջև	<	
20.				ՈՐՍԱԴԱՐԱՆ (ՔԱՅԹ)	մ.թ.ա. 3 հազ.	գյուղից 6.7 կմ հս- ամ, Ամուլսար (Արտավազդ) լեռնագագաթի հս-աե ստորոտին, Որոտանի աջ ափին, հս-ից և աե-ից ձորակով եզերված սարահարթում	<	13 մ երկարությամբ կիսաշրջանաձև շարվածք է
21.				ՈՐՍԱԴԱՐԱՆ (ՔԱՅԹ)	մ.թ.ա. 3-2 հազ.	գյուղից 6.1 կմ հս- ամ, Ամուլսար (Արտավազդ) լեռնագագաթի հս-աե ստորոտին, Որոտանի աջ ափին	<	պահպանվել է 70 մ երկարությամբ հատված

».

ա. 6-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	6.2.			Գերեզմանոց	12-18 դդ.	գյուղից 0.25 կմ աե, Քոլագեղ գյուղատեղիում, անտառապատ բլրի գագաթին, Սբ. Գևորգ եկեղեցու հվ և ամ կողմերում	S	

»,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ՓՈՒԽՐՈՒՏ	17-20 դդ.	գյուղից հվ-աե	S	
	10.1.			Գերեզմանոց	17-20 դդ.	Փուխրուտ գյուղատեղիի հս- ամ եզրին	S	

».

15) «8.45. ԽՆՁՈՐԵՍԿ գյուղ» բաժնում 5-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5.22-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5.22.			Բնակելի քարայրների համալիր	միջնա- դար-20 դ.	գյուղից 850 մ հվ-աե, Հին Խնձորեսկ գյուղատեղիի սկզբնամասում	S	բացվել է 2019 թ.

».

16) «8.47. ԽՈՏ գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1.17-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		3.1.17.		Տապանաքար Մուրատ Ակոբճանի	1552 թ.	գյուղից 500 մ հվ, Հին Խոտ գյուղատեղիի հվ-ամ եզրի գերեզմանոցում	S	ուղղանկյունաձև

».

17) «8.48. ԾԱՎ գյուղ» բաժինը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ և 13-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ԳՅՈՒԼԻԶԱՄԻ	14-19 դդ.	գյուղից 0.4 կմ հս-ամ	S	
	12.1.			Գերեզմանոց Գյուլիզամի	14-19 դդ.	գյուղից 0.4 կմ հս-ամ	S	
13.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	17-19 դդ.	գյուղից 5.8 կմ հվ-ամ, անտառապատ, թեք բլրալանջին, Քսաջուր վայրում, գետակի ափին	S	տապանաքարերը տեղաշարժված են և կիսագետնաթաղ, հվ կողմում կան վերանորոգված զույգ եկեղեցիներ

».

18) «8.48.1. ՇԻՇԿԵՐՏ գյուղ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			Հուշարձան երկրորդ աշխարհամարտում զոհվածներին	1967 թ.	գյուղից 2.6 կմ հվ, Ներքին Մասրիկ գյուղատեղում	S	քանդ.' Ս. Սարգսյան

».

19) «8.49. ԾՂՈՒԿ գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	14-18 դդ.	գյուղից 0.7 կմ հս-ամ, Երևան-Գորիս մայրուղու եզրին կառուցված ռեստորանից հս-աե, սարահարթի վրա	S	հվ-ամ մասում եկեղեցու ավերակն է, որը մտել է մարզի պետ. ցուցակ՝ 8.49.1.1 ցուցիչով
	2.1.			Գերեզմանոց	14-18 դդ.	նույն ռեստորանի դիմաց, Երևան-Գորիս մայրուղուց հվ (ճանապարհի մյուս կողմում)	S	պահպանվել է հատվածաբար

».

20) «8.54. ՀԱԼԻՁՈՐ (Գորիսի) գյուղ» բաժինը 7-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	17-19 դդ.	գյուղից 1.5 կմ հվ-ամ, Հալիձորից Տաթև գնացող ճանապարհի երկայնքով, ճանապարհի աջ և ձախ կողմերում, Խրիմյան Հայրիկի հուշաքարի մոտակայքից մինչև գյուղից 3 կմ հվ-ամ գտնվող զանգակատուն-մատուռը	<	ձախ կողմում հասնում է մինչև Հալիձորի գործող գերեզմանոց

».

21) «8.57. ՀԱՅԱՎԱՆ գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.1.			Գերեզմանոց	15-17 դդ.	գյուղի հս-աե եզրին գոմերից 300 մ հս, Բոնակոթ տանող հին ճանապարհին	S	պահպանվել են մի քանի պարզունակ խաչքարեր

».

22) «8.58. ՁՈՐԱՍՏԱՆ գյուղ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			Գերեզմանոց	17-20 դդ.	գյուղի մեջ, Սբ. Երրորդություն եկեղեցու շուրջը	S	

»,

բ. 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ, 7-րդ և 8-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	17-20 դդ.	գյուղի աե եզրին, ԵԱԶ հուշարձանից աե	S	
7.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՅ	18-20 դդ.	գյուղի հվ եզրին, ձորալանջին	S	
8.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱ- ՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1968 թ.	գյուղի աե եզրին, գերեզմանոց տանող ճանապարհին	S	

».

23) «8.68. ՆՈՐԱՎԱՆ գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ և 3-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 7.7 կմ հվ-ամ, Որոտանի ձախ ափին, դաշտամիջյան ճանապարհի ձախ կողմում	<	

3.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2,5 կմ հս-ամ, Սիսիան քաղաքից 5,8 կմ հս-աե, Սիսիան-Գորիս Մ-2 ավտոմայրուղու Նորավանի խաչմերուկ հատվածի ձախ կողմում	<	
----	--	--	--	---------------	--------------------	--	---	--

».

24) «8.70. ՇԱՔԻ գյուղ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.1-ին և 1.2-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.1.			Բնակատեղի	մթա 2 հազ.-վաղ միջնա- դար	գյուղից 1.25 կմ հվ, ամրոցի մոտ, դարավանդաձև հարթեցված լանջերով ամրոցանիստ բլրի գագաթին ու լանջերին, Շաքիի ջրվեժից աե	<	
	1.2.			Դամբարանադաշտ	մ.թ.ա. 2 հազ.	գյուղից 1.25 կմ հվ, բլրալանջին	<	

»,

բ. 12-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 13-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	13-18 դդ.	գյուղից 5.3 կմ հս, մասամբ մելիորացված դաշտերի միջակայքում	S	
	13.1.			Եկեղեցի	միջնա- դար	գյուղատեղիում	S	ավերված
	13.2.			Խաչքար	14-15 դդ.	Եկեղեցում	S	գեղաքանդակ

».

25) «8.79. ՉԱՓՆԻ գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ և 4-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ՁԻԹՀԱՆ	18-19 դդ.	գյուղից 0.5 կմ հս-աե, «Էրկենանց» («Ըրկենանց») գյուղատեղի տանող ճանապարհից աջ, անտառապատ տարածքում	S	պահպանվել են 2.5-3.5 մ բարձրությամբ պատերը
4.				ՁԻԹՀԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ	17-20 դդ.	գյուղից 1 կմ հս-ամ, անտառապատ ձորակում	S	կանգուն են, միմյանց կցակառուցված

».

26) «8.81. ՍԱՌՆԱԿՈՒՆՔ գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԺԱՅՈՒԱՊԱՏԿԵՐՆԵՐ ՅՈՒՂԱՐՈՏ	մ.թ.ա. 4-3 հազ.	գյուղից 4.3 կմ հվ-ամ (ուղիղ գծով), Յուդարոտ սարի գագաթին, 2624.1 երկրաբանական կետի շրջանում (հս-աե, հվ և հվ-ամ)	<	հայտնաբերվել է 1986 թ.

».

27) «8.82. ՍՅՈՒՆԻՔ գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ և 4-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 0.58 կմ հս, գործող գերեզմանոցի տարածքում	<	
4.				ՄԵՏԱՂԱՁՈՒԼԱՐԱՆ	19-20 դդ.	գյուղի աե եզրին	<	

».

28) «8.86. ՍՐԱՇԵՆ գյուղ» բաժնում 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			Գերեզմանոց «Սղնաշեն»	17-19 դդ.	գյուղից 2.0 կմ հվ-ամ, «Սղնաշեն» գյուղատեղիում	S	

».

29) «8.87. ՍԵՎԱՔԱՐ գյուղ» բաժինը 4-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 5-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	10-17 դդ.	գյուղից 1.1 կմ հվ-ամ, անտառապատ սարալանջին	<	
	5.1.			Գերեզմանոց	10-17 դդ.	գյուղից 1.1 կմ հվ-ամ, անտառապատ սարալանջին, գյուղատեղիի եկեղեցու շուրջը, հատկապես հվ և ամ կողմերում	<	

».

30) «8.92. ՎԱՐԴԱՆԻՋՈՐ գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղի աե եզրին, Թխկուտ գյուղատեղի տանող ճանապարհին	<	

».

31) «8.102. ՏՈԼՈՐՍ գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ՀՈՒՓՍԻՄԵ	1861 թ.	գյուղից մոտ 500 մ ամ, Տոլորսի ջրամբարի մեջ, նույնանուն գյուղատեղիում	<	

».

32) «8.109. ՔԱՋԱՐԱՆ գյուղ» բաժինը 1-ին կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.				ԳԵՐԵՋՄԱՆՈՑ	17-19 դդ.	գյուղի հս մասում, Սբ. Հակոբ եկեղեցուց հս, ԵԱՋ հուշարձանից քիչ հվ, թեք բլրալանջին, գյուղամիջյան ճանապարհի եզրին	<	

».

33) «8.113. ՕԽՏԱՐ գյուղ» բաժինը 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԳԵՐԵՋՄԱՆՈՑ ՀՈՌՈՄԱՆՑ	17-20 դդ.	գյուղից 2 կմ հս- ամ, Հոռոմանց գյուղատեղիի աե եզրին, մացառապատ բլրալանջին	S	
4.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ ՀՈՌՈՄԱՆՑ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 2.1 կմ հս- ամ, Հոռոմանց գերեզմանոցի աե եզրին, հողաշերտի կտրվածքի մեջ	<	

5.				ԳԵՐԵԶՄԱՆՈՑ	17 դ.	գյուղի ամ եզրին, նորակառույց դպրոցի տարածքում գտնվող եկեղեցու շուրջը, հատկապես հվ և ամ կողմերում	S	
----	--	--	--	------------	-------	--	---	--

»:

10. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի հունիսի 17-ի «Հայաստանի Հանրապետության Վայոց ձորի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 754-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «9.1. Եղեգնաձոր քաղաք» բաժնում՝

ա. 8-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	8.1			Խոյատապան	16-17 դդ.	քաղաքի մեջ, Վայոց ձորի երկրագիտական թանգարանի մուտքի մոտ	S	հայտնաբերվել է Օրբելյանների քարավանատան մոտից, գյուղատնտեսական աշխատանքների ժամանակ

»,

բ. 12-րդ կետի 9-րդ սյունակում «քանդ.» Ս. Մերկուրով» բառերը փոխարինել «քանդ.» Ա. Սարգսյան» բառերով,

գ. 14-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15-րդ և 16-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.				ԽՈՅԱՏԱՊԱՆ	16-17 դդ.	քաղաքի մեջ, Մոմիկի անվ. այգում	<	

16.				ՀՆՁԱՆ	12-14 դդ.	քաղաքի մեջ, N 1 դպրոցից հվ, դպրոցի ֆուտբոլի դաշտի տարածքում, «Ճոճ տար» երկաթեղարյան բնակատեղիի ամ ստորոտին	S	հայտնաբերվել է 2017 թ., դպրոցի նոր շենքի կառուցման ժամանակ
-----	--	--	--	-------	-----------	--	---	---

».

2) «9.2.1. Կեչուկ գյուղ» բաժինը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝

«9.2.1. Կեչուկ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	9-17 դդ.	0,5 կմ հվ-ամ	S	
2.				ԳԵՐԵՉՄԱՆՈՑ	13-20 դդ.	հվ-ամ մասում	S	հվ-ամ եզրին, լճափին, բարձրունքի վրա
	2.1.			Խաչքար	13-14 դդ.		<	պատվանդանին
	2.2.			Խաչքար	14 դ.		<	խրված հողի մեջ, վերնամասը կտրված
	2.3.			Տապանաքար Մելքումի	1661 թ.	գյուղի հվ-ամ եզրին, Կեչուկի ջրամբարի ափին, բարձունքի վրա, գերեզմանոցի կենտրոնում	<	քանդակազարդ
3.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՀԻՆ ԿԵՉՈՒՏ»	7-20 դդ.	ամ մասում	S	7-րդ դ. եկեղեցին մնացել է Կեչուկի ջրամբարի տակ
	3.1.			Եկեղեցի	13-14 դդ.		S	ավերակ
	3.2.			Եկեղեցի	17-18 դդ.		S	ավերակ
	3.3.			Եկեղեցի ս. Հովհաննես	19 դ.		S	
	3.4.			Մատուռ ս. Գևորգ	19 դ.		S	
	3.5.			Մատուռ Թուխ Մանուկ	19 դ.		S	
		3.5.1.		Խաչքար	10-11 դդ.		<	ագուցված ամ պատին, մուտքից ձախ, արտաքուստ

		3.5.2.		Խաչքար	12-13 դդ.		<	մատուռի ներսում, վերնամասն ու ձախ եզրագոտին կոտրված
		3.5.3.		Խաչքար	15 դ.		<	ագուցված աե պատին, ներքուստ
4.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՆԵՐՔԻՆ ԶԻՐԱԿ»	13-19 դդ.	1,5 կմ հս-աե	S	քարհանք տանող ճանապարհի 2 կողմերում
	4.1.			Գերեզմանոց	11-17 դդ.	«Ներքին Զիրակ» գյուղատեղիում, քարհանք տանող ճանապարհի ձախ կողմում, վարելահողերով շրջապատված տարածքում	<	
		4.1.1.		Խաչքար	11-12 դդ.	«Ներքին Զիրակ» գյուղատեղիի գերեզմանոցում, հողի մեջ կանգնեցված	<	
5.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԱՅԾԵՄՆԻՅ»	13-19 դդ.	2 կմ հս-ամ	S	Վայք-Ջերմուկ հին ավտոճանապարհից հս, Կեչուտի ջրամբարի հս եզրից 0,5 կմ դեպի հս
6.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ՎԵՐԻՆ ԶԻՐԱԿ»	13-19 դդ.	3 կմ հս-աե	S	Նախկին Զիրակ գյուղն է՝ լքված 1949 թ.
7.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հզմ	1-2 կմ հվ	<	Վայք-Ջերմուկ ավտոճանապարհի աջ կողմում. պահպանվել է 2 կղզյակներով
8.				ԽԱՉՔԱՐ ԴԱՎԹԻ	886 թ.	գյուղի մեջ	<	«Էլեկտրոն» առողջարանի տարածքում, կանգնեցված գետնին վերնամասը չի պահպանվել կազմող՝ Հուսեփի

9.				ԽԱՉՔԱՐ	9-10 դդ.	գյուղի մեջ	<	«Էլեկտրոն» առողջարանի տարածքում, ընկած գետնին
10.				ԽԱՉՔԱՐ	9-10 դդ.	գյուղի մեջ	<	գյուղի ամ եզրին, նորակառույց Սբ. Գայանե մատուռի մոտ, տեղափոխվել է դպրոցի բակից
11.				ԽԱՉՔԱՐ	11 դ.	գյուղի մեջ	<	ընկած դպրոցի բակում
12.				ԽԱՉՔԱՐ	1286 թ.	գյուղի մեջ	<	գյուղի ամ եզրին, նորակառույց Սբ. Գայանե մատուռի մոտ, տեղափոխվել է դպրոցի բակից
13.				ԽԱՉՔԱՐ ԱՄԻՐԻ	16-17 դդ.	գյուղի մեջ	<	դպրոցում, ստորին մասը կտրորված
14.				ՀՈՒՇԱՐՁԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏՈՒՄ ԶՈՀՎԱԾՆԵՐԻՆ	1985 թ.	գյուղի մեջ	S	հեղ.՝ Է. Թադևոսյան
15.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՑԱՐԱՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԼԻՐ	մ.թ.ա. 3-1 հզմ, 10-17 դդ.	1 կմ հս	S	Արփա գետի կիրճում, Ջերմուկ քաղաքից 2,5 կմ հվ, Վայք-Ջերմուկ հին ավտոճանապարհից ձախ
	15.1.			Քարայր-կացարան	10-17 դդ.		S	
	15.2.			Քարայր-կացարան	10-17 դդ.		S	աղբյուրով
	15.3.			Քարայր-կացարան	10-17 դդ.		S	խաչքարերով
	15.4.			Քարայր-կացարան	10-17 դդ.		S	
	15.5.			Վիշապաքար	մ.թ.ա. 3-1 հզմ		<	աղբյուրով քարայր-կացարանի մուտքի մոտ

16.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից մոտ 11 կմ աե, Որոտան գետի աջ ափին, կամրջից 150-200 մ հս, բլրի հարթ գագաթին, լանջերին և ստորոտին, Ջերմուկ-Գորայք դաշտամիջյան ճանապարհից ծախ	<	
17.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 3-1 հազ.	գյուղից մոտ 10 կմ հվ-աե, Ամուսարի հս ստորոտին, Որոտան գետի աջ ափին բարձրացող բլրաշղթայի հարթ մասում, Ջերմուկ- Գորայք դաշտա- միջյան ճանապար- հի երկու կողմում, ջրերի բաշխիչ կայանի մոտ	<	
18.				ԽԱՉՔԱՐ	10-11 դդ.	գյուղի ամ եզրին, Կեչուտի ջրամբա- րի ափին, նորակա- ռույց Սբ. Գայանե մատուռի հվ կողմում	<	
19.				ԽԱՉՔԱՐ	13-14 դդ.	գյուղի ամ եզրին, նորակառույց Սբ. Գայանե մատուռի ամ կողմում	<	
20.				ԽԱՉՔԱՐ	14-15 դդ.	գյուղի ամ եզրին, նորակառույց Սբ. Գայանե մատուռի հվ կողմում	<	

».

3) «9.6. Աղավնաձոր գյուղ» բաժնում՝

ա. 9-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9.2-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	9.2.			Խաչքար	12-13 դդ.	գյուղի մեջ, «Հոբկախաչ» մատուռի աե պատի մոտ, ներքուստ	<	

»,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ և 11-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԽԱՉՔԱՐ	14-15 դդ.	գյուղի կենտրոնում, ԵԱԶ հուշարձանից հս-ամ, նախկին ճաշարանի պատին հենած	S	պարզ
11.				ԽԱՉՔԱՐ ՔՈՒՉԱՔԻ, ՌՈՒՉՈՒՔԱՆԻ ԵՎ ԱՅԼՈՑ	1309 թ.	գյուղից մոտ 5 կմ հս-ամ, Ներքին Ուղղորդ գյուղա- տեղից մոտ 1 կմ հս-ամ, Աղավնաձոր գետակի ափին	<	14 դ. խաչքարացված վիշապաքար է

».

4) «9.7. Աղնջաձոր գյուղ» բաժնում 1-ին կետի 9-րդ սյունակի, 1.2-րդ ենթակետի 5-րդ սյունակի, իսկ 2-րդ կետի 9-րդ սյունակի «Սելիմի» բառը փոխարինել «Վարդենյաց» բառով.

5) «9.8. Արենի գյուղ» բաժինը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ և 13-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ՔԱՐԱՅՐ ԱՐԵՆԻ - 1 (ԹՌՉՈՒՆՆԵՐԻ ՔԱՐԱՅՐ)	ստորին պալեոլիթ	գյուղից մոտ 2 կմ հս-աե, Երևան- Եղեգնաձոր խճուղուց Նորավանք տանող ճանա- պարհի սկզբնամասում	<	

	12.1.			Կուռք	մ.թ.ա. 7-6 դդ.	Արենի-1 քարայրի մուտքի մոտ	S	2019 թ. հայտնա- բերվել է «Մոզ» քաղաքատեղիի գերեզմանոցներից մեկում և տեղա- փոխվել է քարայրի մոտ
13.				ՔԱՐԱՅՐ ԱՐԵՆԻ - 2	ստորին պալեոլիթ, նեոլիթ, էնեոլիթ, ուշ բրոնզի դար, միջնա- դար	գյուղապետարան ից 1900 մ հս-աե, Երևան- Եղեգնաձոր խճուղու ձախ կողմում, Նորավանք տանող խաչմերուկ չհասած՝ 20 մ ամ, Արենի-1 քարայրի դիմաց	<	

».

6) «9.10. Արտաբույնք գյուղ» բաժնում՝

ա. 9-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 9.9.39-րդ և 9.10-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		9.9. 39.		Տապանաքար Հովհաննես քահանայի	1281 թ.	Յախաց քար վանքի աե մասում, Սբ. Նշան եկեղեցու հվ կողմում, գերեզմանոցում	<	սալատապան
	9.10.			Տաշտ	1325 թ.	գյուղից 6 կմ հս- աե, Յախաց քարի վանքի ամ հուշարձանախմբի ամ մասում, ընկած	<	միակտոր քարից, ուղղանկյունաձև

»,

բ. 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ, 11-րդ և 12-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ	միջնա- դար	գյուղից 2.5 կմ հս- աե, Սմբատաբերդ և Յախաց քար տանող դաշտային ճանապարհի երկու կողմում, ծառախիտ վայրում	<	
11.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ «ԱՐԵՎ ԱՅԳԻ»	11-13 դդ.	գյուղից 1 կմ հս, ծորերով եզերված սարալանջին	<	այս գյուղատե- ղիում են պետ. ցուցակի 5 ցուցի- չով եկեղեցին և 5.1 ցուցիչով գերեզմանոցը
12.				ԽԱՉՔԱՐ	9-10 դդ.	գյուղի մեջ, Հրանուշ Քարամյանի տնամերձ հողամասի ցանկապատի շարվածքում, արտաքուստ	<	

».

7) «9.15 Գլածոր գյուղ» բաժնում 3-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.5-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	3.5.			Տապանաքար Ճանդուլի	1264 թ.	եկեղեցու տարածքում	<	խոյատապան

».

8) «9.16. Գնդեվազ գյուղ» բաժինը 15-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 16-րդ, 17-րդ, 18-րդ և 19-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	
16.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 18 կմ աե, Ամուլսարի Էրատո լեռնագագաթի աե և հս-աե ստորոտին	<	
17.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 21 կմ հս- աե, Ամուլսարի Հյուսիսային Էրատո լեռնագագաթի ամ ստորոտին	<	դամբարաններից մեկի վրա կա մենհիր
18.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 23 կմ հս- աե, Ամուլսարի Արտավազդ և Տիգրան լեռնագագաթներ ի միջակայքում	<	
19.				ՔԱՐԱՅՐ ՍԱՖՈՅԻ	ուշ միջնա- դար	գյուղից 1 կմ հվ- ամ, Վայք- Ջերմուկ հին ճանապարհից աջ, ոլորանից մոտ 500 մ հս-աե, Արվիա գետից 329 մ բարձրու- թյան վրա՝ ձախ ափին, անդեզիտա- բազալտային ժայռազանգ- վածի հարթ կտրվածքում	<	
	19.1.			Խաչքար Ռստակեսի	12-13 դդ.	Սաֆոյի քարայրի աե սրահում	<	ստորին մասից թեքությամբ կտրված է

».

9) «9.21. Եղեգիս գյուղ» բաժինը 19-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 20-րդ և 21-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
20.				ՔԱՂԱՔԱՏԵՂԻ ԵՂԵԳԻՍ	5-18 դդ.	գյուղից 1.5 կմ ամ, Եղեգիս և Շատին գյուղերի միջև, Եղեգիս գետի միջին հոսանքի աջափնյակում	<	
	20.1.			Գերեզմանոց	11-14 դդ.	գյուղից մոտ 150 մ ամ, գյուղ տանող ճանապարհի աջ կողմում	S	
21.				ՔԱՐԱՅՐ-ԿԱՅԱՐԱՆ ԵՂԵԳԻՍ-1	Էնեոլիթ	գյուղից մոտ 1.5 կմ հվ-ամ, Եղեգիս գետի կիրճի աջակողմում		

».

10) «9.22. Զառիթաի գյուղ» բաժինը 5-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 6-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
6.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ԱՍՏՎԱԾԱԾԻՆ (ԺԱՄԱՏՈՒՆ)	18 դ., հիմնա- նորոգ. 19 դ. 2-րդ կեսին	գյուղի մեջ	S	կիսավեր, եռանավ

».

11) «9.28. Հերիեր գյուղ» բաժինը 20-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 21-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
21.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 0.5 կմ հվ- աե, Չիքի վանք տանող ճանապարհին, «Կապույտ բերդ» ամրոցի և գործող գերեզմանոցի միջև, դաշտամիջ- յան ճանապարհից աե	<	

».

12) «9.33. Մարտիրոս գյուղ» բաժինը 9-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 10-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 2-1 հազ.	գյուղից 0.5 կմ հվ-աե, 13-17 դդ. գերեզմանոցի (9.33.2) հվ-ամ կողմում	<	տարածքի մեծ մասը վերածվել է խոտհարքի

».

13) «9.36. Չիվա գյուղ» բաժնում՝

ա. 1-ին կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 1.2-րդ, 1.3-րդ, 1.4-րդ և 1.5-րդ ենթակետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	1.2.			Խաչքար	15-16 դդ.	հենած է Չիվա- Եղեգնաձոր ճանա- պարհի աջակողմում տարածվող միջնա- դարյան գյուղատեղիի (8-10 դդ.) նորակառույց մատուռի աե պատին, ներքուստ	<	
	1.3.			Խաչքար	15-16 դդ.	նույն մատուռի հվ-ամ կողմում, արտաքուստ	<	պարզ խաչերով
	1.4.			Խաչքար	17 դ.	կանգնեցված է նույն մատուռի մուտքի աջ կողմում, արտաքուստ	<	ստորին մասում՝ թևերը կրծքին խաչած հանգուցյալի պատկեր
	1.5.			Տապանաքար Տիրացու քահանայի	1152 թ.	ուղղահայաց դիրքով տեղադրված է նույն մատուռի հվ-աե անկյան մոտ, արտաքուստ	<	վերնամասում կամարակապ սալ է

»,

բ. 2-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ կետերով՝

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.				ԳՅՈՒՂԱՏԵՂԻ ՎԱՐԴԱՆԵՍ	10-15 դդ.	գյուղից 6 կմ հս, համանուն վտակի երկու ափերին, դաշտամիջյան ճանապարհի երկու կողմում	<	
	3.1.			Գերեզմանոց	7-14 դդ.	Վարդանես գյուղատեղից մոտ 250 մ հս-աե, Ելփին գետի Շրեշտ (Վարդանես) վտակի ձախ կողմում	<	ավերված
	3.2.			Ժայռախաչեր	14 դ.	Վարդանես գյուղատեղիի հս եզրին, դաշտամիջյան ճանապարհի ձախ կողմում	<	մի քանի ժայռերի վրա
		3.2.1.		Խաչքար	10-11 դդ.	գերեզմանոցում, հողի մեջ կանգնեցված	<	վնասված, բայց ամբողջական
		3.2.2.		Քառակող կոթող	վաղ միջնադար	գերեզմանոցում ընկած	<	քառակող
4.				ՋՐԱՂԱՅ (ԱՄԲԱՐԻ ՋՐԱՂԱՅ)	13-14 դդ.	գյուղից մոտ 7,5 կմ հս-աե, Վարդանես գյուղատեղիից մոտ 1,2 կմ հս-աե, Վարդանես գետակի ձախ ափին	<	վիմափոր առաջին ջրաղաց
5.				ՋՐԱՂԱՅ (ԱՄԲԱՐԻ ՋՐԱՂԱՅ)	13-14 դդ.	գյուղից մոտ 7,5 կմ հս-աե, Վարդանես գյուղատեղիից մոտ 1,2 կմ հս-աե, Վարդանես գետակի ձախ ափին, N 1 ջրաղացից 80 մ հվ	<	վիմափոր երկրորդ ջրաղաց

14) «9. 37. Ռինդ գյուղ» բաժինը 14-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.				ՎԻՄԱՓՈՐ ԵԿԵՂԵՑԻ	13-14 դդ.	գյուղից 4 կմ հս, Քարկատարի լեռների Գոմադրունք գագաթի հվ լանջին	<	

»:

11. Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2004 թվականի դեկտեմբերի 30-ի «Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների պետական ցուցակը հաստատելու մասին» N 1929-Ն որոշման հավելվածում կատարել հետևյալ լրացումները և փոփոխությունները.

1) «10.1. ԻՋԵՎԱՆ քաղաք» բաժնի 6-րդ կետի 8-րդ սյունակում «Հ» տառը փոխարինել «Տ» տառով.

2) «10.3. ԴԻԼԻՋԱՆ քաղաք» բաժնում՝

ա. ուժը կորցրած ճանաչել 21-րդ և 24-րդ կետերը,

բ. 115-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 115.4-րդ ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	115.4.			Խաչքար	13-14 դդ.	քաղաքի Շամախյան թաղամասի 17-18 դդ. եկեղեցու ներսում, հս պատի որմնասյան ստորին մասում ագուցված	<	

»,

գ. 146-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 147-րդ և 148-րդ կետերով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
147.				ԽԱՉՔԱՐ ԱԼԹՈՒՆԱՅԻՆ	15 դ.	քաղաքից 0.5 կմ ամ, Երևան- Դիլիջան մայրու- ղուց ճախ, «Յերկով թալա» վայրում, Վարու- ժան Կարապետյանի տան մոտ	<	վերնամասից թեքությամբ կոտորված
148.				ԱՐԳԵԼՈՑ-ԹԱՆԳԱՐԱՆ «ԴԻԼԻՋԱՆ» ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ	1983 թ., վրկռ.՝ 2005- 2007 թթ.	Մյասնիկյան և Շարամբեյան փողոցների միջև	<	բացվել է Հովհ. Շարամբեյանի նախաձեռնությամբ ճարտ.՝ Թ. Գևորգյան, < Թելումյան

».

3) «10.7. ԱՂԱՎՆԱՎԱՆՔ գյուղ» բաժինը 7-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդա-
կությամբ 8-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.				ԴԱՄԲԱՐԱՆԱԴԱՇՏ	մ.թ.ա. 7-6 դդ.	Դիլիջան- Ճամբարակ ճանապարհի 46-րդ կմ-ի վրա, Գոշ և Խաչարձան գյուղերի միջակայքում, Թարս (Գետիկ) գետի աջ ափին	<	

».

4) «10.19. ԲԵՐԴԱՎԱՆ գյուղ» բաժնում 3-րդ կետի 5-րդ սյունակի, 8-րդ կետի 7-րդ սյունակի
«Ղալինջաքար» բառը փոխարինել «Բերդավան» բառով.

5) «10.22. ԳԵՏԱՀՈՎԻՏ գյուղ» բաժինը 7-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովան-
դակությամբ 8-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
8.				ՈՐՄՆԱՆԿԱՐ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»	1989 թ.	գյուղից 2-3 կմ ամ, «Ռուսագաղարդ»-ի «Տյունեննավթո- գազ» նախկին կազմակերպու- թյան հանգստյան տան (հետագայում՝ ակումբ, այժմ՝ սեփականաշնորհ- ված) տարածքում	S	հեղ.՝ Էդ. Արծրունյան, գեղանկարիչ՝ Խ. Հարությունյան

».

6) «10.23. ԳՈՇ գյուղ» բաժնում 8-րդ կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8.1-ին ենթակետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	8.1.			Ժայռապատկերներ	մ.թ.ա. 2 հազ.	գյուղից 2.5 կմ հս- ամ, Պարզ լճի ճանապարհին, «Դիլանքի բլուր» վայրում	<	4 քարի վրա, հայտնաբերվել են 1985 թ.

».

7) «10.23. ԳՈՇ գյուղ» բաժնից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ «10.24. ԴԵԲԵԴԱՎԱՆ գյուղ» բաժնով՝

«10.24. ԴԵԲԵԴԱՎԱՆ գյուղ

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.				ԲՆԱԿԱՏԵՂԻ	նեոլիթ (մ.թ.ա. 6 հազ.)	գյուղից 1,8 կմ հս- ան, հայ- վրացական սահմանի մոտ, Դեբեդ գետի աջ ափին, մշակովի այգիների մեջ, բլրակի վրա	<	

».

8) «10.39. ԿԻՐԱՆՑ գյուղ» բաժինը 11-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 12-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
12.				ԵԿԵՂԵՑԻ ՍԲ. ԵՐՐՈՐԴՈՒԹՅՈՒՆ	1870- ական թթ.	գյուղի աե մասում, մեղմաթեք լանջին	S	եռանավ բազիլիկ

».

9) «10.41. ԿՈՂԲ գյուղ» բաժինը 23-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 24-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
24.				ԹՐԾՄԱՆ ՎԱՌԱՐԱՆ	միջնա- դար	գյուղի մեջ, 12-րդ փող. տուն 25, Կարեն Բոզյանի տնամերձ հողամասում	<	

».

10) «10.45. ՄՈՍԵՍԳԵՂ գյուղ» բաժինը 23-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 24-րդ կետով՝

«

1	2	3	4	5	6	7	8	9
18.				ԽԱԶՔԱՐ	13 դ.	գյուղի մեջ, նորակառույց եկեղեցու հս կողմում գտնվող ավերված եկեղեցու հս պատի որմնասյան վրա տեղադրված	<	ստորին մասից կոտրված
19.				ԽԱԶՔԱՐ	13 դ.	գյուղի մեջ, նույն ավերված եկեղեցու հս պատին՝ մկրտարանի խորշում ագուցված	<	տեղադրելիս վերևից և ներքևից կտրել են

»:

12. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՓՈԽՎԱՐՉԱՊԵՏ

S. ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ

Երևան